BRABANT STRIP

magazine 111

Verschijnt maandelijks, behalve in juli en augustus - 8/2003 - Afgiftekantoor, 1800 Vilvoorde 1 - P308727
Afzender : Brabant Strip vzw, De Wandelaerstr. 8, 1930 Zaventem

Bijzonder

BRABANT STRIP MAGAZINE

Gratis voor leden van *Brabant Strip vzw*, vereniging van stripliefhebbers van 9 tot 99, en van *de Reclamestripclub*. Wordt niet los verkocht.

Redactie en medewerkers :
Willem Gay, J.P. Legein, Jean Smits, Yves Kerremans, Jozef Peeters, de familie Lezy, Joop Schreurs, Philippe Mouvet, Pierre Borms, Felix De Keye, Daniel Mostrey, Kurt Goovaerts, Léon den Hartog.
Eindredactie en opmaak:
Patrick Vranken en Rik Callaerts
Logo's:
Dirk Stallaert, Jef Nys, W. Vandersteen, Jan van Riel

INHOUD

Cover : © *Martin Lodewijk*
Agenda 3
Martin Lodewijk 4
Kiekeboe 14
Rosse John 17
Koffie klets 21
Reclamestrips 32
Uitgelezen 36

Overname van artikels of illustraties, zelfs gedeeltelijk, is niet toegelaten zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever. Copyright van afbeeldingen en foto's berust bij de diverse auteurs en uitgeverijen.

Lidgeld 2003 B&NL :20 euro
(B):**001-2980926-95**
(Nl) : Giro **7616528**
(Andere landen : 25 euro)

Verantwoordelijke uitgever :
Patrick Vranken
Berreweide 34, 1840 Londerzeel.
tel :(0032)(0)52 / 31.23.46

E-mail en internetadres :
brabant.strip@worldonline.be
www.brabantstrip.be
nr.8 van 25/10/2003
1.200 exemplaren

We zijn altijd blij als we weer een nieuwe aflevering klaarhebben, maar deze keer hebben we bijzonder veel genoegen beleefd aan de samenstelling (dat is niet de eerste keer dit jaar, straks gaan de lezers nog denken dat we het voor ons plezier doen!) Nee, serieus. Het gesprek -en we mogen zeggen de samenwerking- met Martin Lodewijk leverde heel wat interessants op. We hebben het gevoel dat over deze bijzondere auteur nog niet het laatste gezegd of geschreven is. Kijk nog eens op de 1 : we hebben dit jaar al wat mooie covers gehad, maar deze maand plaatsen we zomaar eventjes de alternatieve cover voor Het oor Van Gogh. Een parel! Met onze dank aan Martin Lodewijk.
De redactie.

Ledennieuws

Snoek wordt gesoigneerd!

... en onze leden eveneens als ze intekenen op de Fenixreeks 2004. Acht nieuwe albums staan op stapel, met als hoogtepunt natuurlijk het jubileumalbum 25. Daarin brengen we de verloren gewaande Snoekgags die nooit eerder in welk album dan ook verschenen. Tegelijk start Standaard Uitgeverij volgend jaar met een reeks "Snoek Klassiek". De complete Snoek dus weldra binnen ieders handbereik! Intekenen voor Fenix 2004 kan nog tot 25/11/2003 : 50 euro (zelf afhalen) of 70 euro (in kartonnen map thuisgestuurd). Niet cash betalen aub, maar wel op rekening 001-2980926-95 (B) of giro 7616528 (NL). Beide rekeningen op naam van Brabant Strip, België, het bekende adres. We gunnen ieder lid zijn exemplaren, maar wees er tijdig bij!

WILT GE SOMS NOG EEN KUSSEN ONDER UW VOETJES VADER!
IK GELOOF DAT IK MIJNE MAN IS JAAR LANG VOOR DOMMER HEB VERSLETEN DAN HIJ ER UITZIET!!!

AGENDA Stripevenementen

9 sep tot 30 nov 2003 **BCB (Brussel)**
Guido Buzzelli (1927-1992) : Zelfportretten van de artiest als lelijkaard. Meer info in BS 110

23 tot 31 okt 2003 **Oostende**
Stripfestival. De activiteiten vinden plaats in de buffetzaal van het oud Terminus Hotel, vlak naast het station.
23 en 24 oktober is voor jongeren (les scenarioschrijven en tekenen, poppekast, ...) in het weekend zal het voornamelijk Talent-tekenaars zijn en vanaf 28 oktober telkens een bekende en minder bekende naam... (Verhaeghe,, Bosschaert, Morjeau, ...);
Op 25 en 26 oktober is er een stripruilbeurs van 10u tot 18u. ***Op zondag 26 oktober is Brabant Strip a***anwezig (Etienne, Michel).
Als afsluiter zal op 31/10 een stripquiz georganiseerd worden. Strips worden de rode draad in de quiz maar het is geen must om een 'freak' te zijn om te kunnen meedoen...Info over alle activiteiten is te bekomen bij Jan Beyen, op nr 0479/41.42.65 of 059/26.93.32; mailen kan ook naar **janbeyen@hotmail.com**

15 nov 2003 Lier
De derde Nieuwe Lierse Stripbeurs in de H Hartschool te Koningshooikt(Lier) (aan Van Hool) van 10 tot 18 u. ***Brabant Strip is aanwezig (Etienne, Michel)***

16 nov 2003 **Vilvoorde**
Jaarlijkse gezellige stripbeurs in zaal STAR, Nowlet de Brauwerestraat. Signerende tekenaars: Ivan Adriaenssens en Steven Dhondt.
Meer info : 02 252 21 68 (Eric Silverans). ***Brabant Strip is aanwezig (Etienne, John).***

23 nov 2003 **Gent**
De Gentse stripbeurs van 10.00h tot 17.00h in het GITO – Campus Bouw, Martelaarslaan 13, 9000 Gent. Signerende tekenaars: Dirk Stallaert, Erik Meynen, Luc en Michael Vincent, Ivan Adriaenssens (orphanimo)
Meer beursinfo Jean - Pierre 09/326.06.25 of jp.kesteloot@skynet.be of **http://www.adhemar.be/stripbeurs**
Verdere informatie over signeeracties volgt nog.
Brabant Strip is aanwezig (Patrick, John).

02 dec tot 7 maa 2004 **BCB (Brussel)**
Les Triplés van Nicole Lambert - Twintig jaar kattenkwaad ! Meer info in BS 110.

Elke maand weer de compleetste agenda van stripactiviteiten! Organisatoren sturen info schriftelijk naar : Brabant Strip Agenda, p/a Michel Sels, Kreupelstraat 144 te 1980 Eppegem. e-mail: michel.sels@pandora.be. De agenda wordt afgesloten op de 1ste van iedere maand.

13 en 14 dec 2003 **Turnhout**
Tweejaarlijkse stripgidsdagen in de Warande. Info: **stripgidsdagen@tistjendop.be** of surf even naar de mooie website **www.stripgidsdagen.be**

LEDENDAG BRABANT STRIP in TURNHOUT

De tweejaarlijkse Stripgidsdagen zijn altijd een uitstekende afsluiter van een goedgevuld stripjaar. Ook deze keer organiseren we onze Turnhoutse ledenbijeenkomst, dit jaar opnieuw in de Warande, gelijklopend met de beurs.
Er zijn gratis ruilstands voor leden, op voorwaarde dat de ruimte eerlijk verdeeld wordt natuurlijk. Laat even weten aan Paul de Bont dat je een tafel wenst.
014/65.73.79

2004

01 feb 2004 **Peisegem**
Jaarlijkse stripbeurs in de Gemeentelijke Tuinbouwschool, Molenbaan 54. Signerende tekenaars (onder voorbehoud): Marc-Renier, Francis Carin, Marc Verhaege, Eric Meynen. Voor meer info, bel naar Filip Lomme (02/452.50.08 of 0476/97.00.26), of mail naar Filip.lomme@pandora.be.
Je kan ook surfen naar http://sripbeurs-peizegem.tk

15 feb 2004 **Opwijk**
Jaarlijkse stripbeurs in "Hof ten Hemelrijk", Kloosterstraat 7. Info: Griet Van Buggenhout.
e-mailadres: griet.vanbuggenhout@nijdrop.be .
Tel: 052/35.61.65. Website : www.nijdrop.be

04 apr 2004 **Leuven**
Jaarlijkse stripbeurs georganiseerd door stripclub Tafelrond in zaal "Het Bad" gelegen Martelarenlaan te Kessel-Lo, net achter het station van Leuven. Stripverzamelaars en sympathisanten voor de ruilbeurs kunnen hier terecht van 10 tot 17 uur.
Info & inschrijvingen: Hendrickx Jean-Pierre, tel: 016/23.65.97.

25 apr 2004 **Antwerpen**
4de grote Strip-, platen- en CD beurs in Zaal Schijnpoort, Schijnpoortweg 55, en dit van 10u tot 17u. Info bij Frank Van Bergen (03/325.45.60 of 0486/31.45.88);
e-mailadres: frank.van.bergen@pandora.be

Martin Lodewijk is een ontzettend veelzijdige man. Met enig ontzag zitten we hier tegen de lijst aan te kijken van de stripverhalen, tijdschriften en tutti quanti waaraan hij meegewerkt heeft. Ontzag, en schrik ook. Dat valt gewoon niet in één magazine te persen! Iemand moet over dit fenomeen maar eens een boek schrijven. Als je daarin zoekt onder de trefwoorden Pep, Eppo, Titanic, Johnny Goodbye, Storm, January Jones, Edmund Bell, Roel Dijkstra, de vernieuwde Sjors en Sjimmie en last but not least Agent 327, dan krijg je al snel het gevoel dat het beeldverhaal in Nederland de laatste 40 jaar gestuurd wordt door een geheimzinnige kracht : Martin Lodewijk. In afwachting van het boek, alvast een interview.

- Ine&Martin Van Meenen -

U bent striptekenaar, reclametekenaar, scenarist en ook redacteur geweest. Hoe doet u dat allemaal?
Nou, het overkomt je gewoon. Er zijn maar weinig dingen waar ik "nee" tegen zeg. Toen Jaap Bubenik en ik redacteur waren bij Eppo, begin jaren '80, zeiden we : *"weet je wat we gaan doen, we gaan samen Dakar rijden"*.
Maar ik ben helemaal geen autocoureur of zo en ik heb helemaal geen verstand van auto's. Maar als je nu serieus tegen me zegt van zullen we de Dakar-rally rijden, dan zeg ik niet onmiddellijk "nee". Zeilen rond de wereld of weet ik wat, leuk! Ik ben van mezelf geen sportieve jongen maar zelfs daar zeg ik geen nee tegen. Zeg je "ja", dan zit je er op een gegeven moment aan vast. En dat wil nog wel eens fout gaan, dat blijkt wel. Zo is het leven.

In 1966 bent u als tekenaar en scenarist echt doorgebroken bij PEP met Agent 327. Hoe is die figuur ontstaan?
Dat is heel simpel. Ik zat in de Studio bij Jan Kruis, omdat ik zelf geen ruimte had. Ik woonde nog op kamers bij mijn ouders. De oude redacteur van *Robbedoes*, Peter Middeldorp, was redacteur geworden van PEP. Jan en ik hadden samen een stripje verzonnen, een soort redactiestripje, voor iedere week een soort variatie op Guust zeg maar. Ik zou het schrijven en Jan zou het tekenen of andersom, dat weet ik niet meer. Jan ging naar Amsterdam en stelde het voor aan Peter Middeldorp, maar die vond het niet geschikt. Wel wilde hij een kort verhaaltje, een parodie op James Bond, dat was toen een enorme hype in 1966. De films, dat was je van hét. Jan wist toen nog niet wie Bond was, hij had dat nooit gelezen maar ik wel, allemaal zelfs. Jan vroeg of ik het wilde doen en ik maakte dus een kort verhaaltje van ongeveer 4 pagina's over een geheim agent, een parodie op James Bond. Dat was dan IJzerbroot. Ik had niet gedacht dat dat de toekomstige Agent 327 zou worden. Ze vonden het leuk, dus de volgende maand wilden ze er weer eentje en daarna weer eentje...

Wil de échte Agent 327 nu opstaan?

Na twintig van die verhaaltjes dacht ik : nu zit ik zoveel onderwerpen op 4 pagina's te doen terwijl ik er wel een 40-paginaverhaal over kan schrijven en dat vind ik wel zonde. Dus ik heb ze overgehaald : *"mag ik alstublieft een lang verhaal maken"*. Toen heb ik dus *De Stemkwadrater* gemaakt en zo is het verder gegaan.

In het begin stond bij de strip "productie Jan Kruis". Jan had van die voorbedrukte vellen met die tekst. Uiteindelijk hadden ze het ook aan hem gevraagd. Jan kreeg het geld en gaf het weer aan mij met de woorden *"ik heb hier niks mee te maken want ik heb er niets aan gedaan"*. Voor het korte verhaaltje had Jan alleen de naam van IJzerbrood (met de D) geschreven, ik vroeg hem of ik die naam mocht gebruiken maar van de D heb ik een T gemaakt. Dus heb ik bij de eerste verhalen nog "productie Jan Kruis", later " copyright Jan Kruis" laten staan, gewoon als een soort nostalgie, eerbetoon, weet ik veel. Jan had hier tenslotte voor gezorgd maar het had verder niks te betekenen. Ik had er wel "Martin" onder gezet en ik kreeg een bedroefde brief van Jacques Martin, tekenaar van Alex. Hij dacht dat het een schuilnaam van Jan Kruis was en schreef : *"Aan de heer Jan Kruis, nu hebben we al een Jacques Martin en een Don Martin en nu komt u ook met een schuilnaam Martin, zou je dat nou wel doen?"*. Toen heb ik een brief teruggestuurd met : *"sorry maar mijn echte naam is Martin"*. Vanaf dat moment heb ik, geloof ik, "Martin Lodewijk" eronder gezet.

◀ *De allereerste schets ooit van Agent en een prototype Boris Kloris.*

Welke stripreeksen hebben Agent 327 beïnvloed?
Alles wat ik lees, zie, bekijk en hoor, heeft invloed. Je kan niet zeggen dat één specifieke reeks Agent 327 heeft beïnvloed. Agent 327 is in principe gebaseerd op een Amerikaanse tv-figuur, Peter Gunn, in die tijd een hype, een hippe privé-detective, die steeds ouder werd.Dat had als gevolg dat ik op televisie en op de film een steeds oudere Agent 327 zag langskomen. Die acteur is intussen overleden.

Dick Matena dacht indertijd dat u Agent uit een strip had geleend, *Junglebook*, van Kurtzmann.
Dat klopt. Dat was mijn eerste ontmoeting met Dick Matena. Harvey Kurtzmann had een parodie gemaakt op Peter Gunn, die ik eind vijftiger jaren ook had. Harvey Kurtzmann en Mad, dat had een enorme indruk op mij gemaakt. Zoals hij het tekende, was het meer Morris. Maar ja, Morris heeft samengewerkt met Harvey Kurtzmann. Toen Dick dat zei, schrok ik me te pletter. Had ik onbewust plagiaat gepleegd? Ik ben de strip onmiddellijk in mijn kast gaan zoeken en het is inderdaad dezelfde figuur en natuurlijk op dezelfde acteur gebaseerd. Ik ben dan met penseel gaan tekenen en toen werd dat veel minder. Op den duur is de gelijkenis verdwenen. Ik heb 'm overigens aan Harvey Kurtzmann zelf laten zien want ik ben bij hem op bezoek geweest. Ik heb hem een paar albums van Agent 327 cadeau gedaan. Hij vond dat hartstikke mooi en hij zag de vergelijking niet.

TELEVISION

PRIVATE EYE IN IVY STYLE

CASUAL TRIO strolls—Cary Grant, after whom Gunn is modeled, Producer Blake Edwards, Stevens.

Detective Peter Gunn is elegant, cool and close to the top on TV

Not even the most brawling of barroom rumpuses (left) can ruffle the clothes or the composure of Peter Gunn, TV's most successful private eye. He is a suave, smart fashion plate and his *Peter Gunn* show (NBC, Monday, 9 p.m. E.D.T.) is the best of the current TV detective programs—and one of the few non-Westerns to become a solid hit this season.

Peter Gunn is the creation of the show's producer, Blake Edwards, who deliberately tailored the part after the famous movie smoothie Cary Grant (Blake is, in fact, directing Grant's newest movie). Both the plots and dialogue are more literate than in most whodunits but the show's real distinction comes from the character of Gunn. Acted with casual excellence by Craig Stevens, Gunn shows a great distaste for violence but when necessary he can beat up the hoods he meets in his line of work. He likes Ivy League clothes, sophisticated women and cool modern jazz. The jazz music played as background on the Gunn show has become famous in its own right. Put on an RCA-Victor record, it is now the top-selling LP in the country. And sometimes some of the show's fans ignore the TV picture and just listen to the music.

IMPECCABLE PRIVATE EYE waits cautiously at a bar as two hoods mix it up in a free-for-all.

CONTINUED 82

▲ *Een pagina uit het bewuste artikel in Life, omstreeks 1960. Martin Lodewijk : "De serie PETER GUNN, geregisseeerd door Blake Edwards was niet op de Nederlandse TV en daarbij, wij hadden toen nog geen toestel in mijn ouderlijk huis. Maar de serie leek mij ,van wat ik er over las, fantastisch : jazz soundtrack gespeeld door onder andere Herbie Mann en hippe (voor die tijd een playboylezer-type en hipper kon het toen nauwelijks) hoofdfiguur gespeeld door Graig Stevens. Ik bewaarde het knipsel omdat het me een ideale stripfiguur leek. Toen ik de opdracht kreeg voor een parodie op een geheim agent, James Bond, zocht ik het op en trachtte, in de stijl van Morris jaren 50, waar ik een groot liefhebber van was, voor een keertje Agent 327 te maken. Ik had er natuurlijk geen idee van dat ik bijna veertig jaar later nog bezig zou zijn anders had ik misschien beter nagedacht over onderwerp, stijl en hoofdfiguur. Maar ja".*

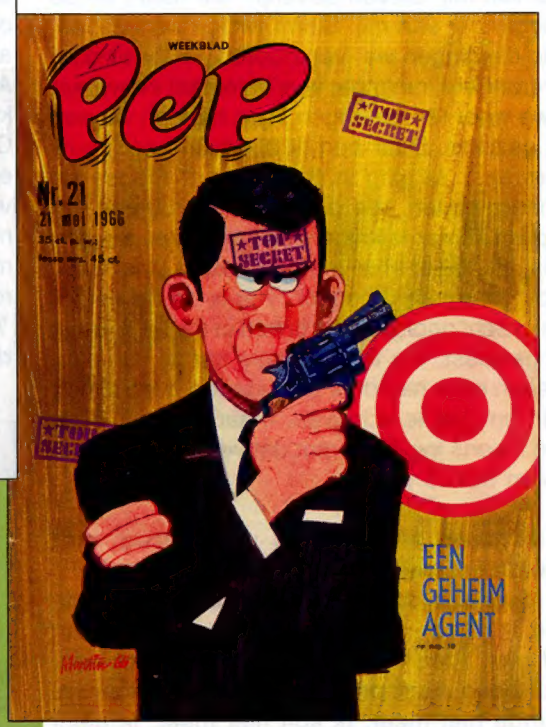

Pep 21 uit 1966, met het eerste optreden van Agent 327 ▶

Hoe ging het er bij PEP aan toe?
Ik was gewoon tekenaar net als alle andere. We zagen elkaar op de redactie en ik was bevriend met de mensen daar. Je kon er gewoon binnenlopen, hartstikke leuk. Om vijf uur gingen we allemaal naar de kroeg. In het begin moest ik nog met de trein heen en weer naar Amsterdam, later met de auto. Ik ben er toen twee jaar uit geweest want ik kon ermee niet genoeg mee verdienen.

Van strips viel ook in de jaren zestig niet te leven?
Het was teveel werk, ik had ook te veel reclamewerk. Ik had tegen de redactie gezegd, als ik 100 gulden per pagina meer krijg, kan ik strips gaan tekenen. Maar ze konden dat niet betalen, dus heb ik twee jaar geen strips getekend. Dat was na *Dossier Leeuwenkuil.* Ik had toen wel de eerste pagina's van *Dossier Heksenkring* al klaarliggen. In die tussentijd waren PEP en Sjors ontzettend aan het achteruit gaan, kelderend qua ledenaantallen. Ik ging nog regelmatig wat drinken met Peter en Dick Matena en andere jongens. Op een gegeven moment zeiden Peter en ik: We gaan eens praten met de VNU. Zoals het nu gaat, gaat het fout, die bladen staan op het punt om te verdwijnen. We gaan er één blad van maken. Bij de VNU vonden ze onze plannen oké, maar iemand van ons moest meegaan als redactielid.

Tekening voor Cartoon Aid ▸

Peter had daar geen zin in, dus toen werd ik redactielid van het nieuwe blad en dat is EPPO geworden. Samen met Frits van der Heijde waren we de gezamenlijke redactie geworden. Ik ben toen van 1975 tot 1980/1981 voor halve dagen in dienst geweest van de VNU en bepaalde voor een groot deel samen met Frits wat er toen langzaamaan als redactie bij kwam. We hadden voor onszelf gezegd: dit willen we graag hebben, een nieuwe strip van Kresse, een nieuwe voetbalstrip,... Toen heb ik dus een aantal dingen op tafel gelegd, bijvoorbeeld Roel Dijkstra -die naam is van mij, de aanzet is van mij, Steven Severijn -die naam en de aanzet en het begin zijn van mij. Storm wilden we hebben, Sjors en Sjimmie die gingen we veranderen. Het was door Jan Kruis toen veranderd, maar dat was helemaal verwaterd dus dat wilden we weer terugbrengen.Toen hebben we een paar tekenaars gezocht. Daar ben ik allemaal heel nauw bij betrokken geweest. Ik ging in Brussel met Franse en Belgische tekenaars praten. We gingen echt proberen om er een enorme push achter te krijgen. Je kan alleen zeggen dat het mislukt is. Het bleef afkalven, langzaam, langzaam. Maar wat we ook geprobeerd hebben, het is op de een of andere manier niet echt doorgegaan. Ik ben in die tijd redelijk vaak bij Kresse geweest. We wilden graag dat hij een strip voor ons zou maken en ik had daar mijn ideeën over. Ik heb zelfs voorgesteld om het te schrijven, maar nee, hij wilde dat zelf doen. En ineens kwam hij met dat verhaal van Alain d'Arcy. Daar kwam het op neer.

Agent 327 is na jaren afwezigheid weer terug, met succes. Hoe komt het dat u zolang gestopt bent?
Voor een groot deel was dat vermoeidheid. Ik was in de jaren '80 erg moe. Ik geloof ook een beetje depressief, alleen weet je dat zelf niet. Toen ik eenmaal even gestopt was, lukte het me niet goed meer om weer op gang te komen, jarenlang. Ik durfde niet meer. Ik kon niet meer. Ik bleef alsmaar zeggen: *"Ja, nee, nee, ik ga het absoluut weer doen".* Niemand geloofde me nog.

Laat de dieren ook eens lachen ▸

Op een gegeven moment in 1998 kwam Ineke Horst, van stripwinkel Sjors in Dordrecht. Ineke had voor een Kerstkaart verzonnen om het kleinste stripboekje van de wereld te maken. Dat zou ik dan maken van Agent 327. Ik dacht, dat moet ik toch kunnen! Dus ik zei "ja" tegen Ineke, want ik zeg altijd "ja". Alles lijkt me leuk. Maar het lukte mij niet met die Kerstkaart. Met die nieuwjaarskaarten werd het ook niks. Dus toen heeft ze er een speciale uitgave voor de stripdag in Dordrecht van gemaakt. Uiteindelijk ben ik aan het werk gegaan en toen had ik het inderdaad binnen een week af. Ik zat het te doen en het liep, het begon weer een beetje te bewegen. Toen dacht ik bij mezelf, verrek, ik kan het nog wel. In die tijd had ik net een illustratie gemaakt ter gelegenheid van de 90ste verjaardag van Juliana voor het Algemeen Dagblad. Die redacteur van het Algemeen Dagblad was een stripliefhebber en die kwam zo met me te praten. Toen bleek dat ze wel zin hadden in Agent 327 als dagstrip. Toen dacht ik, ik doe het, gewoon in het diepe springen. En tot mijn verbazing is dat gelukt.

In *De golem van Antwerpen* gaat Agent 327 naar België. Bent u van plan vaker de grens over te gaan?
Agent is in Londen geweest, de Caraïben,... hij is eigenlijk altijd de grens over geweest. Aan het einde der tijden is hij geweest. Agent is op dit moment op weg naar Zuid-Frankrijk. Ik heb een verhaal in mijn hoofd wat zich afspeelt in Berlijn en wat zich in Gent moet afspelen en in Brussel en in Parijs en eentje in New York en na Berlijn gaat hij naar Texas. Naar Moskou moet hij nog. Er zijn plannen genoeg. Zoals een echte geheimagent betaamt, is hij altijd grenzenloos bezig. Maar Antwerpen is een verhaal apart. Ik had het verhaal gemaakt over Diergaarde Blijdorp omdat het een nostalgische jeugdherinnering van mij is. Mijn neef Martin -hij heet ook Martin- werkt daar al 40 jaar als verzorger. Hij zit ook vaak op de tv bij de olifanten en die apen en zo. Hij is meneer Van Beest, dat is dus Martin van Wees. Hij heeft mij toen alles laten zien en overal rond laten lopen. Ik heb tussen de olifanten gestaan en heb alles daarboven gezien bij dat Oceanium en zo. Ik vond het leuk om die gebouwen te gebruiken. Mijn neef komt altijd in alle dierentuinen over de hele wereld dus ook in Antwerpen. Antwerpen, daar liep ik al zeker 20 jaar mee rond. Vroeger kwam ik daar met de trein aan en als je binnenrijdt in het Centraal Station, dan heb je aan de ene kant de diamantwijk en aan de andere kant de diergaarde. Als daar dan geen verhaal inzit dan weet ik het ook niet. Dat is dus 20 jaar in mijn achterhoofd blijven zitten. Via Martin kwam ik in contact met die mensen van de Zoo in Antwerpen, daar mocht ik rondlopen. Ze hebben me alles laten zien. Toen dacht ik : *"nu ga ik dat verhaal maken, en Marc Sleen moet erin en detective Van Zwam, ...".*

Je gaat alles wat je leuk vindt daar in proppen. Ik heb altijd de Boerentoren een mooi gebouw gevonden, daar ben ik met mensen gaan praten en die hebben me documentatie gegeven. Dat zijn leuke dingen. Op dezelfde manier heb ik dus ook iets in mijn achterhoofd zitten maar dan over Gent, de diefstal van het Lam Gods bijvoorbeeld. Ja, Agent weet precies hoe dat zit.

In de *Golem van Antwerpen* verwijst u ook naar het stoppen van Marc Sleen. De beslissing was eind 2002 maar uw album was al maanden uit.
Ja, ik wist het natuurlijk al heel lang. Dat Marc Sleen zou stoppen stond al 4 à 5 verhalen van tevoren vast, al is het is pas later bekend gemaakt. Ik kende Marc al langer en hij vond het idee en de strip hartstikke leuk.

In hetzelfde album bedankt u verschillende tekenaars, onder andere Hec Leemans en Marc Sleen.
Ja, Hec Leemans heeft mij advies gegeven. Ik heb continu met Hec aan de telefoon gezeten, ik kon hem altijd bellen met vragen van *"hoe schrijft of zegt men dat in Vlaanderen?"*. Al die teksten heb ik door Hec laten samenstellen, hij heeft er voor gezorgd dat het Gents of Antwerps is. De echte uitspraken uit de Nero's ook, zoals *"'T is pertankt officieel de worhaad"* en *"Da kunde ga nie begraape"*, dat gebruikte ik al toen ik 14 jaar was (uit : *De bronnen van Sing-Song-li* –red.). Dat zijn voor mij de originele Nero's. Ja, dat hangt hier bij mij ook aan de muur. Heel jong, voordat ik kon lezen, tekende ik Popeye al op straat. Ik was bekend in de buurt omdat ik een heel plein met 'n grote Popeye had vol getekend. Ik weet nog dat in de krant Popeye en Tripje en Liezebertha stonden. Daarna kwamen andere Nederlandse strips in de kranten zoals Kapitein Rob en Sneeuwvlok de Eskimo van Wim Meuldijk en later Ketelbinkie en Paulus de Boskabouter. Na de oorlog kwamen dan de strips uit België : *'t Kapoentje, Kleine Zondagsvriend*, het eerste verhaal van Marc Sleen, Suske en Wiske en het eerste *weekblad Kuifje* en *Robbedoes*. Zo ben ik met strips in aanraking gekomen en ik vond het geweldig. Dat bedanken, dat komt zo. Marc Sleen, die heeft zijn hele leven voor de krant getekend, waardoor ik zag dat het kon, dat het menselijkerwijze mogelijk was, want Nederlanders konden dat niet. Die wou ik in ieder geval bedanken. Ik vraag ook altijd veel informatie aan mensen, zoals bij het album *Het oor Van Gogh*. Ik heb lang gesproken met de conservator van Boijmans over restauratie en allerlei technische zaken. Ik heb in het Van Gogh museum mogen fotograferen, kreeg een rondleiding, die mensen hebben me foto's bezorgd. Soms wil ik ineens iets weten over bijvoorbeeld onderzeeërs of over de Holland-Amerika lijn. Dan vind ik het leuk om mensen die daar zoveel moeite voor doen te bedanken, dat kan dan in zo'n album.

Tekenen aan een album met voorpublicatie in een weekblad of met voorpublicatie in een krant, dat is een heel verschil?
Ja, er is veel verschil. Om te beginnen heb je iedere dag een deadline van de krant om zo'n strip te maken. Het is heerlijk om dat continu te moeten maken. Voor een tijdschrift is dat een week, je hebt dus de neiging om de laatste 2 dagen je eigen te pletter te werken en de rest van de week niks uit te voeren. Nu moet ik me gewoon de hele week te pletter werken. Ik maak nu 3 pagina's i.p.v. 2 pagina's per week, dat is sowieso de helft meer. Het is net een iets ander ritme dan een verhaal dat je met 2 pagina's tegelijk maakt. Dan heb je de neiging om aan het eind van die 2 pagina's iets aardigs te doen. Nu moet ik iedere dag weer door met het verhaal en iedere dag weer iets hebben. Ik wist vooraf ook niet of ik dat wel zou kunnen. Ik twijfelde ongelooflijk in het begin of ik het wel goed deed. Maar ik geloof dat het wel gaat. 's Avonds na het eten dan ga ik meestal schetsen en als het kan wat inkten.

MARTIN LODEWIJK en AGENT 327 IN PEP

André Wijntjes

jaar-nummer		verhaal	platen	verscheen in
6621		**(= Dossier A)**	I-4	*Album nr. 6*
6621	Voorplaat			
6628		**(= Dossier B)**	I-4	*Album nr. 6*
6632		**(= Dossier C)**	I-4	*Album nr. 6*
6632	Voorplaat			
6639		**(= Dossier E)**	I-4	*Album nr. 6*
6646		**(= Dossier D)**	I-4	*Album nr. 6*
6646	Voorplaat			
6650		**(= Dossier F)**	I-4	*Album nr. 6*
6652	Illustratie			
6653		**(= Dossier G)**	I-4	*Album nr. 6*
6653	Voorplaat			
6707		**(= Dossier H)**	I-4	*Album nr. 6*
6707	Voorplaat			
6712		**(= Dossier I)**	I-4	*Album nr. 6*
6719		**(= Dossier J)**	I-4	*Album nr. 6*
6719	Voorplaat			
6727-6728		**(= Dossier K-I)**	I-8	*Album nr. 8*
6734		**(= Dossier L)**	I-4	*Album nr. 6*
6743		**(= Dossier M)**	I-4	*Album nr. 8*
6745	Illustratie			
6752		**(= Dossier N)**	I-4	*Album nr. 8*
6752	Voorplaat			
6823-6843		**De stemkwadrater**	I-44	*Pep-stripotheek nr. 2*
6827	Voorplaat			
6834	Voorplaat			
6848		**(= Dossier O)**	I-4	*Album nr. 8*
6849		**(= Dossier P)**	I-4	*Album nr. 8*
6850		**(= Dossier Q)**	I-4	*Album nr. 8*
6852		**(= Dossier R)**	I-4	*Album nr. 8*
6852	Voorplaat			
6932		**(= Dossier S)**	I-4	*Album nr. 8*
6932	Voorplaat			
6950	Voorplaat			
7011-7032		**De leeuwenkuil**	I-44	*Album nr. 5 Oberon 19*
7234		**Lopend vuur** (= Dossier T)	I-4	*Album nr. 8*
7240		**Waar twee ruilen**	I-15	*Album nr. 10*
7534		**(= Dossier C)**	I-4	*Herdruk 6632*
7537		**(= Dossier H)**	I-4	*Herdruk 6707*
7539		**(= Dossier Q)**	I-4	*Herdruk 6850*

Album Nr. 6, Dozijn min één , Oberon 1980
Album Nr. 8, Dozijn min twee , Oberon 1981
Album Nr. 10, Drie avonturen , Oberon 1982

Op zoek naar...

De golem van Antwerpen

WEEST GOED JEGENS DIEREN
SOYEZ BONS POUR LES ANIMAUX
Zetel der Maatschappij
Bureel Dierentuin ANTWERPEN
Siège Social Bureau Jardin Zoologique
Place de la Gare 26 ANVERS

WEEST GOED JEGENS DIEREN
SOYEZ BONS POUR LES ANIMAUX
GELUK GEHAD!
DAT ROOSTER VOOR VALLEND GESTEENTE EN TAKKEN HEEFT M'N VAL GEBROKEN.

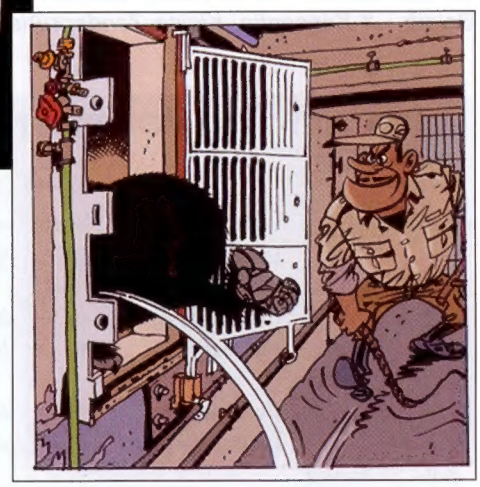

Martin Lodewijk besteedt veel tijd aan grondige research. Voor de Golem van Antwerpen trok hij gewapend met een camera naar de Metropool. Het resultaat mag er zijn : de Zoo, het Centraal Station, de diamantwijk, een handvol prostituées... Martin Lodewijk weet de sfeer perfect te schetsen. Lang geleden dat we nog zo'n goeie "Vlaamse" strip onder ogen kregen, een aanbevolen album! Waarmee bewezen is dat een verhaal zich niet in Oosteuropese kastelen moet afspelen om boeiend te zijn. Zonder chauvinistisch te willen zijn : onze rosse buurten zijn evengoed als die van een ander. A Nee zeker!

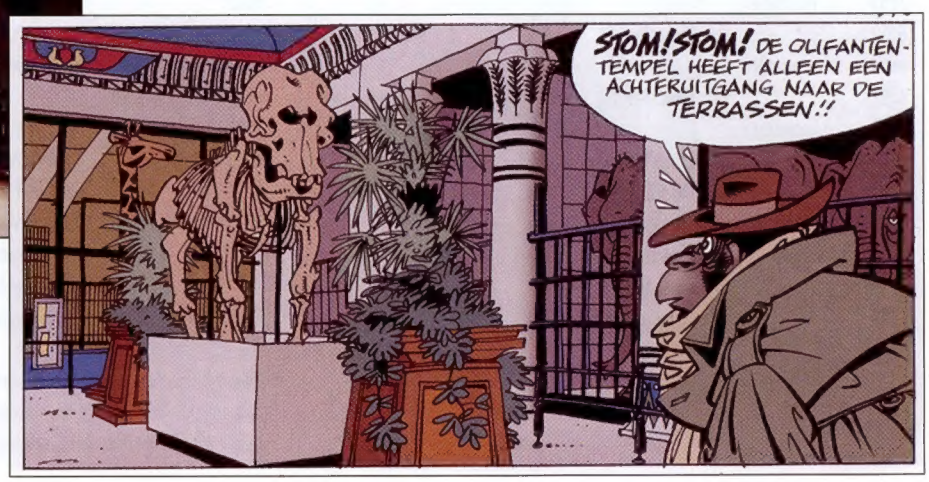

De volgend ochtend sta ik een beetje vroeg op en dan ga ik het afmaken. Rond de middag om een uur of 2, 3 moet het af zijn, dan mail ik het door naar de krant. Daar heb ik momenteel een kleine voorsprong in. De afgelopen twee jaar heb ik van dag op dag gewerkt. Wat ik vandaag maakte, kwam de volgende ochtend in de krant. Maar dat vinden ze bij de krant ook niet leuk.

De strip is dan wel actueler.

Dat vind ik het leuke ervan. 's Avonds zag je het verlovingsfeest van Maxima en Alexander in de Arena en de volgende dag stond er al een grapje van mij over die situatie in de krant. Dat vond ik hartstikke leuk, maar ja, dan maar iets minder actueel.

U maakt liever een dagstrip want dat betekent spanning. Is werken onder druk leuk?

Wat ik bedoel is, dat ik wil zeker niet weten wat morgen gaat gebeuren, dan weet ik het al. Ik heb één keer een verhaal helemaal uitgeschreven, het album *"Dossier Heksenkring en Dossier Onder water"*. Alle teksten en alle grapjes stonden er in. Een jaar of wat later, toen ik het verhaal ging tekenen, vond ik het niet zo leuk want alles was er. Ik kon niks meer veranderen, ik werd niet meer verrast. Ik kon niet meer op een idee komen en er iets anders van maken en een hele andere kant opgaan. Je ziet wel eens iets op tv of je leest iets in de krant waarvan je denkt: hé, dat kan ik gebruiken, en dan ga je een hele andere kant op. Als je alles al geschreven hebt dan kan dat niet meer.

Nu liggen de hoofdlijnen vast en dan weet ik vaag waar het over gaat. Ik wil iets laten gebeuren aan het eind van mijn verhaal en daar moet ik naar toe werken op de een of andere manier. Ik vind het leuk als dat een beetje spannend is. Zoals ik het nu maak, van dag tot dag, word ik zelf ook verrast. Ik maak het mezelf niet makkelijk, maar oké, zo is het leven.

De kick van de creatie dus. Maar dat levert wel problemen op met de deadline...

Laten we wel wezen, ik zal dat sprookje uit de wereld helpen, ik ben niet de enige striptekenaar die problemen heeft met de deadline. Als je boeken leest over strips,... ik heb bijvoorbeeld ergens de memoires van Mort Walker van Flippie Flink staan, zowat de helft gaat over de deadlines van de strips en legendarische verhalen van striptekenaars die hun deadline missen of bijna missen of dreigen te missen. En dan de fantastische verhalen die men je kan vertellen over Jean-Michel Charlier van Buck Danny! Charlier was legendarisch vanwege het feit dat hij nooit op tijd klaar was, nooit op tijd zijn werk afhad. Het legendarische verhaal van Charlier was als volgt: hij schreef de Beverpatroelje voor Mitacq. Op een gegeven moment had Mitacq geen teksten meer, dus hij belde in paniek Charlier op in Parijs : *"teksten, teksten, ik moet teksten!"*. Charlier zegt, al ritselend met de blaadjes : *"ik doe ze nu in de enveloppe, doe de postzegels er op en op de bus"*. Twee dagen later kreeg Mitacq de enveloppe thuis en er zaten vijf *lege* velletjes in. Dus Mitacq belt op : *"wat gebeurt er nou, je stuurt mij een enveloppe met lege velletjes er in?"*. Waarop Charlier : *"Jezus, O mijn God, heb ik de verkeerde velletjes er in gedaan? Ik doe nu de goeie er in"*. Ja hallo, zo heeft hij twee dagen gewonnen! Peter de Smet heeft wel eens in de trein naar Brussel zijn pagina's zitten aftekenen op weg naar de redactie van *Kuifje*. Dus ik ben niet de enige en misschien niet eens de ergste maar ik ben er altijd wel het meest open over geweest, dat moet ik wel zeggen. Ik ben ook altijd degene geweest die er zelf het meest aan gedaan heeft. Laat ik het zo zeggen, of ik nou nachten had doorgewerkt, ik stapte in de auto en reed naar de inkleurder. Hoe ik dat overleefd heb, dat weet ik nog steeds niet. Dan ging ik op de bank liggen slapen totdat de pagina's ingekleurd waren en dan stapte ik in de auto en ging naar de drukkerij. Het was niet zo dat ik belde van het ligt klaar, hoor. Anders kan ik niet slapen. Nee, ik heb mijn best gedaan. Ik heb mijn hele leven op deadlines gewerkt. Reclamewerk is continu deadlinewerk. Ik heb mezelf inderdaad een beetje opgevoed met de gedachte: als ik het niet maak dan vergaat de wereld. En de wereld mag niet vergaan dus geef mij maar een deadline en dan komt het er wel. Ik heb met dit nieuwe verhaal nog niet op deadline gezeten. Ik heb niet de voorraad die ze willen hebben, ze willen natuurlijk graag een heel verhaal op voorraad hebben. Maar ik heb nog niet op deadline gezeten. Nog geen dag.

U heeft voor heel wat tekenaars scenario's geschreven.

Ik had voldoende ideeën en kon ze niet eens allemaal tekenen. Dus vind ik het leuk om voor andere mensen te schrijven en samen te werken. Ik vind het ook spannend om voor iemand iets te schrijven die dat vormgeeft, leuk. Ik heb onder andere geschreven voor Attanasio, Don Lawrence, Eric Heuvel, Bart van Erkel, Dick Matena, Daan Jippes en Adri van Kooten. Hartstikke leuk, spannend. Soms heb ik ze zelf opgezocht, soms kwamen ze naar mij toe. Soms gaf iemand anders het aan ze door. Attanasio, dat kwam omdat ik op de redactie van PEP was, toen Peter Middeldorp zei : *"Nou, vanmiddag komt Dino Attanasio"*. Die kende ik natuurlijk als tekenaar van Spaghetti, maar ik had hem nog nooit ontmoet. Die kwam Peter een strip aanbieden over de jaren dertig, over Bonny en Clyde eigenlijk. Dat was heel erg in. Peter belde mij 's avonds op en zei : *"ja, ik vind de tekeningen wel leuk maar het verhaal niks. Zou jij het kunnen schrijven?"*. Ja natuurlijk! Ik had net tevoren met Daan Jippes afgesproken dat het leuk zou zijn om een verhaal te maken over de drooglegging in Chicago. Dus zei ik tegen Daan : "*als hij er iets van maakt wat ik absoluut niet wil hebben, dan gaan we het samen doen. Maar als ik dat menselijkerwijze niet kan weigeren dan doen we wat anders"*. Maar wat Attanasio deed, was best leuk. Daan en ik reden naar huis vanuit Amsterdam met de gedachte dat we niet samen een strip zouden maken over de drooglegging. Ik moest hem overtuigen van iets anders leuks. De *Forsyte Saga* was op dat moment net op televisie, zo'n soap. Ik zat er al jaren over te piekeren dat dat zo'n leuke tijd was. Toen zei ik: "dat gaan we doen". Zo gaat dat, je rolt van het een in het ander. Ik bedacht ter plekke *Bernard Voorzichtig*.

Eric Heuvel had mij wel eens pagina's opgestuurd. Ik dacht dat hij misschien wel een Kat -verhaal zou kunnen maken en ik had hem uitgenodigd om dat eens samen te bekijken. In diezelfde week begon in *Sjors en Sjimmie* dat verhaal van Harry Dickson, *De bende van de spin*. Ik had dat album al eens in het Frans gelezen en dat zag er redelijk indrukwekkend uit.

Ja, het is Frans en zo goed is mijn Frans ook weer niet. Maar toen las ik het in het Nederlands. Ik dacht, wat krijgen we nou, wat is dit voor een kleuterwerk! Ik belde de redactie op en zei: *"als je dat wil hebben dan kan je het krijgen, maar dan gaan we het echt goed doen"*. Toen heb ik gelijk Eric Heuvel opgebeld en gezegd : *"Eric we gaan iets totaal anders doen, vergeet de Kat"*. Ik heb Eric gevraagd of hij een klare lijn wilde maken. We hebben een maandje zitten oefenen, zitten praten en kijken wat we zouden doen en toen hebben we January Jones geschreven en getekend.

We hebben Dino Attanasio gesproken. Hij was zeer onder de indruk van uw talent. Waarom heeft u niet verder voor hem geschreven?
Ik was gewoon moe. Dino kon meer tekenen dan ik kon schrijven. Hij scheet zijn pagina's eruit. Yvan Delporte, de redacteur van Robbedoes ging voor hem schrijven en Dick Matena schreef voor hem... Ik kon niet snel genoeg schrijven om hem zijn brood te kunnen laten verdienen. Op een gegeven moment heb ik toestemming gegeven dat andere mensen het mochten schrijven. Ik heb het nooit gelezen, ik wilde er niet van weten. Patty Klein en Yves Duval hebben toen een aantal verhalen geschreven. Op een gegeven moment was de redactie er mee opgehouden, die zagen het niet meer zitten. Toen wilde ik het wel opnieuw zelf gaan doen en heb ik nog twee of drie verhalen geschreven. In die periode was mijn vader net overleden, ik was alles beu. Ik heb toen aan Ruud Straatman gevraagd of hij het verhaal (*De man die wel bestond* -red) wilde afschrijven. Dat was het laatste, daarna wilde Big Balloon geen albums meer uitbrengen. Dino werd wat ouder. Ik vind het jammer want ik blijf volhouden dat ik voor Dino mijn beste verhalen heb geschreven. Ik had het eigenlijk liever zelf getekend en Storm had ik liever zelf getekend en January Jones had ik liever zelf getekend,... Ja, hallo! Ik had zoveel liever zelf gedaan.

Zit u met tekenaars vaak op één golflengte?
Ik heb geen idee, ik schrijf wat ik leuk vind om te schrijven en ik probeer te schrijven wat ik denk dat een tekenaar leuk vindt om te tekenen en verder houdt het op, ik kijk daar niet naar. Bij Dino was het geloof ik zo dat ik het schreef en hij het tekende. Maar bij Don ging ik over het algemeen meer vragen waar hij zin in had, of hij wilde een ander verhaal maken. Zo hebben we dat verhaal van *De robots van Danderzei* gemaakt omdat Don wel eens een keer zin had om een heleboel machines te tekenen en apparatuur en weet ik wat. Voor de rest doe je maar en hoop je maar dat de tekenaar dat ook leuk vindt. In January Jones zitten allemaal dingen in die mij interesseren en die Eric ook interesseren. Ondergrondse catacomben in Parijs! Daar ga ik altijd eerst foto's maken. Interessant, leuk.

U vond Morris een groot tekenaar en hij was gecharmeerd van u. Waarom heeft u dan toch maar één verhaal voor hem geschreven?
Angst denk ik. Om te beginnen had Morris schrijvers die voor hem werkten. Ik durfde niet te zeggen : *"meneer Morris, zal ik uw volgende verhaal maar even schrijven?"*. Jarenlang heb ik Morris beloofd dat ik een verhaal voor hem zou schrijven waarin Lucky Luke in Frankrijk terecht zou komen. Perfect, perfect idee. Hij geloofde er niet in, maar het was een prachtig idee. Maar ja, hij had altijd wel zes of zeven andere verhalen te maken, Lo Hartog van Banda schreef toen verhalen voor hem. Ik vond het een ongelooflijke eer een kort verhaal te mogen schrijven, fantastisch! Luister eens, je praat met mensen die Onze Lieve Heer zijn voor je. Franquin heeft ooit eens aan me gevraagd of ik een verhaal wilde schrijven maar dat kon ik niet. Dat durfde ik niet. Dat was te veel, te veel eer. Ik heb zoveel ontzag voor die mensen. O mijn God, stel je voor dat je voor Franquin of Hergé iets zou moeten maken, nou ja, dan moet je wel

"Martin Spirydon Johannes Lodewijk",
kortom : Martin Lodewijk

Geboren in Rotterdam op 30 april 1939. Talenvol schrijver, scenarist, zanger en gitaarspeler.
In zijn HBS tijd begint hij op ongeveer 15-jarige leeftijd met het vertekenen van de onverkorte versie van de Vlaamse klassieker *De Leeuw van Vlaanderen*. Hij komt tot zo'n 30 pagina's terwijl het boek uit honderden bladzijden bestond. In 1955, op 16 jarige leeftijd verkoopt Martin zijn eerste stripverhaal, *Lodewijk Pedaal*. Deze strip van 32 pagina's is echter nooit uitgegeven. Daarna krijgt hij opdracht van de heer Teeuwen van Uitgeverij A.T.H. voor het tekenen van cartoons voor het blad Mascotte. Na het afbreken van zijn studie volgen twee verhalen van *Kit Sidney* in *Uraniumgieren* en *Capitain Kit*. In oktober 1957 werd de Spoetnik gelanceerd. Dhr Teeuwen geeft Martin opdracht voor het schrijven van een scienfictiestrip. Dit wordt de ruimtevaartstrip *Dick Harris*. Hiervan verschijnen 10 deeltjes (1959 t/m 1960). Van 1957 tot en met 1958 volgen maandelijks 6 deeltjes van de piratensage *Arent Brandt* van eerst 24 en later 32 pagina's waarvan de laatste 2 delen onder de titel *Capitain Kidd*. In 1957 worden ook 3 ongekleurde delen van de serie *Babel en Knetterton* uitgegeven.
In 1959 neemt Martin, na een bliksemcarrière van 4 dagen in het leger, de strip *De Vliegende Hollander* over van Piet Wijn in *Het Parool*. De verhalen werden ook gepubliceerd in Scandinavische dagbladen. Van deze dagstrip maakt Martin zo'n 6 verhalen. Het maken van de dagstrip wordt moordend voor hem waarna hij ermee stopt.

De volgende 6 jaren gaat Martin voor een reclamebureau werken. Via het reclamebureau leert hij Jan Kruis kennen en in zijn dienst gaat hij verder met reclamewerk. Op aandringen van Jan begint hij voor zichzelf. Doordat hij zelf geen ruimte had, bleef hij de eerste jaren gebruik maken van de studio van Jan Kruis. In 1966 krijgt Jan Kruis opdracht voor het maken van een strip over een geheim agent voor het stripblad PEP en geeft deze door aan Martin. Tussen 1966 en 1969 verschijnen van de strip ongeveer 20 korte en langere verhalen met persiflages over

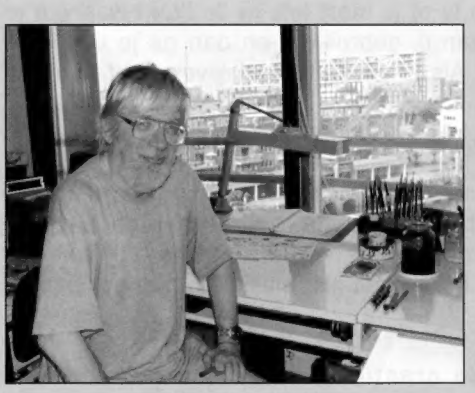

Hendrik IJzerbroot alias Agent 327. Martin gaf IJzerbroot de voornaam Hendrik naar de voorman van de Boerenpartij, Hendrik Koekoek. De serie was al snel een groot succes. Voor het schrijven van de scripts maakt Martin gebruik van veel documentatie zoals films, boeken en foto's. Deze echte Hollandse strip staat vol van actuele gebeurtenissen en dubbele bodems. Het eerste verhaal, *Dossier Stemkwadrater*, was een losse parodie op de Bond film *You only live twice*. Daarop volgde *Dossier Leeuwenkuil*. De allereerste verhalen van Agent werden met een pennetje getekend. Op aandringen van Peter Middelkoop, die vond dat met een penseel betere resultaten behaald konden worden, stapte Martin van de krassige stijl met het pennetje over op het penseel. Ook werden op advies van Peter de ogen van Agent 327 in het vervolg open getekend. Het eerste album dat Martin met penseel tekende, is *Piet Hein*, het eerste en enige album in een serie over Nederlands beroemdste zeehelden. In 1969 schreef Martin voor Theo van den Boogaard het *Sturka Mysterie*. Voor het blad Rail van de Nederlandse Spoorwegen tekent hij een Agent 327 verhaal. De voor- en achtercover vormen tezamen een compleet verhaal. Voor een vogelblad tekent hij eens per kwartaal avonturen van *Tobias en Byrd*.
Begin zeventiger jaren wilde Martin samen met Daan Jippes een strip maken over de drooglegging in Amerika. Dit ging niet door omdat Martin voor Dino Attanasio de strip *Johnny Goodbye* ging schrijven. Dit werd Martins debuut als scenarist. Daarop bedachten Martin en Daan de legendarische geworden strip Bernard Voorzichtig, die in 1973 uitkwam. Het tweede verhaal,

met iets aankomen! Dan moet je met een meesterwerk aankomen! Schrijf maar even een meesterwerk. Nee, ik heb het niet gedurfd. Dat waren helden uit mijn jeugd. Ach, ik kan me wel voor mijn kop slaan, had ik maar wat ideeën uitgewerkt natuurlijk. Maar ik was altijd aan zoveel dingen bezig en had er voor mijn gevoel nooit genoeg aandacht aan kunnen geven. Voor Franquin en Morris moet je een jaar gaan zitten, dat doe je niet zomaar even. Ik heb zelfs wel eens geprobeerd om te schrijven voor Kresse. Dat is niet gelukt. Ik wilde zo graag. Ik ben allemaal blijven steken in teveel ontzag. Het waren goden.

U schrijft nu ook scenario's voor een Mangastrip.
Ik heb een scenario voor een Mangastrip geschreven. Manga is een hartstikke leuk en interessant fenomeen. Ik was al enige tijd bezig met werk te verzamelen van een paar tekenaars die ik nogal waardeerde, zoals Akira, toen ik ineens ineens gevraagd werd of ik een Manga wilde schrijven. Oorspronkelijk zou dat voor een Joegoslavische tekenaar zijn en dat vond ik hartstikke leuk. Ik ben er in gedoken : wat maakt Mangae:'s nou anders dan Europese strips, enzovoort, enzovoort. Dat intrigeerde me ontzettend. Een tijd lang ben ik heel erg met Manga bezig geweest en heb dan een voorstel gedaan. Daar hebben eerst een aantal tekenaars hun tanden op stuk gebeten. Toen kwam ik ineens Adri van Kooten tegen. We hebben nou een Manga gemaakt van zo'n kleine 300 pagina's en die worden in 3 delen uitgegeven.

Blijft het bij deze drie?
Waarschijnlijk. Kijk, Manga's, dreigden toen een enorm succes te worden, een hype, ook in Nederland. Het enige land waar het volgens mij op dit moment succes heeft, is in Frankrijk, daar schijnt het goed te lopen, en een beetje in Amerika. Maar om nou te zeggen dat manga een enorme vlucht heeft genomen buiten Frankrijk en Japan... Als het nou commercieel interessant zou zijn, dan zou er best wel meer kunnen komen.

Reclamestrip voor Felix uit Libelle ▲

Twee voor Tibet was al helemaal in het klad geschreven, maar Martin liet het per ongeluk achter in een Londense telefooncel. Omdat het niet wilde lukken om de essentie van dit verhaal weer te pakken te krijgen en het zo goed als onmogelijk leek om de juiste tekenaar voor het vervolg van de strip te vinden, is het bij het eerste deel gebleven.
Oberon wilde de stripweekbladen PEP en Sjors opdoeken, omdat ze beide dezelfde markt bedienden. Georganiseerd door Peter de Smet, Frits van de Heide en Martin Lodewijk werd in 1975 in plaats van de beide bladen een nieuw stripweekblad uitgegeven,EPPO. Martin werd redacteur en ging zich bezighouden met het aantrekken en begeleiden van nieuwe producties. Als redacteur staat Martin aan de basis van strips als *Leonardo, De Partners, Roel Dijkstra* en natuurlijk *Storm*. Omdat Martin in die tijd de door Don Lawrence getekende strip *Trigië* beneden peil vond, ging hij hem opzoeken en sloot met hem een deal voor het plaatsen van 2 strippagina's per week in EPPO. Dezelfde nacht verzonnen ze samen bij de open haard de wereld van Storm en Roodhaar. Martin schreef de eerste 8 pagina's van *De diepe wereld*. De rest werd, helaas niet tot volle tevredenheid, door Philip 'Saul' Dunn geschreven. Tijdens het zoeken naar een nieuwe scenarist schreef Martin *De laatste vechter*. Hierna nam Dick Matena het schrijven van het scenario op zich. Na 4 verhalen gaf Dick het stokje over aan Kelvin Gosnell, die 2 verhalen schreef. Daarna schreef Don, met hulp van Martin *De sluimerende dood*. Hierna verzon Martin de gesloten wereld van de Kronieken van Pandarve en werd hij de vaste scenarist.
In 1978 kreeg Martin voor zijn gehele oeuvre de Stripschapsprijs. Dit is de hoogste onderscheiding die de Nederlandse stripwereld kent.
In 1980 schreef Martin voor Hendrik Jan Vos voor de serie "De kat in" het verhaal *De kat in Constantinopel*. Voor de serie Lucky Luke van Morris schreef Martin in 1981 het korte verhaal *De afrekening*, dat gepubliceerd werd in het stripalbum *De strop van de gehangene*.
Vanaf 1983 werd Agent 327 met vervroegd pensioen gestuurd, met dossier elf, *De ogen van Wu Manchu*. In die tijd maakten Don Lawrence en Martin samen op een deadline van 2 pagina's per week de strip Storm, terwijl Martin in z'n eentje 2 pagina's Agent 327 tekende. Op een gegeven moment vroeg Don bij het weekblad een weekje belet. Dat kan ik ook, dacht Martin, en vroeg ook een weekje belet. Voor Don werden het 4 weken en voor Martin werd het 18 jaar. Martin werkte nog wel aan een nieuwe, nooit uitgegeven strip *Brigitte Bordewijk*. Hierin zou Olga Lawina een eigen leven gaan leiden. Martin werd weer reclametekenaar en scenarist, met diverse reclametekeningen -en stripjes als resultaat, zoals in 1984 *Dossier Giroblauw* voor de Postgiro Rijkspostspaarbank. In juni 1984 brengt Martin een nieuw eigen maandelijks stripblad op de markt, *Titanic*, die - met zo'n naam - wel snel ten onder gaat. De jaren '80 worden gekenmerkt door de samenwerking met verschillende tekenaars aan uiteenlopende stripreeksen en losse verhalen. In 1985 verschijnt het door Martin geschreven en door Bart van Erkel getekende verhaal *De kat in Katendrecht*. Samen schreven ze in 1987 het door Bart v Erkel getekende *Zonder twijfel*, in de serie *Matt Marteau . Zetari, De dromende God*, het verhaal over een vrouwelijke zwaardvechter, schreef Martin in 1988 voor tekenaar John Burns. Voor Eric Heuvel schreef Martin vanaf 1988 een aantal verhalen voor de serie January Jones. In 1989 en 1990 schreef hij voor René Follet twee verhalen voor de serie *Edmund Bell, De rode schaduw* en *De zwarte schaduw*. In de serie "Don Lawrence, the Collection" werd in 1990 het door Martin geschreven en door Don getekende verhaal *The tales of Eschatos* uitgegeven. In 1991 schreef Martin voor René Windig en Eddie de Jong voor de serie *Oom Dick* het verhaal *Hij stierf te vroeg*. Het jaar 1999 wordt een keerpunt, wanneer stripwinkel Sjors het kleinste stripboekje ter wereld uitgeeft, *De Minimum Bug*, de eerste nieuwe Agent 327 na 18 jaar. Het stripboekje - 2.58 op 3.7 cm, geleverd met een vergrootglas - verwerft zelfs een plaatsje in het Guiness Book of Records. Het miniboekje werd het begin van de herleving van de strip Agent 327. Vanaf 25 mei 2000 gaat Agent 327 weer aan het werk als dagstrip in het *Algemeen Dagblad*. Hierna volgen vlot op elkaar de nieuwe verhalen van Agent 327, alsof hij nooit is weggeweest : *De vergeten bom, Het pad van de schildpad, Cacoïne en commando's, De golem van Antwerpen, De wet van alles* en *Hotel New York*. Zopas verscheen dossier achttien, *Het Oor van Gogh*. Een nieuwe fase is aangebroken in de veelzijdige carrière van Martin Lodewijk, die vindt dat krantestrips het echte leven veel meer benaderen dan stripalbums. Ook de oudere verhalen worden nu heruitgegeven. In 2003 verscheen de gerestaureerde *Ogen van Wu Manchu* en voor volgend jaar wordt een gerestaureerde *Dossier Leeuwenkuil*en *Dossier Heksenkring/Onder Water*voorzien. Dan wordt het uitkijken naar dossier 19, *De Berlijnse Driehoek*.

Ine en Martin

ADVERTENTIE
INSPECTEUR SMULLEMAN
MANNEN!... MISTER BULLET, KAMPIOEN SCHERPSCHUTTER VAN DE AMERIKAANSE POLITIE, GEEFT ONS EEN KLEINE DEMONSTRATIE!
GEWELDIG!!
BAM
EN NU HET HOOGTE-PUNT VAN DE MIDDAG! IK NEEM 'N TREETS...
HOI-HOI
HAAA! HIEP HIEP!
HEEEE ZEG!!..... BEN JE NOU HELEMAAL?! DAT IS 'N TREETS HOOR!
WIE SCHIET ER NU OP TREETS!?!
..EN LEG 'M HIER NEER.
DA'S ZONDE!!
ZEG... LAAT ES KIJKEN..
ZIJN ER NOG MEER?
NATUURLIJK!!
SMULLEMAN MOEST COMMIS-SARIS WORDEN!
MMM
SMAK
MMM!
Treets
MMM
EN DE MELK-CHOCOLA SMELT IN UW MOND NIET IN UW HAND!!

Reclamestrip voor Treets met een figuur die sterk lijkt op Agent 327

Zo heb ik ook twee of drie Amerikaanse comics geschreven, voor een Joegoslavische tekenaar. Die zijn in Amerika uitgekomen in de serie Ghost. Ik heb ook een hele comic geschreven voor een geplande televisieserie, daar wilden ze eerst een album van uitbrengen. Ik heb van een klassiek Amerikaans boek, een science fiction boek uit de jaren 10 of 20, ook een scenario geschreven, helemaal compleet, helemaal klaar. En ja, dat ligt in Amerika maar ik weet niet wat er ook nog mee gebeurd. *Nightland*, zo heet dat geloof ik. Ik was er wel tevreden over. Zij ook, maar dan verdwijnt dat een beetje uit het zicht. Amerikanen vertellen me wel eens dat er tienduizend films op de plank liggen maar er nooit van af komen. Er zijn honderden films gemaakt, die zijn helemaal gefilmd. De blikken liggen op de plank maar ze worden nooit uitgebracht, het kost teveel geld om ze uit te geven. Ik heb dus voor Hollywood gewerkt, leuk!!

Heeft u de indruk dat de strip in Nederland meer leeft dan een tijdje terug?

Ja, ik heb wel de indruk dat het een beetje beter loopt maar het is nog steeds schraalhans keukenmeester hoor, de dood in de pot. Maar dat is over de hele wereld zo. Het moeten series zijn zoals in Frankrijk, maar ook tiendelige series zoals verhalen uit de bijbel, of het zijn gags. In Nederland zijn het bijna uitsluitend gags. Hartstikke leuk, DirkJan en S1ngle, het zijn allemaal korte strookjes. Bijna niemand doet nog de gewone dingen, de strips waar ik van hou. Misschien dat het nog wel terug komt, dat weet ik niet. Maar de enige die dat nog doen zijn Henk Kuijpers en ik, geloof ik. Voor de rest zijn het allemaal grappen. De grote series van vroeger zoals Buck Danny, Natasja, Lucky Luke, noem maar op, die zijn er nauwelijks meer. De albums die op dit moment lopen, zijn Franka en Agent 327. Ik zou zo gauw geen andere weten. Ja, Jan Kruis is er natuurlijk ook met Jan, Jans en de kinderen. Maar dat zijn toch ook weer gags. En in de krant Minck Oosterveer en Willem Ritsier natuurlijk.

Heeft het te maken met het verdwijnen van de stripbladen?

Het belangrijkste is, geloof ik, dat mensen niet meer geneigd zijn om abonnementen te nemen, abonnementen verwateren. Een stripblad moet je iedere week kopen, dat moet er iedere week zijn. Maar je ziet zoveel bladen in de kiosken. Dat zijn meer bladen over tatoeages dan over strips zeg ik altijd en je kan de euro toch maar één keer uitgegeven. Als je een stripblad niet iedere week leest, ja, dan kan je het net zo goed vergeten want dan wacht je wel op het album. Dus die albums zijn veel belangrijker geworden. Uiteindelijk hebben de albums de bladen de nek omgedraaid. In het begin was dit natuurlijk niet zo, in het begin leefden al die tekenaars van wat ze verdienden met de tijdschriften. Albums, dat was leuk, daar konden ze van uit eten en een keer van op vakantie. Maar al die albums uit de jaren '60, Lucky Luke, Guust, noem maar op, dat waren allemaal kleine oplagen *(klopt, daarom zijn die oudjes ook zo zeldzaam! –red.)*. Dat was echt geen big business, dat is het pas in de jaren '70 geworden. Toen ineens is alles begonnen, met Asterix. Toen is alles uit de pan gevlogen, oplagen gingen als krankzinnig omhoog. Gemiddelde tekenaars zaten ineens met een serie albums en die verdienden daar goud mee. Albums bleven maar verkopen. Al hadden ze 60 albums, die waren allemaal in druk en die werden allemaal verkocht. Daar werden tekenaars rijk van en het tijdschrift kocht niemand meer. Dus op een gegeven moment gingen die tekenaars allemaal voor het album werken en ze dachten niet meer aan de weekstrip.. In 1971 moest ik voor de toenmalige

hoofdredactrice van PEP een lezing houden voor de medewerkers, over hoe ik over strips dacht. Het eerste wat ik daarin zei was: *"Het album is de doodskist van de strip"*. En dat is zo, een luxe doodskist. Het betekent dat de strip fundamenteel veranderd is. Vroeger kon je een strip maken en als je hem gemaakt had dan kon je hem vergeten. Daarna zijn er albums van gemaakt, boekjes, verzamelingen...

Zelf hield u erg van stripbladen.
Ja, ik wilde altijd blaadjes en series uitbrengen. Ik had ontzettend graag een serie Star comics gemaakt. Ik ben daar heel mijn leven mee bezig geweest, maar het is allemaal teveel werk. Ik heb nog een paar beste ideeën.

U heeft ooit nog het blad *Titanic* uitgebracht.
Ik heb samen met Peter de Smet en met de reclamemensen met wie ik toen veel werkte, aan de wieg gestaan. Samen zijn we met Titanic begonnen. Die reclamemensen wilden begin jaren '80 uitbreiden, er was geld en interesse. We zouden tekenaars gaan opzoeken en die mochten allemaal maken wat ze wilden. Die konden echt helemaal maken wat ze wilden. Ja, er zijn vier nummers verschenen en die reclamejongens hadden al gelijk door dat het blad voor geen millimeter verkocht. Wij dachten dat die reclamewereld mee zou doen, maar het interesseerde hen allemaal niet. Ze moesten er vanaf en wilden ermee ophouden. Het vierde nummer was het laatste. Ik was op dat moment al ziek geworden. We waren aan het voorbereiden en ik zou Agent weer gaan doen. Ik kreeg toen geelzucht, hepatitis en de dokter zei me dat ik wel eens zes maanden niet meer zou kunnen werken en zo, ik mocht de deur niet uit. Dus ik was totaal *out of the picture*. In de tussentijd ging dat blad dus verdwijnen. Ik heb als de sodemieter Hans van den Boom opgebeld : *"luister er is hier een blad en dat kan je zo overnemen, je kan zo doorgaan, maar maak het goedkoop"*. Hans is toen op mijn aanraden verder gegaan met Titanic. Ik had er verder niets mee te maken hoor.

Binnenkort verschijnt het nieuwe album, Het Oor van Gogh, met vreemd genoeg een fragment van Dick Matena.
Dat komt uit het album *Gauguin en Van Gogh* dat Dick Matena in 1990 heeft gemaakt voor Lombard. Ik wilde een kleine flashback hebben in het verhaal. Iedereen kent de geschiedenis van het oor van Van Gogh en weet dat hij zijn oor heeft afgesneden. De meeste mensen weten niet hoe dat gebeurd is, de geschiedenis erachter. Omdat het over dat oor gaat, het is heel belangrijk voor het verhaal, wilde ik dat uitgebreid vertellen aan de mensen. Dus moest ik een gedeelte in flashback tekenen.

Plaat uit Jake Hunt, strip van Jacques Post en Martin Lodewijk

Ik vond het wel gebruikelijk want Morris gebruikte bijvoorbeeld oude gravures. Ik had ook foto's kunnen gebruiken uit de film van Kirk Douglas over Van Gogh maar ik had het album van Dick hier staan, dus heb ik het hem gevraagd. Ik heb heel zorgvuldig zitten passen en meten zodat het niet te veel of te weinig werd, alleen de plaatjes die ik kon gebruiken, want hij vertelt echt een heel ander verhaal. Ik heb de teksten ook moeten veranderen omdat het niet altijd strookte met wat ik te vertellen had. De plaatjes komen direct uit het album en vertellen nu dus het verhaal wat nodig is voor Agent. Dick vond het fantastisch en hartstikke leuk.

Is er belangstelling voor Agent 327 in het buitenland?
Kennelijk is mijn strip typisch Nederlands. Ikzelf herken dat niet zo erg maar de Fransen willen Agent 327 niet eens cadeau hebben. In Duitsland loopt hij wel. Hij is in 19 talen vertaald. In Frankrijk vinden ze hem te Nederlands. Ik herken dat niet maar je hebt de strips van Tom Poes, De avonturen van Kapitein Rob, Dick Bos, Eric de Noorman, Tripje en Liezebertha en Bulletje en Boonestaak. Dit zijn typisch Nederlandse strips. Die kunnen niet Belgisch en zelfs niet Vlaams zijn. Er waren rond 1900 strips met tekst er onder en ballonnetjes in de plaatjes. Maar in Nederland had je alleen teksten er onder, typisch Nederlands, waarbij je de tekst zelfs zonder plaatjes kan volgen. Agent 327 is nu een typisch Nederlandse strip, zoals Guust bijvoorbeeld een voorbeeld van de Brusselse strip is. Belgische strips worden door de Fransen ook herkend als Waals, als niet Frans.

We hebben begrepen een extra uitgave komt van Agent 327?
Als er interesse voor blijkt te zijn, dan willen ze een serietje maken van de "making off" van Agent 327. Oorspronkelijk was het de bedoeling over de uitgegeven albums in een jaar, een kort albumpje te maken met de "making off". Daarin komen bijvoorbeeld de achtergronden van wat in die verhalen speelt. Ik vind dat leuk maar er speelt dus zo ontzettend veel in mijn verhalen.

Wat zijn de plannen voor de toekomst?.
Ik heb ooit gezegd dat ik 75 albums van Agent wilde maken, minstens. Ik hoop dat me dat nog lukt. Maar ik zal voorlopig wel blij zijn met album 20.

Merho en Stallaert over Kiekeboe

Sinds we het afscheid van Nero herdachten in januari, heeft Dirk Stallaert een nieuwe job gevonden als tekenaar van Kiekeboe. Dat lijkt zowel Dirk als Kiekeboe goed te bevallen. En wat denkt Merho er over? Is Dirk Stallaert de eeuwige assistent van de grote tekenaars?

- Michel Kempeneers -

MERHO: Dirk Stallaert is geen assistent, laat dat duidelijk zijn. Ik heb hem aangeworven met de bedoeling dat hij de tekenaar van Kiekeboe wordt. Volwaardig, jazeker. Het went snel, een tekenaar van zijn kaliber aan je zijde te hebben. De druk is van de ketel. Tot begin dit jaar moest ik 3 volle pagina's per week tekenen, want er verschijnen elke week 6 afleveringen van een halve pagina. Om praktische redenen moesten dat er soms 4 zijn, en als ik vooruit moest werken om met vakantie te kunnen gaan, werd dat tot 5 pagina's per week: een hels tempo. Nu valt de druk van het tekenwerk weg en dan vooral het routineuze. Ik maak nog steeds de paginacompositie: da's een A4'tje met een ruwe indeling. Dat zal allicht zo blijven want mijn scenario's helemaal uitschrijven, is niet zo efficiënt als het zelf even schetsen. Soms neemt Dirk die identiek over, soms verandert hij wat, hij is daar vrij in. Ik was vooral verbaasd dat hij zich het Kiekeboe-universum zo snel heeft eigen gemaakt. Ik was ervan uitgegaan dat dat minstens een jaar zou duren, maar in de praktijk blijkt dat veel minder te worden. Dirk is natuurlijk gewend aan zo'n type samenwerking van zijn jaren bij Sleen, die op een gelijkaardige manier tewerk ging. Nero en Kiekeboe horen trouwens tot dezelfde school, maar de ene is wat ronder, de andere wat hoekiger.

DS : De *Kiekeboe*-stijl ligt niet zo dicht bij mijn normale stijl, mijn "écriture automatique". Merho's stijl zit dichter bij Hergé en diens Klare Lijn, ik zit dichter bij Sleen. Met *Nino* ben ik ook al in Klare Lijn bezig geweest, maar het werk aan die pagina's duurde enorm lang. Met *Kiekeboe* zit ik nu aan vier platen per week.

MERHO : Dirk voelt direct aan wat ik wil, het is direct raak. Dat merk ik bijvoorbeeld in de nevenpersonages: we bespreken wat ik wil, hij maakt dan wat schetsjes. Dat heeft misschien ook te maken met het feit dat we heel wat gelijkaardige interesses en smaken hebben. We hebben vroeger dezelfde strips, dezelfde klassiekers gelezen, we houden van dezelfde soort humor. Het werkt prachtig zo en het komt op het juiste moment : Kiekeboe wordt te groot en te belangrijk om risico's te nemen. De productie moet gegarandeerd blijven. Bij ziekte of problemen moet iemand anders kunnen bijspringen. Dat was indertijd op Studio Vandersteen ook zo: er moet altijd iemand kunnen invallen. Toen Karel Biddeloo eens zijn pols had gebroken, zette Vandersteen zich zelf weer aan het schetsen, Paul Geerts sprong ook bij en ik nam toen geregeld wat platen mee naar huis om te inkten! En zo liep *De rode ridder* gewoon door. Anderzijds moet ik me ervoor hoeden dat ik mijn métier niet verlies. Daarom blijf ik me bezighouden met allerlei eenmalige projecten die rond Kiekeboe hangen,

zoals nu weer die Fanny-kalender, of het interview met Fanny voor *P-magazine*. Ik teken nog wel, maar dan vooral illustraties, meer losse projecten. Ik kan nu meer tijd besteden aan het schrijven van de scenario's. Ze zullen er beter en evenwichtiger door worden. Ik merk nu al dat ik meer schrap en herschrijf dan vroeger, dat lijkt me een goede evolutie. Verder wil ik tegen 30 jaar Kiekeboe ook het boek schrijven, dat ik eigenlijk al aankondig sinds het *Kiekeboek* is verschenen. Ik ken immers nog tal van verhalen en anecdotes uit het milieu die nog niet, of amper, bekend zijn; over Studio Vandersteen is nog relatief weinig geschreven en ook over mijn tijd bij Hoste, waar ik samen met Hec Leemans heb geknokt voor onze reeksen, is er nog wel wat te vertellen. Tenslotte wil ik ook een scenario schrijven voor Dirk. Die doet immers alles graag, en hij werkt graag met scenaristen waarmee het klikt, denk maar aan zijn stripjes voor Unizo met Erik Meynen.

Dirk maakt het verschil

MERHO : Ik zie het verschil met mijn eigen tekeningen natuurlijk wel, maar Ria niet. Omgekeerd, om praktische redenen lettert Dirk de pagina's ook in plaats van Ria. Zij ziet onmiddelijk de verschillen in lettering, ik dan weer niet! Het is normaal dat er kleine verschillen zijn, en dat die in de loop der jaren meer zullen opvallen - zolang dat maar geleidelijk gebeurt, heb ik daar geen moeite mee, er mag geen breuk ontstaan tussen opeenvolgende albums.

DS: Het is onmogelijk om een stijl perfect na te bootsen. Probeer je dat wel, dan ben je niet meer aan het tekenen, maar aan het aftekenen, aan het kopiëren. Dan heb je voor elke situatie ook voorbeelden nodig, en alleen al in het zoeken van die voorbeelden zou gigantisch veel tijd kruipen. Toen ik als kind *Suske en Wiske* las, zag ik dergelijke verschillen niet, zoals de modale lezer. Nu wel: een geoefend oog ziet de verschillen tussen de verschillende medewerkers

van de Studio en kan ze ook uit elkaar houden. Het is belangrijk dat de karakters en de interacties tussen de personages kloppen en dat het soort verhalen hetzelfde blijft. Perfect imiteren hoeft niet. De hoofdpersonages vormen voor mij de grote moeilijkheid. Dat gaat heel traag. Niet dat me dat zo verbaast, hoor. Ik heb *Nero* ook nooit helemaal in de vingers gehad. Natuurlijk wél de Nero zoals ik hem zelf tekende, maar niet de Nero à la Sleen. Na verloop van tijd onstaat er toch een zekere gewenning aan de Stallaert-stijl. Maar mijn pakweg 40 *Nero*-albums verschillen van de andere.

MERHO : Het is juist de kracht van Dirk dat hij zich zo goed kan inleven in een andere stijl, en dat maakte hem ook zo gegeerd. Hij moet daar ook hard voor werken, hoor, maar hij koppelt dat aan een grote alertheid en een fantastisch assimileringvemogen. Dat heeft hij bewezen toen hij Sleens assistent werd. Maar ik herhaal het: Dirk Stallaert wordt de tekenaar van Kiekeboe, niet zomaar mijn assistent. Zijn naam verschijnt mee in de krant - om juridische redenen wordt het "met medewerking van Dirk Stallaert" en in het album staat hij met mij op de titelpagina. Niet op de cover, om dezelfde redenen als voor de krant. Op het achterplat komt een foto van ons allebei. Ik ken het leven van een studiotekenaar van mijn jaren bij Vandersteen en ik ken de frustraties van de achtergrondwerkers.

DS: Onbewust is er misschien een evolutie in de tekenstijl, maar bewust moet je natuurlijk proberen dat te vermijden. Zolang alle essentiële kenmerken van de oorspronkelijke strip probleemloos kunnen worden gedecodeerd en er geen stijlbreuk is, zie ik geen probleem. Vergeet ook niet dat die stijlverschillen nog voor een belangrijk deel kunnen worden gecorrigeerd bij de inkting. Het inkten is de eindbewerking. De inkter, Peter Koeken, kan waar nodig corrigeren; hij zorgt ervoor dat het resultaat er identiek aan de vorige albums uitziet. De ininkting van *Kiekeboe* is Klare Lijn-achtig, maar niet zoals bij Hergé. Diens ininkting is veeleer koel en uniform, die van Koeken is meer dynamisch. De rol van de inkter wordt bij ons niet naar waarde geschat: die job wordt hier dikwijls uitbesteed. In Amerika is hij dikwijls belangrijker dan de man die het eigenlijke tekenwerk doet, gewoon omdat de *looks* van het eindresultaat nog meer worden bepaald door de inkter. In Amerika gebeurt het zelfs dat het potloodwerk wordt uitbesteed en dat de "artist", de ware titularis van de reeks, daarna de ininkting doet.

Fanny, de toekomst van Kiekeboe?

MERHO: Elke nieuwe *Kiekeboe* wordt gedrukt op 100.000 exemplaren, en jaarlijks worden er rond het miljoen albums verkocht, de jaarlijkse 4 nieuwe albums inbegrepen. De verkoop van herdrukte albums is in 2002 gestegen met 13%. Er is een dipje geweest in de jaren negentig - dat was een algemeen verschijnsel - maar *Kiekeboe* is nooit meer dan 10% gezakt. Ik denk anderzijds wel dat we met die 100.000 onze grens hebben bereikt in Vlaanderen. Het is altijd al een opmerkelijk fenomeen geweest, dat *Kiekeboe* het zeer goed deed in Vlaanderen en amper enkele duizenden exemplaren verkocht in Nederland. Kiekeboe had zijn naam tegen, want in Nederland wordt 'Kiekeboe doen' geassocieerd met peuters en kleuters. Daarom is het in Nederland *Fanny en Co* geworden. Fanny is ontegensprekelijk het populairste personage en dat merken we goed aan de merchandising: die werkt veel beter met Fanny dan met Marcel Kiekeboe. Omwille van Nederland zal ik Fanny de eerstvolgende verhalen wel prominenter opvoeren, al is het zeker niet de bedoeling dat zij die rol van haar vader overneemt! Het heeft er ook mee te maken dat we dezelfde albums dan parallel in Nederland en Vlaanderen kunnen lanceren. Omdat de Nederlandse albums niet noodzakelijk de chronologie van de Vlaamse zullen volgen, moeten we erop letten dat er geen personages in voorkomen die men nog niet kan kennen. Dat zou bijvoorbeeld het geval zijn voor de albums die tot een cyclus behoren: die met Dédé, of de vampierenverhalen - zoals *Mona de Musical* (K. #99). Van het eerste verhaal, *De wollebollen*, worden jaarlijks nog steeds 5 à 10.000 exemplaren verkocht. Toch heeft dat album helemaal niets meer te maken met het Kiekeboe-universum van tegenwoordig: als *Fanny en Co* een succes wordt in Nederland, zouden we dat album hoogstens als een bijzondere uitgave of een klassieker naast de reeks kunnen brengen. Het zou een kapitale blunder zijn om met dat album te beginnen.

Meer erotiek, maar niets forceren

MERHO: Dat vleugje erotiek is gewoon een reflectie van wat gebeurt in de maatschappij: in reclame, tijdschriften, enzovoort... zie je steeds meer erotiek en bloot. Als ik dan bedenk dat ik 13 of 14 was vóór ik voor het eerst een blote vrouw heb gezien - dat was in Parijs, op een magazine voor naturisten. Vandaag de dag ligt dat nogal wat anders. In *Verkeerd verbonden* heeft Fanny voor het eerst een vaste vriend: Jens. Het leek me leuk om eens wat andere mogelijkheden uit te proberen, want het gegeven inspireerde me meteen tot een aantal vondsten voor de komende albums. En ja, Fanny gaat met haar vriend naar bed. Dat wordt ook met zoveel woorden gezegd, al wordt het niet getoond. Ook dat is eigen aan de tijd. Toen ze in een van de eerste albums met haar toenmalig vriendje wilde gaan samenwonen, steigerde vader Kiekeboe. Dat was twintig jaar geleden nog zo; nu is dat normaal.
Wat Dirks inbreng op dat vlak betreft, de grootste stilistische wijziging in albums #98 en #99 zijn inderdaad het vrouwvolk dat in de achtergrond voorkomt. In het ene album zijn dat de dames aan het zwembad, in het andere de ballerina's: die zijn ontegensprekelijk typisch Stallaert, ze doen trouwens sterk denken aan zijn langbenige dametjes uit de recente Nero-jaren.

DS: Die ballerina's zijn meer iets van mijn "écriture automatique". Je zou kunnen stellen dat de langbenige dames in *Nero* eigenlijk ook al vrouwtjes van Stallaert waren, en niet zozeer vrouwtjes van het *Nero*-universum.
MERHO : Dat verbaast me niet: tekenaars tekenen blijkbaar steeds hetzelfde type vrouw, enkel hun kapsels veranderen. Bekende voorbeelden zijn Dany, die in *Rooie Oortjes* steeds Duifje Vleugelslag (her)tekent, en Walthéry, bij wie het steeds een variant op Natasja is. Bij hun mannelijke personages is dat veel minder het geval. Bij Dirks vrouwen zijn de halzen en benen langer dan bij mij. Dat stoort me niet voor de nevenpersonages, maar bij Fanny zou dat bijvoorbeeld niet kunnen: zij is een hoofdpersonage, en die mag je nooit zo bruusk veranderen.
De strip zal geleidelijk evolueren. In album 100 wordt het interieur van de Kiekeboes gemoderniseerd. Ook de kleding wijzigt lichtjes: Kiekeboe ruilt zijn leren jekker voor een t-shirt à la Patrick Janssens, Fanny's topje wordt wat korter en ze krijgt een bredere jeans, Konstantinopel ruilt zijn jogging – toen was dat mode , ondertussen helemaal out - voor een t-shirt. Ook Charlotte en moemoe veranderen een beetje. Dat zijn dingen die héél geleidelijk aan moeten gebeuren, zonder forceren.

Gebaseerd op gesprekken met Merho en Dirk Stallaert in juli 2003.

13de Grote Stripveiling.

© Butt/De Negende kunst

Zaterdag 11 oktober 2003
om 13.00. u. in het K.U.C.
Kortrijksepoortstraat 254
9000 Gent

Originele tekeningen, Vlaamse en Franse albums in eerste druk, curiosa, luxealbums...

Tegen storting van € 5 op PC 000-1723172-64 ontvangt U de geïllustreerde veilingcatalogus

CASTO BVBA

Nederkouter 8 9000 Gent
09/225 41 25

Bezichtiging der loten:

Vrijdag 10 oktober 2003: 14.00 tot 18.00 u
Zaterdag 11 oktober 2003: 10.00 tot 12.00 u

Ook U kan nog steeds loten inbrengen voor onze volgende veilingen

STRIPWINKEL WONDERLAND

wonderland productions

Paardsdemerstraat 19
3500 HASSELT
✆ 011/22 82 00

STRIPWINKEL

GOBELIJN

GOBELIJN

MECHELSESTRAAT 35
LEUVEN
TEL. 016 / 23.55.86

Open van 10 tot 13 uur en van 14 tot 18 uur, van maandag tot en met vrijdag. Zaterdag doorlopend geopend.

Uit de bibliotheek van

ROSSE JOHN

...en zijn halve trouwboek

De oude Suske en Wiske-albums
Deel VIII

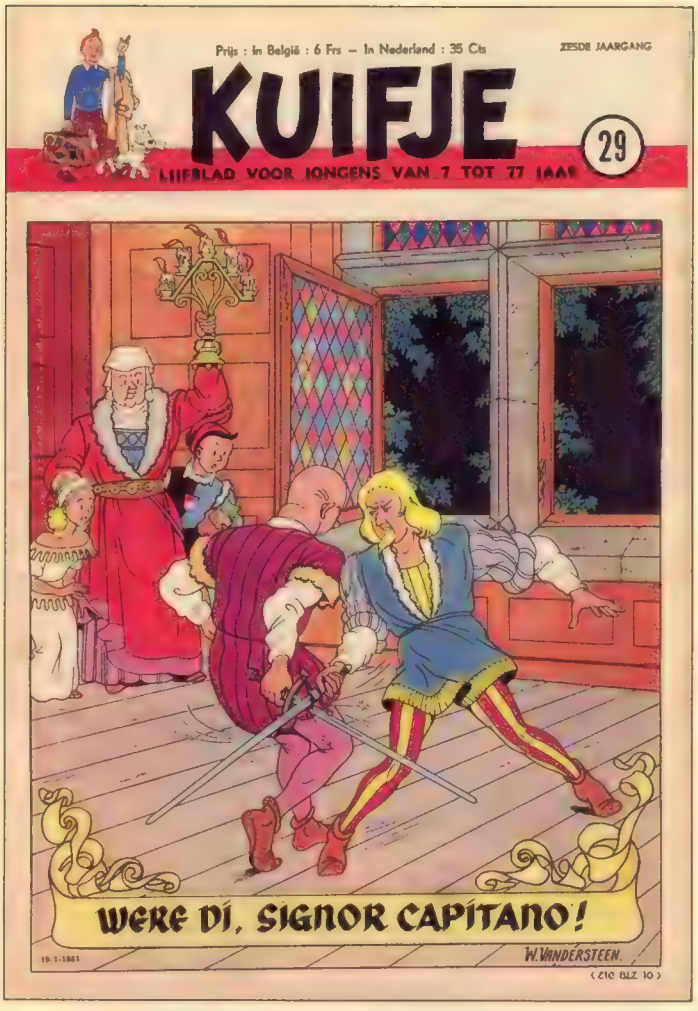
Prijs : In België : 6 Frs — In Nederland : 35 Cts
ZESDE JAARGANG
KUIFJE
29
LIEFBLAD VOOR JONGENS VAN 7 TOT 77 JAAR
WERE DI, SIGNOR CAPITANO!
W.VANDERSTEEN.

In 1953 gaat de populariteit van de Suske en Wiske-albums steeds in stijgende lijn. Dat jaar worden liefst drie rode en één blauw album (De Tartaarse Helm) op de markt gebracht, waaronder het historische De dolle musketiers, met het eerste optreden van Jerom. Op het gebied van de merchandising noteren we het tweede kleurboek van Suske en Wiske. Ook levert Vandersteen in 1953 de tekeningen voor de Scoutskalender voor de VVKS- editie 1954. Op het einde van het jaar creëert de auteur een nieuw figuurtje voor het weekblad Kuifje : 't Prinske.

- Pierre Borms -

Kuifje 19 (1951) met aankondigings-cover ; daarnaast een tweede cover, voor Kuifje 29 in hetzelfde jaar.

Vloeipapier met reclame voor De Lachende Wolf, De Dolle Musketiers en De Tartaarse Helm

DE DOLLE MUSKETIERS
Het nieuwe album
Suske en Wiske
De Dolle Musketiers
verschijnt op
Vrijdag 26 Juni
(Prijs : 38 Frank)
Naar aanleiding van de prijsuitdelingen en het begin der vacantie, bult U dit puike album weer vlot verkopen..
ALS U HET MAAR GOED ETALEERT !
UITGEVERSMIJ : N.V. STANDAARD - BOEKHANDEL

Advertentie in De Boek- en Dagbladhandelaar van juni 1953.

20. De Avonturen van Suske en Wiske : De Lachende Wolf

a) <u>eerste druk albumuitgave</u>
- exacte releasedatum : 5 maart 1953
- prijs : 38 BEF
- Herkenning eerste druk : de achterkant van de cover vermeldt zestien Suske en Wiske-albums. Laatste titel *De Lachende Wolf,* tevens *De Dolle Musketiers* in voorbereiding. In een afzonderlijk kadertje : "Buiten reeks : volledig in kleuren : *De Bronzen Sleutel, Het Spaanse Spook* en *De Tartaarse Helm.* En iets nieuws voor de kleintjes : *Met Suske en Wiske Kleuren en Uitknippen".*
- oplagecijfer : onbekend
- afmetingen : 20,5 cm x 25,7 cm
- binnenwerk : aantal pagina's : 56 (één schutblad en 55 strippagina's = 220 strookjes) alternerend gedrukt in blauw en bruin. Imprint Drukkerij Erasmus op pag.56.
- omslag : zwaardere papiersoort (licht karton), maar niet echt gekartonneerd. De binnenkant van dit omslag is bruin.
- Nietjes : afgerond
- Speciale opmerkingen: geen

b) <u>voorpublicatie</u> :
- in het dagblad *De Standaard* verschenen tussen 21 juli en 25 november 1952, 220 strookjes.
- Er verschenen aankondigingsstroken in *De Standaard* van 19 juli 1952.
- Er verscheen een aankondigingsprent in *De Standaard* van 18 juli 1952.

c) <u>Belangrijkste heruitgaven</u>
- <u>Tweede druk</u> verscheen in 1955 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titel *De Yzeren Schelvis* en *De Kleppende Klipper* in voorbereiding
- <u>Derde druk</u> verscheen ook in 1955 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titels *De Straatridder* en *De Bokkerijders* in voorbereiding.
- in de reeks Suske en Wiske Klassiek [1]

d) <u>publicitair materiaal</u>
- advertentie in *De Boek- en Dagbladhandelaar* van februari 1953 waar aangekondigd wordt dat *De Lachende Wolf* begin maart verschijnt en dat het verschijnen van *De Tartaarse Helm* verwacht wordt één week voor Pasen
- speciale briefomslag van de N.V. Standaard-Boekhandel met publiciteit voor *De Lachende Wolf*

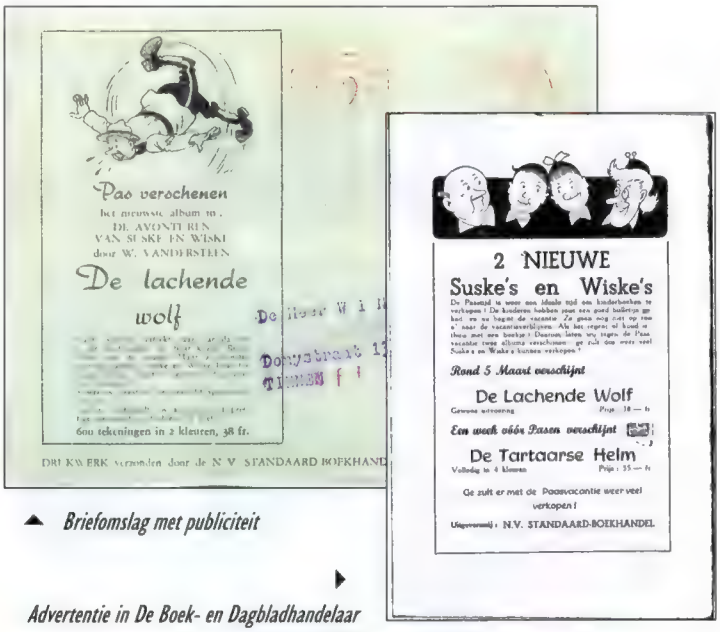

▲ *Briefomslag met publiciteit*

▶ *Advertentie in De Boek- en Dagbladhandelaar (februari 1953)*

EERSTE druk ▼

Beste jongens en meisjes,
W. Vandersteen
DE AVONTUREN VAN
SUSKE EN WISKE
— OP HET EILAND AMORAS
— DE KONING DRINKT
— PRINSES ZAGEMEEL
— DE ZWARTE MADAM
— DE WITTE UIL
— BIBBERGOUD
— LAMBIORIX
— HET ZINGENDE NIJLPAARD
— DE TUFTUF CLUB
— HET BEVROREN VUUR
— DE STERRENPLUKKERS
— DE LACHENDE WOLF
— DE DOLLE MUSKETIERS (in voorbereiding)
Buiten reeks :
Volledig in kleuren !
— DE BRONZEN SLEUTEL
— HET SPAANSE SPOOK
— DE TARTAARSE HELM
En iets nieuws voor de kleintjes :
MET SUSKE EN WISKE KLEUREN EN UITKNIPPEN
DE FAMILIE SNOEK
1. DE FAMILIE SNOEK
2. DE FAMILIE SNOEK GROEIT AAN
3. SNOEK EN ZIJN KLEINKINDEREN
4. LAAT SNOEK MAAR LOS
5. SNOEK IN DE BOTER
7. SNOEK GEEFT KATOEN

21. De Avonturen van Suske en Wiske : De Tartaarse Helm

(derde blauwe-reeks-album)

a) <u>eerste druk albumuitgave</u>
- exacte releasedatum : Pasen 1953
- prijs : 55 BEF
- Herkenning eerste druk : de achterkant van de cover vermeldt achttien Suske en Wiske-albums. Laatste titel *Het Spaanse Spook,* plus *De Dolle Musketiers* in voorbereiding
- oplagecijfer : onbekend
- afmetingen : 20,7 cm x 26 cm
- binnenwerk : aantal pagina's : 64 (één titelblad, één blanco-pagina en 62 strippagina's), gedrukt in vier kleuren. Geen imprint van de drukkerij
- omslag : blauw gekleurd, in tegenstelling tot de rode-reeks-albums. Zwaardere papiersoort (licht karton), maar niet echt gekartonneerd. De binnenkant van dit omslag is bruin.
- Nietjes : geen nietjes. Het album bestaat uit 4 katernen van 16 pagina's die genaaid zijn. De 4 katernen zijn samen gekleefd in het omslag, waarbij de titelpagina en de laatste strippagina lichtjes verlijmd zijn aan de binnenkant van het omslag.
- Speciale opmerkingen: geen

b) <u>voorpublicatie</u> :
- in het weekblad *Kuifje* verschenen tussen 16 mei 1951 en 16 juli 1952, 62 strippagina's bestaande uit vier stroken, volledig in kleuren.
- Het verhaal werd aangekondigd op de cover van *Kuifje* 19 van 10 mei 1951.

- Voor *De Tartaarse Helm* tekende Vandersteen nog een extra cover voor nummer 29 van het weekblad *Kuifje* op 19 juli 1951.
- Het verhaal werd hernomen in het weekblad *Ons Volkske*, van 26 juli 1951 tot 25 september 1952. Ook de aankondigings-cover die voor *Kuifje* was gemaakt, werd hier hergebruikt in de aflevering van 19 juli 1951.

c) <u>Belangrijkste heruitgaven</u>
- <u>Tweede druk</u> verscheen in 1954 : de achterkant van de cover vermeldt als laatste Suske en Wiske-titel *De Speelgoedzaaier*, en *De Yzeren Schelvis* in voorbereiding.
- <u>Derde druk</u> verscheen in 1957 : de achterkant van de cover vermeldt als laatste Suske en Wiske-titel *De Snorrende Snor*, en *De Stemmenrover* in voorbereiding. Deze uitvoering is geplastificeerd.
- <u>Vierde druk</u> verscheen in 1958 : de achterkant van de cover vermeldt als laatste Suske en Wiske-titel *De Duistere Diamant*, en *De Zwarte Zwaan* in voorbereiding
- In 1983 verscheen een gekartonneerde herdruk met blauw linnen rug bij Standaard Uitgeverij. Hiervan werd in 1984 een luxe-editie van 800 genummerde exemplaren verspreid, eveneens gekartonneerd, maar bekleed met blauw fluweel en opgeborgen in een hoes.
- In 1989 verscheen een groot-formaat gekartonneerde bibliofiele heruitgave bij Robert De Baeke, waarbij de inhoud van het verhaal in zwart-wit werd gedrukt. Elk van de 100 genummerde exemplaren ging vergezeld van een zeefdruk die door Willy Vandersteen werd gesigneerd.
- in de reeks Suske en Wiske Klassiek [2]

d) <u>publicitair materiaal</u>
- advertentie in *De Boek- en Dagbladhandelaar* van februari 1953 waar aangekondigd wordt dat *De Lachende Wolf* begin maart verschijnt en dat het verschijnen van *De Tartaarse Helm* verwacht wordt één week voor Pasen

EERSTE druk ▼

22. De Avonturen van Suske en Wiske : De Dolle Musketiers

a) <u>eerste druk albumuitgave</u>
- exacte releasedatum : 26 juni 1953
- prijs : 38 BEF
- Herkenning eerste druk : de achterkant vermeldt zeventien Suske en Wiske-albums. Laatste titel *De Dolle Musketiers,* plus *De Tamtamklopper* in voorbereiding. Afzonderlijk kadertje : "Buiten reeks : volledig in kleuren : *De Bronzen Sleutel, Het Spaanse Spook* en *De Tartaarse Helm.* En iets nieuws voor de kleintjes : *Met Suske en Wiske Kleuren en Uitknippen* (2 albums)".
- oplagecijfer : onbekend
- afmetingen : 20,5 cm x 25,7 cm
- binnenwerk : aantal pagina's : 56 (één schutblad en 55 strippagina's = 220 strookjes) alternerend gedrukt in blauw en bruin. Imprint Drukkerij Erasmus op pag.56.
- omslag : zwaardere papiersoort (licht karton), maar niet echt gekartonneerd. Binnenkant omslag is bruin.
- Nietjes : afgerond
- Speciale opmerkingen: geen

b) <u>voorpublicatie</u> :
- in het dagblad *De Standaard* verschenen tussen 27 november 1952 en 6 april 1953, 220 strookjes.
- Er verschenen aankondigingsstroken in *De Standaard* van 26 november 1952.

c) <u>Belangrijkste heruitgaven</u>
- <u>Tweede druk</u> verscheen in 1954 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titel *De Speelgoedzaaier* en *De Yzeren Schelvis* in voorbereiding

- <u>Derde druk</u> verscheen ook in 1955 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titels *De Yzeren Schelvis* en *De Kleppende Klipper* in voorbereiding.
- <u>Vierde druk</u> verscheen in 1958 : de achterkant vermeldt als laatste Suske en Wiske-titels *De Geverniste Zeerovers* en *De Duistere Diamant* in voorbereiding.
- in de reeks Suske en Wiske Klassiek [3]

g) <u>publicitair materiaal</u>
- advertentie in *De Boek- en Dagbladhandelaar* van juni 1953 waar aangekondigd wordt dat *De Dolle Musketiers* op 26 juni verschijnt (afb. pagina 12).
- een vloeipapier met een titellijst waar *De Dolle Musketiers* als laatste titel in voor komt, vermoedelijk van september 1953 (afb. pagina 12).
- speciale briefomslag van de N.V. Standaard-Boekhandel met publiciteit voor *De Dolle Musketiers*

...een goed rapport...
...een verjaardag op komst...
dan als geschenk
uit de reeks
De avonturen van Suske en Wiske
door WILLY VANDERSTEEN
het pas verschenen nieuwste album
DE DOLLE MUSKETIERS
Dit verhaal, waarin onze vrienden in de tijd der ridderlijke en avontuurlijke musketiers terecht komen, is voorzeker een der beste die tot hiertoe door Willy Vandersteen werden getekend.
38 FR
Stadsbibliotheek
H. Consciencepleln,
ANTWERPEN.
Drukwerk verzonden door
N. V. Standaard-Boekhandel, 55-59 Hoboevetterstr., Antwerpen

Noten

In de reeks Suske en Wiske Klassiek, Standaard Uitgeverij, 1995 :
1) *De Lachende Wolf* : gekartonneerd met rode linnen rug en afwisselend bruin en blauw gedrukte pagina's
2) *De Tartaarse Helm*: gekartonneerd met blauwe linnen rug en volledig in kleur gedrukte pagina's
3) *De Dolle Musketiers*: gekartonneerd met rode linnen rug en afwisselend bruin en blauw gedrukte pagina's.

Koffie Klets

**Gezonde roddels,
toekomstvoorspellingen,
nieuwe uitgaven,
luxetoestanden,
enz...**

Yag Millew
maakt er een lekker soepje van!

Marc Sleen geniet al bijna een jaartje van een welverdiende rust. Maar rust is niet gezond voor een auteur. Daarom is het verdienstelijk van het Leuvense Kadoc dat ze naar aanleiding van de 80ste verjaardag van tekenaar Marc Sleen een groots tentoonstellingsproject op het getouw zetten. Op KADOC wordt van 29 november 2003 tot en met 11 januari 2004 een tentoonstelling gehouden over de politieke karikaturen van Marc Sleen. Ideaal dus om deze peetvader van de Vlaamse strip eens op een andere manier te leren kennen.Het KADOC bevindt zich in de Vlamingenstraat 39 te Leuven, elke werkdag geopend van 9.00 u. tot 17.30 u.en op zaterdag van 9.00 u. tot 12.30 u., gesloten op wettelijke feestdagen, en tussen Kerstmis en nieuwjaar. Tel: 0032.16.32.35.00 of fax 0032.16.32.35.01 of email: postmaster@kadoc.kuleuven.ac.be of www.kuleuven.ac.be/kadoc

Henk Kuijpers staat weer volop voor het voetlicht. Niet alleen wordt zijn nieuwste **Franka**-verhaal *Kidnap* voorgepubliceerd in het Nederlandse blad Myx en het Duitse Zack, het verhaal verschijnt eveneens in De Morgen, na afloop van de voorpublicatie van het nieuwe Blake en Mortimer-verhaal, einde dit jaar. Zal Franka dan eindelijk haar doorbraak in Vlaanderen forceren, via De Morgen? Het album kan je verwachten omstreeks januari 2004. Rond die tijd zal er waarschijnlijk eveneens een zeefdruk van het verhaal verschijnen. Minder goed nieuws is dat het verhaal *Danker Jan,* eveneens van Henk Kuijpers, waarschijnlijk nooit zal afgewerkt worden. Meer info over Franka en Henk op www.franka.nl

We wisten het al een tijdje, maar het werd ons weer eens bevestigd. **Erik Heuvel** is en blijft een bezig baasje. Dit jaar ontvangen alle medewerkers van Blokker een gratis stripboek bij hun kerstpakket, dat handelt over het ontstaan van Blokker. Reeds eerder verzorgde Heuvel platen voor de jaarverslagen 2001-2002 van Blokker. Hij moet naar verluidt nog slechts de cover tekenen en dan kan het boek naar de drukker. Als dit klusje erop zit, gaat hij weer aan de slag als reclametekenaar om de lopende opdrachten af te handelen. En geloof het of niet, vanaf 2004 zou hij opnieuw Januari Jones oppikken. Er wordt druk gezocht naar een mogelijkheid om deze strip voor te publiceren. Misschien iets voor het Maandblad Myx? Als klap op de vuurpijl reikte Strip2000 (naar eigen zeggen de grootste striporganisatie van de Benelux) op zondag 21/09/'03 tijdens Cartoonworld in de Rijnhal Arnhem, de jaarlijkse stripprijs 'Het Gouden Kader' uit aan Eric Heuvel vanwege zijn stripalbum *De Ontdekking*, dat gerealiseerd werd in samenwerking met onder andere de Anne Frank Stichting.

Op 1 oktober werd in Brussel, op loopafstand van de Wetstraat, het nieuwste album van Erik Meynen voorgesteld aan de pers. Diverse politici maakten hun opwachting, trots dat ze op de korrel genomen worden in ***De plannen van Verhofstadt***. *Any publicity* is natuurlijk *good publicity,* maar toch... Meynens scherpe analyse toont de kleine waarheid achter de vele facades. Er mag weer gelachen worden, al valt op dat we aan ex-premier Jean-Luc Dehaene een groot komisch talent verloren hebben. De verdienste van het boek is dat het leesbaar blijft, ook als je niets van de Belgische politiek afweet. Meynen gidst je door het nieuwe België.

De Franse minister van Cultuur Jean-Jacques Aillagon heeft striptekenaar **Albert Uderzo** verheven tot commandeur in "De Orde van Kunsten en Letteren". De minister overdreef ietwat door Uderzo's werk te vergelijken met de bijbel : *"Zoals de bijbel is ook uw werk in meer dan veertig talen uitgegeven in de hele wereld. Zoals uw personage Obelix in de toverdrank viel, bent u toen u jong was, in de tekening gevallen".* Uderzo begon immers met striptekenen toen hij 14 jaar was.

Niet echt strip, maar goed om weten. **De Tuf-Tuf Club** rijdt weer, voorlopig nog niet in België, wel in Nederland. Net als in het gelijknamige Suske en Wiske-album, gaan ze driest te werk. Deze onverlaten, een groep die de snelheidscontroles om zeep wil helpen, lanceert op hun website een brandende flitspaal. Met een brandende autoband werd de paal vernield. De Tuf-Tuf Club kondigt eveneens acties aan in België. Benieuwd of Standaard uitgeverij en de erven Vandersteen actie zullen ondernemen tegen deze rauwdouwers wegens het zich onrechtmatig toe-eigenen van deze titel.

Het zal je maar overkomen, je woont al twintig jaar in Kasterlee en tot op heden was de gemeente niet op de hoogte van het tekenwerk van één der meest getalenteerde auteurs. Dat overkwam **Dick Matena**, de laureaat van de Stripgidsprijs 2003, voor het eerst ook bekend als de *Vlaamse Prijs voor het Stripverhaal.* Door de uitreiking van de Prijs kwam de gemeente er -tot haar schaamte- nu pas achter. Maar Schepen van Cultuur Mies Meeus en burgemeester Walter Otten herstelden al snel dit euvel. Op 12/08/'03 werd hulde gebracht aan de prijswinnende inwoner. Dick Matena kreeg van Kasterlee een kunstwerk rond de drie deelgemeenten. Als tegenprestatie stemde Dick Matena toe om in het Gulden Boek van de gemeente een tekening te maken. Eveneens stemde hij toe om de illustraties voor de Volkskalender 2005 van de heemkundige kring te verzorgen.

Reeds jaar en dag verschijnt op de sportpagina van Algemeen Dagblad de strip **FC Knudde**. Om deze club werd hevig gevochten alsof het om mensen van vlees en bloed ging. Van Driel sleurde aan de ene arm van zijn 30-jarige kinderen, uitgeverij De Vrijbuiter aan de andere. De gefrustreerde tekenaar wil af van "het wurgcontract" dat hij als toenmalige werknemer met de uitgever sloot, en dat voor 12.395 euro. Niet alleen mag de uitgever volgens de deal onbeperkt stripboeken uitbrengen; ook heeft hij het recht om andere afbeeldingen van dit team te verspreiden, bijvoorbeeld op sokken, agenda's en cd-rom's. Het recht om nieuwe FC Knudde-strips te maken en te publiceren in kranten en weekbladen ligt echter in Van Driels hand : *"De overdracht van de rechten is de grootste fout van mijn leven. Een mallotendaad. Zoals mijn advocaat in een pleidooi zegt: ik heb mijn geestelijk erfgoed voor een bord linzensoep verkocht".* De grote baas bij het Audaxconcern, waar De Vrijbuiter onder valt, zou destijds hebben gezegd: *"Toon, die stripboeken van jou lopen niet. Wat in het geheel niet waar was; ze hebben met de ruim 40 uitgebrachte albums zeker 30 miljoen gulden verdiend. Maar dat wist ik niet".* Maar nu wil de tekenaar in elk geval de rechten wat de nieuwe media betreft, internet , DVD en mobiele telefoons, dat is de toekomst. Strips? *"Het schone liedje is uit"*, meent Van Driel, al ontploft hij als hij de albums ziet die De Vrijbuiter uitbracht. Al 18 jaar is er geen nieuwe meer verschenen, allemaal oud werk. De albums waren als het ware een gouden koe, maar die is naar het slachthuis gebracht.

Tot 26 oktober 2003 was diezelfde **Toon Van Driel** (58 jaar) met de strip De Stamgasten te gast in Galerie Museum Naturalis, Darwinweg 1 te Leiden. Viel er eindelijk eens wat te lachen in een museum, aldus Toon. Hij ziet het als een vorm van erkenning die hem na dertig jaar tekenen, duizenden krantencartoons (AD, Telegraaf) en 40 strips eindelijk ten deel valt.

De VUB, de vrije universiteit van Brussel, organiseert het project **Comix-files** voor Brusselse jongeren die tussen de 12 en 14 jaar oud zijn. Van september tot december mogen de jongeren wetenschappelijke experimenten rond allerlei striphelden uitvoeren. Dat zijn een soort van geheime doe-opdrachten. Daarnaast zijn er ook een 40-tal stripraadsels, die per vak verdeeld zijn. Elk vak is verbonden met een strip. Biologie zou verbonden zijn met Kobe de Koe en aardrijkskunde met Yoko Tsuno. Uit die 40 raadsels moeten de tieners dan één eindoplossing zoeken, en dat zou de naam van een bekende wetenschapper/ster zijn. De beste teams mogen dan natuurlijk naar voren treden op een slotevent, midden december. Vorig jaar namen ongeveer 3000 jongeren aan het project deel.

Het is niet te geloven! Het ene boekje rolde nog maar net van de persen of bezige bij André Wijntjes, in samenwerking met samensteller Johan Leever, kondigt het volgende al aan. Een titanenwerk ditmaal, zoals hij het zelf zegt: het is zover, eindelijk bestaat er een **Kuifje Index**. Er is echter een maar. Doordat Kuifje vanaf 1946 tot 1993 bestaan heeft en er heel wat verhalen in dit bijzondere weekblad stonden, kon de gehele index niet in één boek gepropt worden. Het worden dus zomaar eventjes drie delen. In september kwam deel één eraan. Deze index bevat de periode 1946-1965. Dit zijn niet de minste jaren. Hierin vinden we werk van grootheden zoals o.a. Hergé, Jacobs, Macherot, Graton,

Uderzo, Follet, De Moor, Funcken en ga zo maar door. Het tweede deel verschijnt, als alles naar wens verloopt, in de loop van 2004. Je kan de index bestellen via giro 8312959 t.n.v A. Wijntjes, Reigerstraat 6, 3161 TN Rhoon, prijs: • 12,50, inclusief portokosten. Belgische kopers dienen wel volgende nummers toe te voegen om overschrijvingskosten te vermijden. IBAN nr NL63PSTB0008312959 en BIC adres PSTBNL21

Succes boeken zonder dit echt commercieel uit te buiten, bestaat dit nog in onze op consumptie gerichte maatschappij? Inderdaad, er zijn nog witte raven, zoals **Rachel Frederix**. Haar leven wordt bepaald door het vriendelijke poesje Musti. **Musti** is een dagelijkse bezigheid geworden, zegt Rachel Frederix; zij leent niet alleen haar stem aan het poesje, maar schrijft ook verhalen voor de prentenboeken. Aan het commerciëler maken van het reeds 50 jaar oude figuurtje denkt ze niet. Wel worden er boekentassen, bedovertrekken en kleding op de markt gebracht, maar betaalbaar voor iedereen. De boekjes hebben dikwijls een educatieve inslag, maar niet altijd. Ga zo nog jaren door, Rachel, de peuters zijn zo al snel genoeg volwassen. Musti is dagelijks als animatie te zien op zender Ketnet vanaf 15u30. De Musti-boekjes zijn verkrijgbaar in de boekhandel.

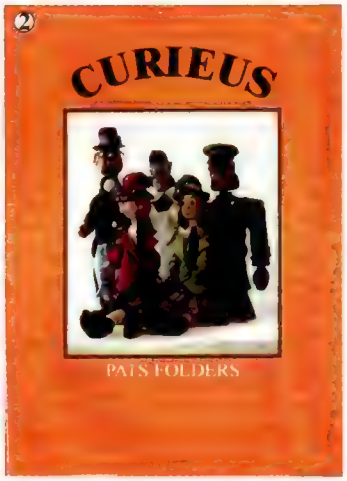

Onverwacht, na twee jaar van oorverdovende stilte, daagt het blad "Curieus" weer op, gevuld met weetjes over de populaire striptekenaar **Willy Vandersteen**. Het nummer twee wordt voorgesteld tijdens de Stripgidsdagen te Turnhout, die doorgaan op 13 en 14 december '03 in de Warande. Zagen de makers het niet meer zitten na de overigens door het publiek gesmaakte nummer één? Niets van dit alles, maar als het fout gaat, gaat het meestal ook goed fout. Het leken wel de zeven plagen van Egypte: ziekte van een medewerker, onvindbare folders en dito advertenties uit kranten, het failliet van de drukker en het daarmee gepaardgaande tijdsverlies. Maar nummer twee is er nu dan toch, gevuld met alles, maar dan ook met alles wat ooit maar van ver of dichtbij te maken had met de "Patsfolders". Aan de lezer en belangstellende om te oordelen of het lange wachten de moeite was. Voor de redactie in ieder geval wel. Meer info: paul_lauwers@pi.be

The importance of being Earnest is het laatste toneelstuk van Oscar Wilde (1854-1900). **Tom Bouden** maakte ooit een stripversie van het vermakelijke liefdesverhaal van de met zijn seksualiteit worstelende Wilde. Daarin maakte Bouden al Wildes figuren van het mannelijke geslacht en liet ze in het moderne Engeland rondwandelen. De strip *Het belang van Ernst* komt binnenkort in het Nederlands uit in een vertaling van Gerrit Komrij. Hij vertaalde het stuk in 1983 al eens voor de toneelgroep BAAL. Uitgeverij Atlas verwacht de strip in februari volgend jaar in de winkels.

De Flintstones, wie kent ze niet, zijn een begrip in de animatie. Met als nevenverschijnsel een horde verzamelaars die zelfs maar het kleinste snuisterijtje van deze **Flintstones** in handen willen krijgen. Ideaal dus om even af te stappen in Museum TV Toys in Dieren. Hier kan je terecht tot einde november '03 om alles over deze figuurtjes te bekijken en te besnuffelen. Pebbles, Fred, Wilma, Barney, Betty en Bamm-Bamm hebben in diverse materialen en vormen de wereld overspoeld. Je kan het zo gek niet bedenken of het

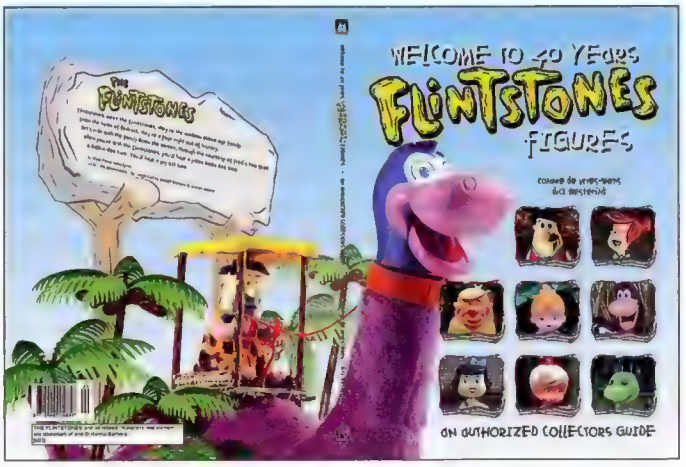

is te vinden op de tentoonstelling. Dick Westerink en medeverzamelaar Connie de Vries-Wams maakten omheen deze items een boek. Het gaat om een bladerboek, aangevuld met summiere Engelse teksten. Het boek *Welcome to 40 years Flinttones figures* bevat176 pagina's en is gebonden, volledig in kleur en op mooi glanzend papier gedrukt. Oplage 1000 exemplaren, prijs 37,50 . Prijzen van de kleinoden worden niet vermeld vanwege erg moeilijk om te bepalen. Te verkrijgen in het museum of te bestellen via website www.toy-sowhat.nl . Meer info www.tvtoys.nl, gelegen Wilhelmina-weg 21 te 6951 BN Dieren, iedere dag van 10.00 tot 17 uur.

Er leeft heel wat bij **Standaard uitgeverij**. Al een aantal jaren verschijnen er nieuwe series waaronder: W817, de Boeboeks, Pit en Puf en Orphanimo. Vanaf december komt er nog een nieuwe loot bij aan de Standaard tak, namelijk **De wind in de wilgen**, in beeld gebracht door Michel Plessix. Deze auteur baseert zich voor deze verhalen op het boek *The wind in the willows* van Kenneth Graham dat gepubliceerd werd in 1908. De verhalen vertellen de lotgevallen van een bunzing, een pad en een waterrat. De inhoud van het boek wordt gespreid over vier albums. 1. *Het wilde woud*, 2. *Auto, pad, das*, 3. *Het mooie uitstapje*, 4. *Een bende in het woud*. Alle verhalen stralen eerbied uit voor de natuur, de vriendschap, de vrijheid en het avontuur. De verhalenreeks, die dateert uit de jaren '90, werd reeds bekroond met diverse stripprijzen: Soleil d'or voor het beste jeugdalbum, Solliés 1997, Eléphant d'or voor de beste tekenaar, Chambéry 1997, Parents Choice Gold Award, USA 1998, Beste serie van het jaar, Duitsland 1999, Prijs voor de beste serie, Solliés 1999 en last but not least, de Prix Alph Art in Angoulême. Naar verluidt blijft Plexix onverstoorbaar bij al deze lof en werkt hij al ijverig aan een volgende cyclus, die eveneens vier delen zal beslaan.

Vanaf 01/09/'03 verwelkomt Het Nieuwsblad een nieuwe comic-strip van Maaik Hermans, auteursnaam Maaik. Zes jaar terug haalde hij zijn architectendiploma, maar de cartoonist haalde het van de architect. Als cartoonist tekent hij vooral bewust met een dikke stift om zo weinig mogelijk details weer te geven. Het is vooral de gag die telt. **Maaik** is een grote fan van Bill Watterson, de maker van Calvin en Hobbes. Meer info: www.maaik.com

Stripjournalist Peter Breedveld bracht het aan het licht: er werd dit jaar gefoefeld bij de toekenning van de **Stripschapprijs** aan de makers van de cartoonreeks Fokke & Sukke. Het bestuur van initiatiefnemer Het Stripschap heeft geen onafhankelijke jury geraadpleegd, maar gewoon zelf een keuze gemaakt. Het Stripschap, vereniging ter promotie van het stripverhaal, reikt jaarlijks de Stripschapprijs uit aan een stripmaker die zich buitengewoon verdienstelijk heeft gemaakt voor het stripverhaal in Nederland. De vier bestuursleden van het Stripschap, die dit jaar zelf de jury vormden, hebben zich echter niet laten adviseren door een onafhankelijke commissie. Daarmee overtreedt het bestuur zijn eigen regels. Stripschapvoorzitter Meerten Welleman ziet daar geen echt probleem. Volgens hem wás het bestuur dit jaar de onafhankelijke commissie. Maar dat kan niet volgens het reglement, waarin het bestuur en de jury duidelijk zijn gescheiden. *"Nou dat zal dan wel"*, zegt Welleman, *"staat daar de doodstraf op?"* Arco van Os, hoofdredacteur van Stripschrift, is er in elk geval niet blij mee : *"Als lid van het Stripschap wens ik dat het bestuur zich houdt aan het reglement. Ik vraag me af of Welleman wel goed heeft nagedacht over wat het bete-kent om voorzitter te zijn van een vereniging. Hij verte-genwoordigt zo'n 1500 mensen en daar is hij zich misschien niet altijd van bewust"*. Van Os spreekt van een farce : *"Dit devalueert de Stripschapprijs in hoge mate"*. Volgens Welleman markeert dit jaar een kentering in de toekenning van de Stripschapprijs : *"In tegenstelling tot het vorige be-stuur bestaat het huidige bestuur uit mensen met verstand van strips. Die onafhankelijke commissie hebben we dus niet meer nodig. Voorheen was het een oeuvreprijs, maar voortaan gaat hij naar stripmakers die op datzelfde moment iets presteren"*. De uitreiking van de Stripschapprijs 2003 aan Reid, Geleijnse en Van Tol vond plaats op de Stripdagen, die dit jaar op 18 en 19 oktober werden gehouden in het historische themapark Archeon in Alphen aan de Rijn. Onder overigens zeer matige belangstelling.

We hadden het reeds meermaals over Nijntje, een figuurtje van Dick Bruna. Maar niet alleen in België en Nederland kan **Nijntje** op veel belangstelling rekenen. Tijdens de overzichtstentoonstelling in Japan schoven er reeds 12.000 bezoekers voorbij in amper één week. Er was slechts gerekend op 6000 personen. Het is het eerste buitenlandse museale retrospectief van Bruna. Met de opbrengst van de Japanse tour wordt in Nederland, met name in Utrecht, een speciale Dick Bruna afdeling opgericht, waar boekomslagen, affiches en kinderboeken een vaste plaats krijgen. In de USA gaat het geesteskind van de 76-jarige Nederlander de concurrentie aan met Mickey Mouse en Donald Duck. **Nijntje**, in het buitenland bekend onder de naam Miffy, is sinds zondag 14/09/'03 "Ambassadeur voor het familietoerisme" in New York. Ze werd in de prestigieuze speelgoedwinkel FAO Schwarz benoemd tot "New York City Family Tourism Ambassador". Het bekende witte konijntje moet het knuffelgehalte van New York bevorderen en het toerisme stimuleren. Toch leuk voor een Nederlander als je in het buitenland vaste waarden uit je eigenste land aantreft. Sinds de start van het nieuwe televisieseizoen worden de Tamtam-peuters, (VTM) -kleuters en jonge kinderen elke ochtend verwend met 3D-afleveringen van Nijntje, die verteld worden door actrice Truus Druyts. Meer info: www.nijntje.nl

Tot en met 25 oktober werd in het Veluws Museum Nairac Barneveld, Langstraat 13 **Daan Hoeksema** (1879-1935) her-dacht. Hij staat bekend als de bedenker van de oervorm van Flipje van Tiel het beroemde fruitbaasje van Tiel. Daan Hoeksema is minder bekend dan zijn figuurtje maar toch kan hij worden gezien als één van Nederlands eerste striptekenaars. Maar Daan Hoeksema deed veel meer dan het uitvinden van Flipje. Hij is in zijn vrij korte leven erg productief geweest. Hij had een hekel aan verveling en ontwierp kleurboeken en spelletjes en tekende prentenboeken waaronder *Mee in de zak*, *De ernstige lotgevallen van Grietje en Pietje* en *De neef van Prikkebeen*. Typische strips uit het begin van de 20ste eeuw, waarvan de braafheid afstraalt.

Minder braaf was Lord Lister. De afleveringen van deze detective werden in de periode 1915-1917 zeventig keer gesierd met een voorpagina van Hoeksema. De Lord Lister Club Nederland stelde de tekeningen beschikbaar voor de tentoonstelling. Maar vooral met zijn reclamewerk, dat omstreeks 1910 een vrij jong beroep was, verwierf hij beroemdheid,. Daan werd één de eerste Nederlandse reclametekenaars. Hij werkte voor Blookers Cacao, Philips Gloeilampen, Pelikaaninkt, Zeepfabriek de Klok, enz. Zijn figuren komen 70 jaar later nog bekend over.

Vrooaar, vroem!! Op 19 november '03 is het eindelijk zover. Dan kan je naar de **Michel Vaillant** film gaan kijken in de bioscoop. Om je geheugen wat op te frissen en om onmiddellijk in de juiste sfeer te komen, pakt uitgeverij Graton uit met een speciale aanbieding. Er liggen 4 verschillende pakketten in de winkel met daarin telkens 2 albums van Michel Vaillant. U betaalt voor zo'n pakket slechts 4,60 euro of de prijs van 1 album : Pakket 1: album 55 & album 5 ; pakket 2: album 57 & 43; pakket 3: album 63 & 28 ; pakket 4: album 64 & 2. Meer info over de film op www.michelvaillant-lefilm.com

U had nog een paar zomerprijzen te goed van ons. Eind juli werden weer de Eisner Awards uitgereikt op het San Diego-festival, de Amerikaanse tegenhanger van Angoulême. Onder de winnaars zaten Mike Mignola van Hellboy, Brian Bendis van Ultimate Spiderman, en League of Extraordinary Gentlemen. Maar wat misschien nog het interessantste is voor ons Europeanen, is dat **Hergé** opgenomen wordt in de Hall of fame van het San Diego-festival. Die eer viel hem te beurt samen met Bernie Krigstein.

De stad Brussel kreeg er een 29ste stripmuurschildering bij. Op het Ninoofseplein 10 verscheen er een kleur- en sfeervolle muurschildering van avonturierster **Caroline Baldwin** van auteur André Taeymans. Vrijdagvoormiddag 19/09/'03 werd de schildering plechtig onthuld. Voor de stripmuurschildering hebben uitgeverij Casterman, boekhandel Brüsel, het Belgisch Centrum voor het Beeldverhaal en de stad samengewerkt. Gevelkunstenaar Georges Oreopoulos en David Vandergeerde hebben het kunstwerk

uitgevoerd.Zij maakten ook de vorige stripmuren waarop onder meer avonturen van Lucky Luke, Nero,Suske en Wiske, Blake en Mortimer en Guust Flater te zien zijn.

Brussel opteert voor een jaarlijks weerkerende **veertiendaagse van het stripverhaal**, telkens van 1 tot en met 15 april. Een comité van mensen van de stad,het Belgisch centrum voor het beeldverhaal, cultuurtempels, musea, boekhandels, stripscholen en uitgevers moeten nog een programma in elkaar boksen. Vast staat dat de veertiendaagse zal openen met een bal populaire, waarop in stripfiguren verklede deelnemers prijzen kunnen winnen. Een vooraanstaand persoon wordt peter van de veertiendaagse. Wie dat volgend jaar wordt, is nog niet bekendgemaakt.

Naar verluidt is de Nederlandse striptekenaar Joost Swarte klaar met zijn scenario voor het **Hergé-museum** dat omstreeks 2007 in Louvain-la-Neuve gebouwd wordt. Het definitieve onderwerp wordt uitgewerkt door de Franse architect Christian De Portzamparc. Deze architect realiseerde de voorbije jaren in Parijs de Cité de la Musique, in Berlijn de Franse ambassade, in Montreal een immense bibliotheek en nog dit jaar wordt in Luxemburg een hypermoderne concertzaal van hem in gebruik genomen. Swarte zit sinds vorig jaar in een groep na te denken over het ontwerp, dit in samenwerking met Thierry Groensteen, (directeur Centrum voor Stripverhaal in Angoulême) en Philippe Godin, die boeken schreef over Hergés oeuvre. Het museum wordt 4000 vierkante meter groot. Er werd eerst geopteerd voor Brussel maar door de aanslepende administratieve rompslomp werd gekozen voor Louvain-la-Neuve. Het museum komt tegenover pretpark Six Flags te liggen, een park waar jaarlijks een miljoen bezoekers langskomt. Voor het museum wordt gehoopt op een dagelijkse inkom van 750 bezoekers. Om de band met Louvain-la-Neuve wat aan te halen, nodigen de Fondation Hergé en de impresario ADAC uit voor een toneelbewerking van *De juwelen van Bianca Castafiore*. Le bijoux de la Castafiore van 13 februari tot 14 maart 2004 in de Aula Magna, Louvain-la-Neuve. Info 02/218.27.35 of www.adac.be

Slechts zelden haalt een huwelijksverjaardag de kolommen van Brabantstrip. Dan moet het uiteraard nog wat met strips te maken hebben. Op 8 oktober vierden Marc Van Hammée en Christine van stripwinkel Comic Strips (Mechelen) hun verjaardag. Naar aanleiding van hun 15 jarig huwelijk tekende **Steven (de Rie)** een mooi kaartje.

De nu 70-jarige Stéphane Steeman, in Franstalig België een levende legende, bekend als acteur van conferences op de RTBF-televisie en uiteraard als de grootste verzamelaar van Kuifjes-curiosia en voorzitter van *Les Amis de Hergé*, publiceert zijn memoires. Dit ter gelegenheid van de 20ste verjaardag van het overlijden van Hergé. De verering van Steeman voor **Kuifje** is grenzeloos; toch laat hij zich niet blind meetrekken in het circus omheen Hergé. In zijn memoires *Hergé autrement* karakteriseert hij de personages. Hergé wordt voorgesteld als een grillige man, zijn vriend Tchang als een kleine koppige Chinees, tevens co-auteur van *De blauwe lotus*. Rond Hergé vormde zich een hele "familie", dichte en verre vrienden en lui die op één of andere manier belang hebben bij het opwaarderen van Hergés nalatenschap. Toen Tchang zich op het einde van zijn leven zich in onze gewesten vestigde, verzuurde na een tijdje de relatie tussen Tchang en de "familie". Tchang was onder meer boos omdat in *Kuifje in Tibet* op bladzijde 30 zijn naam met foute Chinese tekens op een rots werd gekrast en niemand bereid was dat in de volgende edities te wijzigen. Tevens figureren in *Hergé autrement* ook onverwachte Kuifjesfans, gaande van Paul Vanden Boeynants over André Malraux tot Jean-Paul Belmondo.

Het hoeven niet altijd striptekenaars te zijn die één of andere prijs wegkapen; er bestaat ook nog zoiets als illustratoren van jeugdboeken. Zo één iemand is **Carll Kneut** uit Gent. Hij won op de prestigieuze "Biënnale voor Illustraties Bratislava" een Gouden Plaque voor zijn tekenwerk in de kinderboeken *Het ongelooflijke liefdesverhaal van Heer Morf* (eigen tekst) en *Mijnheer Ferdinand* (tekst van Agnes Guldenmond). Carll is hiermee de eerste Vlaamse illustrator die een prijs wint in deze wedstrijd. In juni werd Heer Morf al bekroond met een " Eselsohr" in Duitsland. Einde september ontving Carll in Nederland een "Zilveren Penseel voor dit boek. Meer weten over Carll kan via: www.carllcneut.com

Stripsprokkels

Naar verluidt neemt Hec Leemans na jaren de draad van de **Nino-strip** weer op. Het nummer vier wordt *Nino in Hollywood* en zou verschijnen najaar 2004 *** Wie alles, maar dan ook alles wil weten over Dirk Stallaert kan terecht op volgende gloednieuwe site: www.dirkstallaert.be, nog niet helemaal actief, maar er wordt hard aan gewerkt *** In september verscheen deel drie van **De stem van het volk** (uitgeverij Casterman). Tekenaar Tardi was echter niet tevreden over het einde van deel 3, geschreven door Vautrin. Daarom besloot hij op zijn eentje een compleet nieuw vierde deel te creëren. Tekenaars en hun ego, hele boekdelen kunnen we ermee vullen *** **Rampokan 2**: *Celebes*, getekend door Peter Van Dongen, komt er dan toch nog aan, omstreeks februari 2004 belandt het boek in de stripwinkel. Zware bevalling als je het mij vraagt *** Delaby meldt ons dat **De klaagzang van de verloren gewesten** pas gepland is voor juni 2004. Wij kijken uit naar het resultaat, daar hij de originele platen rechtstreeks inkleurt, het gaat om ongeveer 60 pagina's *** Ook Ferry gaat verder met een tweede cyclus van zijn **Pancrysia**. Nog niet te snel naar je stripwinkelier spurten, het resultaat laat nog een jaartje op zich wachten *** Eind volgende maand bestaat Blueberry 40 jaar. Een leuk cadeau daarbij zou de release van de film over **Blueberry** geweest zijn. Maar door postproductiewerk zal de film pas in februari volgend jaar volledig klaar zijn. De film is gebaseerd op het tweeluik *De Mijn van Prosit* en *Het Spook van de Goudmijn* *** Japans elektronicabedrijf Toshiba lanceert een prototype van elektronische boeklezer, waardoor strips hierop in kleur kunnen gelezen worden. De strip wordt op een kaartje geplaatst, niet groter dan een postzegel. Wanneer het in de handel komt is nog onbekend.

Met dank aan Joop Schreurs, Koen van Rompaey, Herwig Plateau, Jean-Pierre Legein, Walli Hakkens, Robin Schouten, Stripwinkels Gobelijn en Het Besloten Land.

Nieuws uit Animatieland

In juli verscheen de dvd **The Incredible Hulk** bij Buena Vista Home Entertainment. Op deze dvd een aantal tekenfilms van het groene monster uit de jaren negentig. Wat deze dvd erg leuk maakt, is niet de hoofdfilm, maar de extra's. Korte interviews met de bedenker van de Hulk, Stan Lee waarin hij bijvoorbeeld vertelt dat de Hulk in het begin grijs was maar dat die kleur problemen gaf bij het afdrukken in de krant; verder een aantal afleveringen van de eerste Hulk tekenfilmserie uit 1966. Alhoewel, tekenfilmserie... toen waren het nog meer bewegende plaatjes van de originele stripverhalen van Jack Kirby.

Konijn Hopla, het geesteskind van Piet Soete en Bert Smets van Luna Kabuza Productions start een loopbaan als cd-romfiguurtje. Het konijn verscheen voor het eerst op het VRT-scherm in september 2000. Ondertussen is **Hopla** 105 afleveringen verder en internationaal doorgebroken. In Vlaanderen alleen al gaan er jaarlijks meer dan 100.000 boekjes voor kleuters over de toog.Nu volgt een reeks educatieve cd-roms. De cd bevat een printbaar woordenboek, dat later kan uitgebreid worden via de website of een volgende Hopla-cd-rom. De cd kost •19,95 en werd op de markt gebracht door Lannoo. Meer info: www.lannoo.com of www.hopla.tv

Heb je thuis in de mottenballenkist nog één of ander liggen, dan mag je alvast in de handen beginnen wrijven. De verkoop van het 48 jaar oude Superman-kostuum uit de serie The Adventures of Superman, heeft op een veiling in het Amerikaanse Los Angeles een slordige 129.000 dollar opgebracht. Het kostuum, compleet met het bekende logo en de rode slip, werd gedragen door de originele supermanacteur George Reeves. Het is enorm waardevol, omdat Reeves een icoon was in de televisie en stripgeschiedenis, aldus Brian Chanes van Profiles In History, Amerika's grootste veilingbedrijf voor filmmemorabilia. Het is tevens het meest complete en best bewaarde Reeves-kostuum dat ooit geveild werd. Het kostuum dat Jim Carrey in de film *Batman Forever* droeg, bracht amper 10.620 dollar op.

De **David Beckham**-gekte slaat internationaal toe. Zo werd hij gevraagd voor een wereldwijde Disney Cartoon waarin hij zijn uitzonderlijke krachten(?) toont. Zesentwintig episodes van Allistar Striker kunnen in ruim 150 landen op de buis komen en dat kan de speler van Real Madrid zo'n slordige 18 miljoen pond opleveren. Hopelijk wordt het vel van de Beckham-beer niet verkocht voor hij geschoten is.

Back to the Future 4 en Die Hard 4 zijn twee projecten die al jarenlang in Hollywood rondcirkelen. De voorbereidingen voor Die Hard 4 zijn reeds vergevorderd, maar dat is geen stripadaptatie of -animatie. Nee, dan **Back to the Future 4**. Daar de bedenkers Bob Gale en Robert Zemeckis en acteurs J. Fox en Christopher Lloyd niets meer willen weten van een vierde deel, leek de kans voorgoed bekeken. Nu zijn er plannen om er een **animatiefilm** van te maken en dit opent uiteraard nieuwe perspectieven.

Poppetje gezien, kastje dicht? Niet als het aan **Trey Parker** en **Matt Stone** ligt. U kent beide heren nog van hun South Park-film. In hun nieuwste bioscoopavontuur gaan ze weer

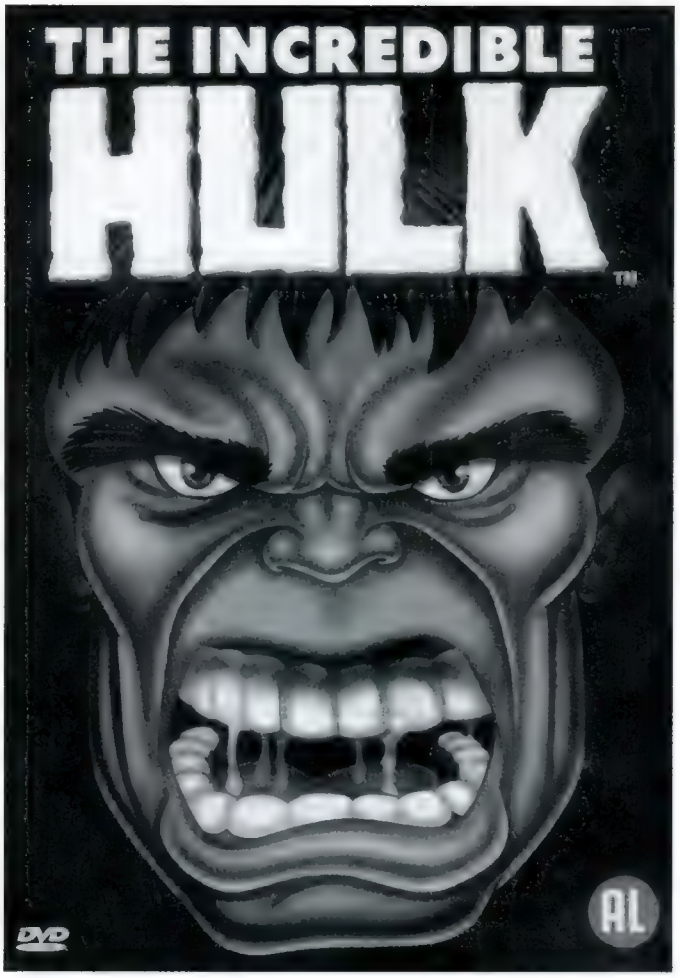

aan de slag met knullige animatiefiguurtjes. Het moet een spectaculaire marionettenfilm worden over superhelden die afrekenen met terroristen en publieksgeile beroemdheden. Waar hebben we dit nog al gehoord? Het wordt blijkbaar een soort Thunderbirds maar dan met een ietwat geweldadigere uitstraling.

De vooral in Duitsland en Nederland populaire rechercheur **Derrick** en zijn hulpje Klein komen terug in een **tekenfilm**. Vijf jaar geleden werd na bijna driehonderd afleveringen een punt gezet achter de Duitse krimi. De film is getiteld *Derrick - Er wordt weer gespeurd.* De tekenfilmfiguren van Stephan Derrick en Harry Klein hebben de stemmen van de oorspronkelijke acteurs Horst Tappert (80) en Fritz Wepper (62).

De animatiefilm *Finding Nemo*, een odyssee over het kleine visje **Nemo**, een creatie van Disney en Pixtar is in de Verenigde Staten een waar kassucces. Moet in België ook kunnen, was de mening, maar dan wel in gedubde versie, om uiteraard de jongste kijkertjes liefst vergezeld van hun ouders naar de bioscoop te lokken. Daarom werd er beroep gedaan op een hele tros BV's (Bekende Vlamingen) waaronder Guy Mortier (opperhaai), Marc Uytterhoeven (ander soort haai) en Rob Vanoudenhoven (hamerhaai), het succestrio van "Alles kan beter" . Ook drie filmregisseurs dragen hun steentje bij waaronder Julien Vrebos (zeepaardje), Erik Van Looy (platte vis) en Jan Verheyen (inktvis). Martin, de vader van Nemo wordt ingesproken door Stany Crets en Coral krijgt de stem van Evy Gruyaert. Nemo's stem wordt ingesproken door de 8-jarige James Degraaf, opgepikt uit de audities. Zeno Madder, het 7-jarig zoontje van overleden acteur Donald Madder spreekt als een gup. Uiteraard spartelen er nog meer vissen in zee met bekende stemmetjes, waaronder Friedl' lesage, Sergio,

Chris Dusauchoit, Jean Blaute, Maarten Bosmans, Warre Borgmans, Ludo Hellinx, Andrea Croonenberghs en Koen Crucke. Ook één Nederlander verzeilde in de Vlaamse versie. Rick De Leeuw verleent zijn stem aan een tropische vis met enorme uitstraling. *Finding Nemo* kan u in België gaan bekijken in de bioscoop vanaf 26 november 2003.

Het is vet, oranje, brutaal, wordt 25 jaar en krijgt een hoofdrol in een film. Goede verstaanders hebben maar een half woord nodig; het gaat hier inderdaad over Garfield, een creatie van Jim Davis. Volgens Davis is het Garfields hatelijke gedrag dat hem zo populair maakt. Hij doet alles ongestraft, iets waar wij maar kunnen van dromen. Natuurlijk mocht de 25ste verjaardag van Garfield niet ongemerkt voorbijgaan. Daarom besloot 20th Century Fox over te gaan tot een **Garfield-film**. De kater krijgt vorm via de computer, maar de andere personen worden vertolkt door echte personen van vlees en bloed, in het geval van Odie uiteraard een echte hond. Zijn stem krijgt Garfield van komiek Bill Murray. U hoeft nog niet naar de bioscoop te rennen, de film komt volgende grote vakantie pas in de Amerikaanse bioscopen.

Christian Bale, bekend van de film American Psycho, heeft de rol van **Batman** gekregen. Bale, 29, versloeg een hele bende jonge gegadigden om de rol te krijgen. De prent die zal geregisseerd worden door Christopher Nolan, zal zich focussen op de jonge carrière van de gemaskerde held. Met de nieuwe Batman film wil Warner Bros opnieuw scoren. De laatste film, *Batman&Robin* met George Clooney, was alles behalve een hoogvlieger.

In april verscheen (onaangekondigd) de Disney film ***So Dear to my Heart***. Vreemd genoeg in geen enkele winkel te vinden, wel bij internetwinkels. De film is een combinatie van live action en animatie. Erg leuk is de 24 minuten special met achtergrondinformatie en een inleiding van Walt Disney zelf.

Disney is van plan om oude classics opnieuw te gaan maken. Zo zijn er plannen voor in ieder geval **Pinokkio**, maar waarschijnlijk volgen er nog meer films. Deze nieuwe films zullen de oude verhalen precies volgen alleen nu in 3D. Ze zullen dus volledig met behulp van de computer getekend gaan worden.

Tegenstrijdige berichten met betrekking tot **vervolgfilms** uit de Disney-medewerkers-stal. Zo meldt Jim Hill in een artikel dat Bambi 2 en Dombo 2 tijdelijk uit productie zijn gehaald omdat Disney toch niet zeker weet of ze wel computer geanimeerde (vervolg) films wil; Michael Eisner meldde weer dat Disney niet terugschrikt om ook de vervolgfilms met de computer te gaan maken.

Maar ook in de bioscoop vergeet **Disney** ons niet. Zo staan onder andere al aangekondigd:
2004: Brother Bear (Engelse titel ; Phil Collins verzorgd de muziek) en Home on the Range.
2005: Abarat. (De avonturen van het 16-jarige meisje Candy in Abarat. Abarat is een eilanden groep met 25 eilanden. 1 eiland voor ieder uur van de dag en een mysterieus 25e eiland. Er wordt meteen ook al aan een tweede deel gewerkt) en Gnomeo en Julliet (het verhaal van Romeo en Julliet met als hoofdrolspelers dwergen. De muziek is van Elton John).
2006: Fantasia 2006 (met o.a. Het Meisje met de Zwavelstokjes) en Snow Queen (Michael Jackson gaat in de Engelse versie waarschijnlijk een stem doen).

Bij **Pixar** staan op de planning voor in de bioscoop:
2004: the Incredibles 2005: Cars. Verder zijn er plannen voor een Toy Story 3 en Monsters en Co. 2.

Vanaf het internet was half juli al Finding Nemo te downloaden. Compleet met Nederlandse ondertiteling. Illegaal... maar : Amerikaanse internetters kunnen binnenkort legaal **Disneyfilms downloaden**. Het Amerikaanse concern heeft hiertoe een overeenkomst gesloten met Movielink, een bedrijf dat films via internet verspreidt. Disney en Movielink zullen in eerste instantie de films Monsters Inc., Chicago, Gangs of New York, The Recruit, 25th Hour en The Jungle Book 2 beschikbaar stellen. De films kosten per stuk tussen de 2,95 en 4,99 dollar om te downloaden. Wie een film gedownload heeft, kan deze maximaal 30 dagen bewaren op de computer. Vanaf het moment dat de film bekeken wordt, blijft deze 24 uur lang onbeperkt te zien. Na die periode wordt de film onbruikbaar. Inmiddels zijn er 175 titels beschikbaar, door de overeenkomst met Disney worden dit er binnenkort ruim 400. De dienst is echter alleen toegankelijk voor internetters in de Verenigde Staten.

In augustus verschenen er veel **DisneyClassics** op dvd. Zo verschenen Hercules, Merlijn de Tovenaar, Mary Poppins, Melody Time, De meest verre tocht van Winnie de Poeh en Taran en de Toverketel. In deze laatste film wil Taran voorkomen dat de Hoornkoning in het bezit komt van de Toverketel. Deze film was de vijfentwintigste Disney film, en het is de donkerste film die Disney ooit heeft gemaakt. Een aantal jaren geleden wilde Disney deze film niet eens op video uitbrengen. Toen die ineens toch opdook in Engeland kwam die later toch alsnog uit in Amerika. De film is gebaseerd op de eerste twee boeken van Lloyd Alexander's mythologische fantasieverhalen *The Prydian Chronicles*, te weten de boeken *The Book of Three* en *The Black Cauldron*. Op de dvd staat, behalve een filmpje van Donald en zijn neefjes en een spelletje, een leuke beeldengalerij. Hierin zie je schetsen en andere tekeningen die de tekenaars voor de film hebben gemaakt voor bijvoorbeeld de ontwikkeling van de hoofdpersonen, promotiemateriaal en nog veel meer. Was de video in 1998 nog met het advies "meekijken gewenst", nu is de dvd "geschikt voor alle leeftijden".

In Frankrijk is een dubbel disk dvd verschenen van **Peter Pan**. Op deze dvd vele extra's, waaronder een documentaire over negen Disney animators, de geschiedenis van Peter Pan, een fotogalerij, een promotiefilmpje uit 1952, een making of, en een zwart wit Peter Pan film van meer dan anderhalf uur uit 1924.

Walt Disney en **Salvador Dali** zijn bekroond op het internationale filmfestival in Melbourne. Dali ontmoette Disney in het begin van de jaren veertig. Disney stelde de Spaanse surrealist voor samen een kort filmpje te maken. Toen de film echter in productie moest gaan, was het geld op. Roy Disney, die nu aan het hoofd staat van de Disney Features Animation, haalde in 1999 de storyboards en tekeningen van Dali met het al opgenomen liedje Destino, uit het archief. Hij gaf de tekenfilmer Dominique Monfery de opdracht Destino in de Franse Disney studio's in Montreuil tot een goed einde te brengen. Het werd een zeven minuten durend filmpje. Mogelijk dat Dali zich nu omdraaid in zijn graf. Hij zou eens over deze film gezegd hebben: *"Als het publiek mijn film begrijpt, heb ik gefaald"*. De film is nu een reis om de wereld begonnen.

Joop en Willem, met dank aan Walli Hakkens.

Stripwinkel

HET „B"-GEVAAR

ERIK
DENEYER
Greepstraat 15
1000 Brussel

Open
maandag tot zaterdag
van 10u30 tot 19u.
tel/fax: 02/513.14.86

TISTJEN DOP

strips en games

patersstraat 96 - 2300 turnhout - tel. 014 / 42.88.29
Open : woensdag, donderdag en vrijdag:
10 - 12 en 13.30 - 18 uur
zaterdag: 10 - 17 uur

http://www.tistjendop.be e-mail: info@tistjendop.be

STRIPFESTIVAL MIDDELKERKE

12/7 – 5/8
GOUDEN POTLOOD
25 juli casino

Standbeeld DE SMURFEN

strip- en antiekmarkten
5/7-26/7-9/8

Informatie: 0495/20.56.73

Grote ruilbeurs, dit jaar NOG GROTER
Signerende tekenaars uit binnen- en buitenland
Speciale uitgaven

Voor stripliefhebbers is het befaamde Middelkerkse stripfestival niet te missen. In en rond een grote tent op het Arthur De Greefplein is er permanente animatie en komen tekenaars hun nieuwste albums voorstellen.
Natuurlijk zijn al je striphelden er ook!

Jommeke specials
1. Het hemelhuis
2. Diep in de put
3. Fifi op reis
4. Gouden jaguar

1. De oolevaar van begonia

Uitgifte: op 50 ex. Met blauwe rug + originele plaat!!!!
Prijs: enkel te verkrijgen op het stripfestival

www.stripbdmiddelkerke.be

+ gratis verrassing voor de leden van Brabant strip en reclamestrip club
op vertoon van dit kaartje tijdens strip Middelkerke 12/7 – 5/8

Nieuwe strips

verschenen vóór eind september

Willem

Aardappel Comics

Mango & Spit 1: *Happy Hour*, tek & scen: Wim Tilkin, cover: Kristiaan Erlingen, layout Kristof Toppets, sc 2,95, zwart-wit, Engelstalig, genre: comic.

Incognitoreeks

Incognitoreeks 15: *De zwarte ijscoman*, tek: Erik Wielaert & scen: Robin Schouten, sc 4,10, zwart-wit, genre: smallpress

Sanoma uitgevers

Star Wars Clone Wars 1: *De slag om Kamino en andere verhalen.* diverse auteurs, sc 5,95, kleur, genre: sciencefiction. De gebeurtenissen in dit boek vinden plaats tussen twee en drie maanden na de slag om Geonosis, zoals te zien in Star Wars: Attack of the Clones.

Uitgeverij Arboris

Kran 5: *De aanval van de indringers*, tek & scen: Eric Herenguel, sc 6,95, kleur, genre: fantasyparodie. Kran en Kunu worden aangevallen door een aantal vreemd uitgedoste overvallers. Uit plannen in hun bagage blijkt dat er een invasie op til is in het koninkrijk Torgnol. Maar Kran zou Kran niet zijn, als hij dit zomaar op zijn beloop liet. Afgehakte hoofden en ledematen markeren zijn pad.

Indigo 4: *De grote overstroming*, tek & scen: Robert Feldhoff & Dirk Schulz, sc 6,50, kleur, genre: fantasy.

Black Hills 3: *Een grote schande*, tek: Marc Renier & scen: Yves Swolfs, sc 6,50, kleur, genre: western. Lewis Kane en fotograaf Armand Leblon zijn op zoektocht naar de moordenaars van de zoon en vrouw van Kayne. Hierdoor komen ze terecht bij Big Foot, die zwaar ziek is.

Belary's vloek 1: *De zoon van de duivel*, tek: Martinez & scen: Mazeau, sc 6,50, kleur, genre: avontuur. Uit overspel wordt een monster gebaard. Zijn moeder en vader, die nergens van weet, wensen de boreling nooit meer te zien.

Uitgeverij Dupuis

Vrije Vlucht Dupuis: *Ginds*, tek: Didier Tronchet & scen: Anne Sibran, hc 12,95, kleur, genre: striproman. De onafhankelijkheid van Algerije is een feit. Alain, een pied-noir die werkt voor een Franse verzekeringsmaatschappij, wordt met de dood bedreigd. Hij laat have en goed achter en vlucht naar Frankrijk.

Expresso Dupuis: *meneer Johan: een doos te veel*, tek & scen: Dupuy & Berberian, hc 9,50, kleur. Meneer Johan laat zijn flat over aan zijn vriend Felix. In zijn nieuwe flat is het een rommeltje, waar Johan zijn draai niet vindt. Een overgebleven doos van de vorige huurder intrigeert hem. Via de achtergelaten voorwerpen in de doos probeert hij de man te laten herleven.

Lokje 15: *Stevig in het zadel*, tek: Blesteau & scen: Godard, sc 4,20, kleur, genre: humor. Lokje is een kleuter, die via allerlei handige foefjes, zijn ouders steeds weer om zijn vinger weet te winden. Uiteraard trappen die er met beide ogen in.

Spotlight Dupuis: Requiem 1: *Kim*, tek: Matteo & scen: Zidrou, sc 4,50, kleur, genre: thriller. Kim is een 15-jarige tiener, het lot heeft heel wat voor haar in petto. Ze staat klaar om van het leven te genieten. Maar een onverwacht iets stuurt haar leven een andere richting uit.

Melisande 11: *Een school voor hekserij*, tek: Clarke & scen: Gilson, sc 4,20, kleur, genre: humor. Grappen en grollen van een beeld van een heksje, met soms een ietwat slecht karakter.

De Psy 11: tek: Bédu & scen: Cauvin, sc 4,20, kleur, genre: humor. De psy probeert zijn klanten een helpende hand te reiken. Maar wie helpt hem met zijn problemen?

De Kannibrallen 7: *Krunsj!* Tek: Fournier & scen: Zidrou, sc 4,20, kleur, genre: humor. Bij de Kannibrallen uit eten gaan is niet mee aanschuiven aan de dis, maar gegeten worden.

Henriette 4: *Geest ben je daar*, tek & scen: Dupuy & Berberian, sc 4,20, kleur, genre: humor. Henriette is een kroniek over het leven van tieners, met herkenbare humor en tederheid.

G.Raf Zerk 21: *Knook-out*, tek: Hardy & scen: Cauvin, sc 4,20, kleur, genre: humor. Met dank aan Patrick van Gompel die de titel van het album bedacht. Wat staat ons nog te wachten?

Spotlight Dupuis: Jessica Blandy 3: *De duivel bij dageraad*, tek: Renaud & scen: Dufaux, sc 4,50, kleur, genre: thriller. Integrale herdruk met nieuwe cover.

Spotlight Dupuis: Jessica Blandy 22: *Blue harmonica*, tek: Renaud & scen: Dufaux, sc 4,50, hc 9,50, kleur, genre: thriller. In New York waart een moordenaar rond. De afgelopen jaren vielen er tientallen slachtoffers. De politie staat voor een raadsel, nergens wordt ook maar één spoor aangetroffen.

Spotlight Dupuis; Makabi 2: *Appleton Street*, tek: Olivier Neuray & scen: Luc Brunschwig, sc 4,50, kleur, genre: thriller. Lloyd Singer, een boekhouder bij de FBI, neemt een kroongetuige in vrouwenhandel in bescherming. Haar tegenstanders, de Russische maffia, willen haar kost wat kost uitschakelen.

Spotlight Dupuis: Jerome K. Jerome Bloks 17: *De marionet*, tek & scen: Dodier, sc 4,50, kleur, genre: detective. Een zwanger meisje vraagt aan Jerome haar minnaar op te sporen. Een bijna onmogelijke opdracht. Ze kent naam noch adres.

Vrije Vlucht Dupuis: *De fotograaf 1*: tek & scen: Emmanuel Guibert, beleefd, gefotografeerd en verteld door Didier Lefèvre, hc 12,95, kleur, genre: striproman. Dit is geen strip in de ware zin van het woord, diverse zwart-wit oorlogsfoto's worden afgewisseld door stripplaatjes. Vlot leesbaar verhaal.

Robbedoesalbum 252, diverse tekenaars en scenaristen, bundeling van de weekbladen, hc 9,50, kleur, genre: bundeling.

Roboboy 2: *De Supersnotneus*, tek: Luc Cromheecke & scen: Willy Linthout, sc 3,95, kleur, genre: humor. Roboboy probeert zich aan te passen aan het aardse leven, maar het is puur vallen, waarna moeizaam opstaan.

Jommeke 222: *Strijd om de bizon*, tek & scen: Jef Nijs, sc 3,95, kleur, genre: humor/avontuur. Door de fout van de overgrootvader van Dikke Springmuis, opperhoofd der Propere Voeten, werden de bizons in hun gebied afgeslacht. Jommeke en compagnie worden opgetrommeld om bizons op te sporen.

The Simpsons 23: bevat drie verhalen, *1: De glorie en val van Bartholomew J. Simpson*, tek: potloden: Oscar Gonzalez Loyo & inkt: Tim Bavington & scen: Robert L. Graff & Jesse Leon McCann, *2: Tic Tac D'oh*, tek: potloden: Phil Ortiz & inkt: Tim Bavington & scen: Michael Lisbe & Nathan Reger, *3: Waar is al de meel heen?*, geen vermelding van tekenar of scenarist, sc 3,95, kleur, genre: Tv-favorieten.

Graton Editeur

Michel Vaillant 65: *De beproeving*, tek: Jean Graton, met de hulp van Studio Jean Graton & scen: Philippe Graton, sc 4,60, kleur, genre: avontuur/autoraces.

Lucky Comics

Lucky Luke 38: *Oklahoma Jim*, tek: Morris & Pearce & scen: Léturgie & Pearce, sc 4,99, kleur, genre: humor/western. Verhaal over de jonge jaren van Lucky Luke, waarin bankrover Oklahoma Jim misbruik maakt van kinderen om overvallen te plegen.

Big Balloon

Casper en Hobbes 13: *Elke dag een nieuwe uitdaging*, tek & scen: Bill Watterson, sc 9,25, formaat: oblong, gedeeltelijk kleur, gedeeltelijk zwart-wit, genre: humor. Calvin samen met zijn onafscheidelijke knuffel Hobbes, zetten de grote mensenwereld meer dan eens op zijn kop. Naar verluidt is dit het laatste album. Hierna verschijnt nog een album Sunday pages.

Uitgeverij Dargaud

Mayam 1: *De aardse delegatie*, tek: Koller & scen: Desberg, sc 6,50, kleur, genre: sciencefiction. June Lenny is zaakgelastigde op Mayam. Hij aast op enorme rijkdom. Maar in zijn hang naar rijkdom verliest hij de werkelijkheid uit het oog.

De nieuwe ijstijd 1: *Lien Rag, Jdrien cyclus*, tek & scen: Studio Jotim naar het werk van G.J. Arnaud, sc 4,99, kleur, genre: sciencefiction. Bevat een dossier van G. J. Arnaud tot Studio Jotim. De extra bladzijden over deze aanpassing bevatten de tekeningen van de eerste versie van album 1 Lien Rag, hierdoor zien de helden in het album er anders uit dan de helden in de eerste versie.

Mister Blueberry 27: *OK Corral*, tek & scen: Jean Giraud, sc 4,99, kleur, genre: western.

Yu-Gi-Ho 1: tek & scen: Kazuki Takahashi, sc 5,25, pocketformaat, zwart-wit, genre: manga. Deze strip, uitgebracht bij Dargaud, verschijnt onder de noemer "uitgeverij Kana". Deze manga is gedrukt in de oorspronkelijke leesrichting, van achteren naar voren en van rechts naar links.

Veerman tussen de sterren 2: *Jason*, tek: Frasier & Jewel, scen: Sofia, sc 6,50, kleur, genre: sciencefiction.

Djinn 3: *De tatoeage*, tek: Miralles & scen: Dufaux, sc 4,99, kleur, genre: avontuur.

Uitgeverij De Bezige Bij

De Avonden, een beeldverhaal 2: tek: Dick Matena & scen: Dick Matena naar Gerard Reve, hc 16,90, tekeningen in grijstinten, genre: literatuur. Op de cover zelfklever met volgende opdruk: Bronzen Adhemar 2003! De Vlaamse Prijs voor Strips.

Interstat Amsterdam

Garfield scheurkalender 2004, tek & scen: Jim Davis, sc 7,15, zwart-wit, genre: humor. Iedere dag een nieuwe gag, voorzijde de gag, achterzijde blanco. Kalender verpakt in krimpfolie.
Snoopy scheurkalender 2004, tek & scen: Schulz, sc 7,15, zwart-wit, genre: humor. Idem als voorgaande.

Uitgeverij De Boemerang

Rooie Oortjes Scheurkalender 2004, diverse tekenaars & scenaristen, sc 9,95, zwart-wit, genre: erotische humor. Iedere dag een nieuwe gag, voorzijde gag, achterzijde blanco. Kalender verpakt in krimpfolie.

Uitgeverij Kippenvel

Ratjetoe 3: *Kuifje Index*, sc 1,75, zwart-wit, genre: informatief. Bevat info over hoe de Kuifjesindex tot stand kwam, De Stripschapprijs en Martin Lodewijk. Kuifje Index 1: Weekblad voor jongens van 7 tot 77 jaar, sc10,00, alle afbeeldingen van covers en stripfiguren in zwart-wit, genre: informatief. Bevat uitgebreide info over stripverhalen,stripfiguren die verschenen in de periode 1946-1965. Deel 1 bevat meer dan 120 plaatjes van covers of stripfiguren.

Uitgeverij Glénat

Dragonball 31: *De finale*, tek & scen: Akira Toriyama, sc 2,95, zwart-wit, genre: manga. Avontuur en magie in een hedendaagse versie van de Ridders van de Ronde Tafel in het land van de rijzende zon.

Samber IV: *Moeten wij dan samen sterven? Hoofdstuk 4, tweede generatie,(1847-1848)* tek & scen: Yslaire, hc 13,25, kleur, genre: familiekroniek. Herdruk met hertekende voorkaft. Einde eerste cyclus

Samber V: *Vervloekt zij de vrucht van uw schoot..., Hoofdstuk 5: derde generatie (1858-1871)* tek & scen: Yslaire, hc 13,25, kleur, genre: familiekroniek. Sambers zoon Benard-Marie wordt opgevoed door zijn zus. Zij probeert hem op te voeden volgens de oude waarden. Zijn moeder zit in de gevangenis wegens revolutionaire ideeën. Ontsnappen uit deze hel is een enkele reis naar Frans Guyana, waar ze een zogenaamd nieuw leven kan beginnen. Begin tweede cyclus.

Collectie Grafica: De goudsmid 4: *De boeddha van Jade*, tek: Warnauts en Raives & scen: Warnauts, hc 11,95, kleur, genre: detective. De echtgenote van de prins van Cambodja is verslaafd aan opium. Verpakt bij archeologische voorwerpen uit Cambodja komt dit goedje Frankrijk binnen. Lafleur, een ambtenaar in dienst van de Franse staat, probeert op zijn manier de zaak op te lossen.

Standaard Uitgeverij

F.C.De Kampioenen 29: *Stem voor mij!*, tek & scen: Hec Leemans, met medewerking van Tom Bouden, sc 4,10, kleur, genre: humor/televisiefavorieten. Boma gaat de strijd aan met de heersende burgemeester. Meer dan eens ontaarden interviews voor TV en radio in scheldpartijen. Als gevolg van al die heisa en steeds meer mededingers voor de burgemeestersjerp, besluit de regering de verkiezingen voor onbepaalde tijd uit te stellen.

Standaard Uitgeverij/ De Post

De onvrijwillige avonturen van Stam & Pilou 6: *De 8ste erfgenaam*, tek & scen: De Marck en De Wulf, sc4,00, kleur, genre: humor.

Uitgeverij M

Donjon: Zenit 3: De *prinses van de barbaren*, tek: Lewis Trondheim & scen: Joann Sfar & Lewis Trondheim, hc 9,90, kleur, genre: fantasy. Om de handelszaken in de Donjon wat op te krikken, wordt besloten een fictieve prinses in de toren van de Donjon op te sluiten.

Donjon Zenit 4 : *Toverkunsten en tegenspoed*, tek Lewis Trondheim & scen: Joann far & Lewis Trondheim, hc 9,90, kleur, genre: fantasy. De oude draak van de Donjon, die één der schatten bewaakt, is overleden. Een nieuwe draak moet gevonden worden. Maar dat dit niet van een leien dakje gaat ondervinden Herbert en Marvin al snel.

Nieuw

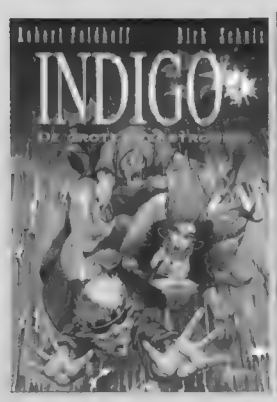

Uitgaven in eigen beheer

De criminele avonturen van Pieter nr 9: *Steenezels*!, tek & scen: Erwin Gijbels, sc 5,00, zwart-wit, fotokopie,omslag geniet, genre: humor. Pieter, een ietwat geflipt manspersoon, komt terecht in de meest idiote situaties.

De dolle avonturen van Spaepy in de laatste cobra, tek & scen: El Torro, sc 5,00, zwart-wit, fotokopie, omslag geniet, genre: humor/amateurstrip.. Een maffiabaas wordt gebeten door een cobra.

Steven Stories 1: *Cool comic*, tek & scen: Steven de Rie, sc 4,00, zwart-wit, genre: informatief. Bevat volgende verhalen: Spuiten zonder duiten(druggebruik) Vandaal verhaal,(alcohol misbruik) Fientje muis (ongewenste seksuele intimiteit). Verhalen werden gemaakt tussen 1989 & 1992 voor de Antwerpse Free Clinic. Doel: gevoelige informatie op een speelse manier doorgeven.

Uitgeverij Casterman

Fog 5: *De gestolen ziel*, tek: Cyril Bonin & scen: Roger Seiter, hc 9,50, kleur, genre: detective. Sarah is een jonge vrouw die aan geheugenverlies lijdt. Zij werd gered uit een illegaal werkatelier, waar de arbeiders als slaven behandeld worden. Al was ze gehuld in lompen toch heeft ze een uitstraling van een aristocrate.

De romantici 3: *De compagnons van de Cheeta*, tek: Eric Lenaerts & scen: AndréPaul Duchâteau, sc 4,95, kleur, genre: avontuur. Tijdens een trip naar de piramide van Cheops wordt een rijke Oosterling vermoord. Onrechtstreeks worden Gerard in het Oosten en zijn vriend Aleander in Parijs meegesleurd in een strijd tegen een geduchte sekte.

Achter de schermen van de macht 5: *Onderzoek op de Commissie*, tek: Jean-Yves Delitte & scen: Philippe Richelle, hc 9,50, kleur, genre: politieke thriller. Een ambtenaar belast met de financiële controle van de Europes Commisie komt een fraude op het spoor.

Ârom 2: *Het lot van de krijger*, tek: Ruben Pellejero & scen: Jorge Zetner, hc 12,00, kleur, genre: striproman..

Sherpa / Oog & Blik

Baudoin Collectie: *De huid van de hagedis*, tek & scen: Baudoin, sc 9,95, zwart-wit, genre: striproman. Twee al wat oudere mensen worden onverwacht verliefd op elkaar.

Baudoin Collectie: *Abbé Pierre*, tek & scen: Baudoin, sc 11,50, zwart-wit, genre: biografisch. Bevat een erratum met volgende tekst: "Tot onze spijt zijn pagina's 22 en 23 (plaat 18 en 19) abusievelijk verwisseld". In dit verhaal uit 1984 vertelt Baudoin over zijn ontmoeting met Abbé Pierre, die in 1949 de Emmaus-beweging oprichtte.

Oog & blik / De Harmonie.

Verbleekte herinneringen 1: tek & scen: Erik de Graaf, sc 9,95, kleur, genre: biografisch. In dit boek voert de tekenaar de lezer mee naar de herinneringen uit zijn jeugd.

Gekleurd geheugen 2: tek & scen: Erik de Graaf, sc 9,95, kleur, genre: biografisch. Erik de Graaf brengt zijn jeugdherinneringen op een boeiende manier in beeld. Tweede deel van een drieluik.

Uitgeverij Prestige

Requiem De Vampierridder 3: *Dracula*, tek: Olivier Ledroit & scen: Pat Mills, sc 5,99, kleur, genre: horror. Na zijn dood ontwaakt Heinrich als vampier. Hij probeert zich aan zijn nieuwe gewelddadige leven aan te passen.

Grunge Genetica 2: *Time out*, tek: Zalozabal & scen: Bayeto & Zalozabal, sc 5,99, kleur, genre: sciencefiction. Umma en haar vrienden worden opgeschrikt door een aantal moorden. Een sekte blijkt verantwoordelijk, Umma achtervolgd hen op de voet.

Uitgeverij Talent

Quetzalcoatl 5: *De hoer en de conquistador*, tek & scen: Mitton, hc 13,95, oplage genummerd van B1 tot B 250, kleur, genre: avontuur. Moord en doodslag door de Spaanse veroveraars in het land der Azteken. Hun wil is wet.

Collectie 500: nr 183: Travis 5: *Cybernation*, tek: Quet & scen: Duval, hc 13,95, oplage genummerd van B1 tot B250, kleur, genre: sciencefiction. Einde van de eerste cyclus.

Collectie 500: nr 190: Nachtelijk rood 2: *Zephyr,* tek & scen: Nhieu, hc 13,95, oplage genummerd B1 tot B 250, kleur, genre: horror. De kleine May probeert te overleven in een wereld bevolkt met vampieren. Haar opdracht is de mensheid beschermen tegen deze creaturen.

The house of books

De plannen van Verhofstadt, tek & scen: Erik Meynen, sc 12,50, gedeeltelijk kleur, gedeeltelijk zwart-wit, genre: politieke gags en cartoons. De strips en cartoons in dit album werden tussen juni 1999 en juli 2003 gepubliceerd in P-magazine, Het Laatste Nieuws en Fedra.

Uitgeverij Le lombard

Derde Stroming Lombard: Alvin Norge 4: *Shangai Hypothese*, tek & scen: Chris Lamquet, sc 4,99, kleur, genre: thriller. Alles lijkt op rolletjes te lopen voor Alvin en zijn Russische vriendin Olga. Lijkt?

Derde Stroming Lombard: Alfa 7: *Snow White 30 seconden*, tek: Jigounov & scen: Mythic, sc 4,99, kleur, genre: spionage thriller. Alfa wordt beladen met alle mogelijke misdaden. Om deze reden wordt hij door de geheime dienst geschorst.

Victor Sackville 18: *Onze man in Berlijn*, tek: Carin & scen: Borile & Riviere, sc 4,99, kleur, genre: spionage..

Yakari 29: *Het ontwaken van de reus*, tek: Derib & scen: Job, sc 4,99, kleur, genre: avontuur. Bij Yakari zit de natuur in het bloed, opnieuw maakt hij kennis met allerlei dieren en vreemde natuurfenomenen.

Leonardo 1: *Leonardo is 'n genie*, tek: Turk & scen: Degroot, sc 4,99, kleur, genre: humor. Alhoewel dit album als herdruk werd aangekondigd, betreft het hier een nieuw album. Het binnenwerk is volledig nieuw en vertoont nergens een overeenkomst met het album uit 1978 dat werd uitgegeven door uitgeverij Oberon. Bij navraag bij uitgeverij Lombard bleek dat de Nederlandse versies allemaal werden aangepast aan de Franse versies. Voor de albums die vroeger reeds in het Nederlands bestonden, werden de vertalingen eveneens aangepast in functie van de Franse versie teneinde een homogeniteit in de collectie te brengen. Dus de mogelijkheid bestaat dat er verschillen zijn met de vorige Nederlandse collectie.

Leonardo 11: *Genie in driekwartsmaat*, tek Turk & scen: Degroot, sc 4,99, kleur, genre: humor. Verscheen niet eerder in het Nederlands. Gags over een hooghartige geleerde en zijn domme leerling. Alhoewel, dom.

Leonardo 19: *Op heterdaad*, tek: Turk & scen: Degroot, sc 4,99, kleur, genre: humor. Herdruk, verscheen eerder bij uitgeverij Big Balloon in dezelfde uitvoering.

Tijdschriften

Pandarve het Don Lawrence Fanzine *nummer 14*, september 2003, jaargang 5, sc 2,95, gratis voor leden DLF, genre: informatief. Bevat info over Trigië The Collection, Stripdagen 2003 in Archaon en episode 5 & 6 van de Engelstalige strip Herod the Great uit 1964.

Zone 5300: 10 jaargang , nummer 3, najaar 2003, diverse tekenaars en scenaristen, sc 4,95, gedeeltelijk kleur, gedeeltelijk zwart-wit, genre: small-press.

Myx 4: oktober 2003, diverse tekenaars en scenaristen, sc 5,50, gedeeltelijk kleur, gedeeltelijk zwart-wit, genre: striptijdschrift. Bevat volgende items: Showdown: Blueberry tegen Giraud, Fokke & Sukke ontmoeten Ronald Giphart, Stripdagen 2003, 18 & 19 oktober in het Archeon, Vrij spelen met Trondheim.

Panorama

Willems wereld 6: *Ik zeg dat al jaren*, tek & scen: A. Oosterwijk, sc 4,95, kleur, genre: gagstrip. Imprint druk 2002?

Een kijk op...
Reclamestrips!!!

Nieuws vanuit het hoofdkwartier van de Reclamestripclub aan de Vlaamse Westkust, waar voorzitter Jean-Pierre Legein een oogje in het zeil houdt.
Voor alle info : neem contact op met de Reclamestripclub, Ter Weide 9, 8670 Oostduinkerke
Tel & fax 058/5123.02 (NL :) 003258512302
e-mail : Reclamestripclub@Skynet.be

© Standaard Uitgeverij, Antwerpen

Nieuwigheden

door Stefaan

Reclamecampagnes

Suske en Wiske: slecht nieuws voor de stripverzamelende vegetariër onder ons: in België loopt er vanaf half oktober gedurende een volledige maand alweer een nieuwe actie. Ditmaal is het de vleesproducent Marcassou die met onze favoriete helden aan zijn zijde hoopt op een commercieel succes. De actie zal gelijktijdig op twee verschillende fronten lopen. Ten eerste zal je bij je plaatselijke slager kunnen sparen voor drie verschillende uitgaven van de inmiddels 'klassieke' S&W-reclamestrips *Toffe Tiko, De macabere macralles* en *De vergeten vallei.* Wie heeft deze nu nog niet gelezen, vragen we ons af? Ze worden de jouwe, mits aankoop natuurlijk van een gans pak vleesproducten uit het assortiment van Marcassou (voornamelijk bekend omwille van zijn salami). Ten tweede zal er gelijktijdig een actie plaats vinden in de supermarkten, waarbij je opnieuw de strip *De vergeten vallei* kunt krijgen. In dit geval zit de strip meeverpakt bij 200 gram salami van Marcassou. Als je denkt enkel langs te lopen bij de slager om al de verschillende albums te krijgen, dan heb je het mooi mis! De albums bij de slager verschijnen namelijk op A5-formaat en het album in de supermarkten verschijnt op A6-formaat! Die verkoopstruc kenden we nog niet...(B)

Reclamestrips in kranten, tijdschriften, enz...

Disneykrant

op zaterdag 20 september zat voor de eerste maal bij *Het Laatste Nieuws* een nieuwe gratis stripbijlage. Deze kreeg de titel *Disneykrant* en is, zoals de naam overduidelijk doet vermoeden, volgestouwd met strips, spelletjes en tekeningen uit de Disney-stal. Voortaan zit deze bijlage elke zaterdag bij de krant ter vervanging van de Plopsakrant, waarvan het laatste nummer op 28 juli 2003 bij Het Laatste Nieuws zat. Elk krantje zal 16 bladzijden tellen en gedrukt worden op kwaliteitspapier. Als promotie van deze nieuwe gratis stripbijlage, werd éénmalig dit eerste nummer ook in het midden meegeniet in het nummer 39 van 23 september 2003 van het weekblad *Dag Allemaal* en eveneens in hetzelfde nummer 39 van 23 september 2003 van het weekblad *Expres*. Beide weekbladen zijn trouwens identiek aan elkaar, enkel de cover verschilt! (B)

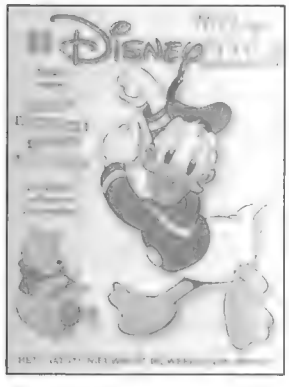

Fedra, het magazine van de ambtenaar: dit tijdschrift wordt maandelijks, met uitzondering van de maanden juli en augustus, gratis opgestuurd naar alle federale ambtenaren. Het magazine wordt uitgegeven door uitgeverij F-Twee, in opdracht van de Federale Overheidsdienst Personeel & Organisatie. Maandelijks verschijnt een gagstrook van Erik Meynen van telkens drie plaatjes. Zo stond er in het meinummer een gag rond Louis Michel en in het juninummer een gag rond minister Vandenbossche en premier Verhofstadt. Een aantal gags werd opgenomen in *De plannen van Verhofstadt* (B)

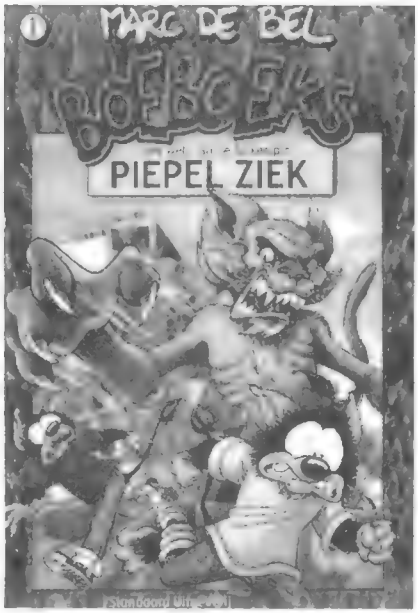

Boeboeks: op donderdag 11 september 2003 zat als gratis bijlage bij *Gazet van Antwerpen* en *Het Belang van Limburg* de strip *Piepel ziek* van de stripreeks Boeboeks. Deze uitgave gebeurde in de inmiddels bekende krantenbijlagekwaliteit (strip gedrukt op krantenpapier en met zeer slappe kaft). Aanleiding voor het schenken van dit album, was het Boeboeks-weekend dat plaatsvond op 14 september 2003 in het openluchtmuseum te Bokrijk. De strip is volledig in kleur en is van de hand van Marc de Bel, Ivan Adriaenssens en Michael Vincent.(B)

Doe-het-safe-boekie: gratis mini-brochure over veilig vrijen, in 2002 uitgegeven door de Stichting soa-bestrijding en de Stichting Aids Fonds. Op de achterzijde van dit boekje bevindt er zich een één-pagina-strip van "Pardon Lul" getekend en geschreven door Hein de Kort. Het stripje draagt de titel "Pardon Lul weet alles van puberl e&ve" en verscheen in kleur.(NL)

Myx: ter promotie van dit Nederlands stripmaandblad, verscheen er gratis en voor niks een 'minimyx'-uitgave op A6-formaat, die voor de eerste maal opgemerkt werd tijdens de stripbeurs te Valkenswaard op 30 & 31 augustus 2003. Deze 'minimyx' bevat net als de grote Myx een aantal strips, waaronder Dirk Jan, Kinky & Cosy, Liberty Meadows, enz... Ook op andere beurzen werd het kleinnood reeds verspreid onder de potentiële kopers.(NL)

Gevaarlijke liefde: onder deze titel verscheen dit jaar een brochure bij de Stichting Humanitas Thuiszorg en Maatschappelijke Dienstverlening afdeling Prostitutie Maatschappelijk Werk. De brochure waarschuwt meisjes tegen de praktijken van de zogenaamde loverboys en wordt aangeboden door een andere stichting, namelijk de Stichting Zorgconcept. In de brochure zit een strip vervat bestaande uit 6 pagina's. Voor meer info omtrent deze materie kan je terecht op www.lover-boy.nl.(NL)

De Vlaamse Brabander: het provinciebestuur van de provincie Vlaams-Brabant brengt onder deze naam om de vier maanden een informatiemagazine uit. Dit magazine wordt gratis bedeeld in alle brievenbussen van de provincie. Het nummer 10 van augustus 2003 bevat naar aanleiding van de wedstrijd "Mysterie in Vlaams-Brabant?" een nieuwe één-pagina-strip getekend door Steven Dupré, afgebeeld in kleur, waarbij de tekst in de tekstballonnen ontbreekt. Deze wedstrijd "Mysterie in Vlaams-Brabant?" wordt geor-ganiseerd voor jongeren van 10 tot 14 jaar, die afkomstig zijn uit Vlaams-Brabant. De bedoeling is dat zij zelf zo origineel mogelijk een passende tekst verzinnen voor in de tekstballonnen. Rond deze wedstrijd bestaan er ook aparte, losse wedstrijdformulieren waarop tevens deze strippagina in kleur afgebeeld staat. Dergelijke extra wedstrijdformulieren konden enkel door inwoners van de provincie Vlaams-Brabant aangevraagd worden.(B)

Gelegenheidsuitgaven

De neuzen van Sniezo: VDV, de UNIZO-organisatie voor zelfstandige voedingswinkeliers zette op zaterdag 27 september de zelfstandige voedingswinkeliers (AD Delhaize, Super GB, Partner GB, Spar, Prima, Alvo, Cash & Fresh, e.a.) in de schijnwerpers. Op de 'Dag van de Klant' (dit jaar op zaterdag 27 september) kregen de klanten van de deelnemende winkels zomaar een origineel stripalbum cadeau! Twee grote namen uit het stripwereldje, namelijk niemand minder dan Dirk Stallaert en Erik Meynen, verleenden hun samenwerking en uit hun respectievelijke pennen vloeide het album *De neuzen van Sniezo*. Wat een rustige zaterdag had moeten worden voor de jonge hoofdrolspelers Tony en Thalia, werd een doldwaas avontuur in de lokale supermarkt. Voor de Franstaligen is er goed nieuws, *De neuzen van Sniezo* werd eveneens vertaald en kreeg de titel *Les Nez de Centné* mee. Er is echter nog meer! Heel de actie werd een tweetal weken op voorhand aangekondigd met opvallende winkelaffiches waarop de cover van het album staat afgebeeld (ook weer in NL en Fr uitvoering). En 1 week voor de Dag van de Klant kon je al bij je zelfstandige voedingswinkelier terecht voor een speciaal, eveneens gratis krantje met hierin onder andere meer info over de Dag van de Klant en het desbetreffende stripalbum. Deze krant draagt de titel *Krant van de klantjes* en verscheen ook in het Frans onder de titel *Le Journal des 'jeunes' clients*. Lang niet alle vestigingen van de bovengenoemde supermarktketens deden echter mee aan deze actie, waardoor de verspreiding van het album zeker niet echt optimaal verlopen is. Wie op deze dag een exemplaar wilde bemachtigen, mocht dan ook veelal meerdere winkels aandoen alvorens een winkel te vinden waar men het album aan zijn klanten cadeau deed. Tenslotte nog eventjes opmerken dat in het midden van deze strip een dubbel blad werd meegeniet met daarop in totaal maar liefst 8,85 euro aan kortingsbonnen voor de diverse producten van de sponsorende firma's. (B)

Reclamestrips

Kito presenteert: *Het kasteel van de haai.* Deze uitgave werd gevonden door een speurneus in een supermarkt in Nederland, waar het gratis verdeeld werd. Het betreft hier een langwerpig stripalbum, ter promotie van de in Nederland welbekende Karvam Cévitam Kito-siroop. De strip verscheen in kleur en op de achterzijde staat naast een puzzel ook nog een kortingsbon. Deze kortingsbon is nog geldig tot eind volgend jaar, doch de strip zelf zal zeker niet zo lang in de winkels blijven liggen. Naar de supermarkt gaan en een exemplaar meenemen is dus de boodschap. De auteur van deze strip is ons jammer genoeg niet bekend.(NL)

Cédric bij Kellogg's: deze ontbijtgranenfabrikant kwam in de maand september met een nieuwe

stripactie op de proppen. Deze actie liep enkel in de vestigingen van de Carrefour-winkelketen. Bij aankoop van twee maxi-packs (= 2 x 750 gram) van Kellogg's kreeg je namelijk gratis een album van Cédric. Dit album zat meegekrimpfolied per twee pakken en bevat op de achterzijde de opdruk "Dit album wordt je aangeboden door Kellogg's Mag niet verkocht worden". Twee titels kon je zo op deze manier bemachtigen: nr. 9 *Stoorzender* en nr. 13 *Papa, ik wil een paard!*. De albums zijn uitgegeven door uitgeverij Dupuis. Wie beide boeken wilde bemachtigen, moest dus zomaar eventjes 3 kilogram ontbijtvlokken weten te verorberen... smakelijk! De Reclamestripclub zou natuurlijk de Reclamestripclub niet zijn, mochten we aan deze actie niet iets speciaal opgemerkt hebben! Van het album *Stoorzender* merkten we namelijk een tweede wel heel speciale versie op! Deze tweede versie, welke ook gewoon bij de pakken meeverpakt zat, is voorzien van een gewone kaft (dus zonder opdruk van Kellogg's op de achterzijde), doch bevat binnenin op de achterzijde van het titelblad toch de vermelding "Dit album wordt U gratis aangeboden en mag niet verkocht worden!". Hoogstwaarschijnlijk is deze tweede versie het resultaat van een fout tijdens het productieproces waarbij een aantal kaften verwisseld werden. In totaal werden al vier dergelijke exemplaren bij de pakken gevonden. Een unicum, maar wel nogmaals 1,5 kilogram van die ontbijtvlokken op te eten! Deze exemplaren werden allen gevonden in hetzelfde Carrefour-warenhuis. Diverse clubmedewerkers gingen na deze ontdekking dadelijk op zoek in andere vestigingen van Carrefour naar het bewuste album, doch hier zonder enig resultaat.(B)

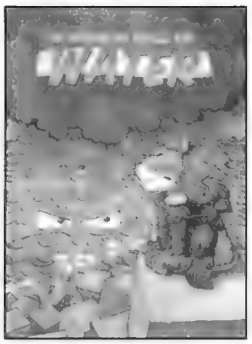

Het wonderlijke verhaal van water: zo luidt de titel van een nieuw educatief stripverhaal getekend en geschreven in opdracht van de provincie Zuid-Holland. Deze uitgave vond plaats in het kader "leren en vooruitkijken" bij de herdenking van de watersnoodramp van 1953. In de strip spelen de verschillende partijen die betrokken zijn bij het waterbeheer (Provincie, Waterschap, Gemeente en Rijkswaterstaat) elk een eigen rol, gezien doorheen de ogen van het water zelf. De totale oplage van het album bedraagt 20.000 exemplaren en wordt onder andere verdeeld door de provincie Zuid-Holland, afdeling water. Een heruitgave van het album is niet gepland. Tekst en tekeningen van dit 'wonderlijke verhaal' zijn van de hand van Marco Bakker. Meer info en ander werk van deze illustrator vindt je op zijn persoonlijke webstek: www.marcobakker.com.(NL)

Michel Vaillant: vanaf 19 november loopt in de bioscoopzalen in België de eerste echte langspeelfilm van *Michel Vaillant.* Ter gelegenheid van het verschijnen van deze film en tevens van het nieuwe album *De beproeving* loopt er nu een speciale actie: "2 strips voor de prijs van 1". De actie loopt bij 4 verschillende titels uit de reeks, waarbij telkens gratis een ander album van Michel Vaillant meegeseald zit. Dit tweede album is wel degelijk een reclamestrip, want achteraan staat heel kleintje boven de streepjescode gedrukt: "Dit album wordt u gratis aangeboden en mag niet worden verkocht.". Onderstaande pakketten worden zo verkocht:
1) *Een gekke geschiedenis + Nr 13 aan de start*
2) *Sporen van Jade + 300 km/u door Parijs*
3) *Cairo! + Het geheim van Steve Warson*
4) *Operatie Mirage + De vervloekte safari*
Profiteer ervan, je moest al -VROEMMMMM, VROAAAAAAAARRRRRRRR- onderweg zijn naar je plaatselijke stripwinkel!(B)

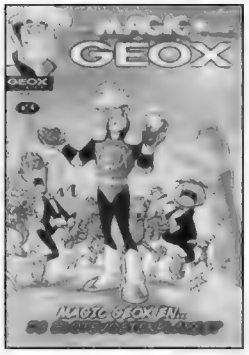

Magic Geox en... de blote-voetenplaneet: na de twee eerder verschenen deeltjes *Magic Geox vindt uit... de schoen die ademt* en *Magic Geox, Naobi en... de schoen die ademt*, beiden volgestouwd met de 'fantastische' belevenissen van de super-pantoffelheld Magic Geox, is dus nu dit nieuw comic-deeltje terug te vinden in de winkels waar Geox-schoenen te koop worden aangeboden. Dit nieuwe deel, opnieuw in kleur en getekend en geschreven door E. Barisson, is echter het vierde deel uit de reeks en niet, wat je logisch gezien zou verwachten, het derde deel. De duistere reden hiervoor ligt verscholen in het feit dat deze stripreeks niet enkel in het Nederlands, maar ook in het Frans, Spaans, Duits, Engels en Italiaans verschijnt. In elk land houdt men er blijkbaar, afhankelijk van de promotiecampagne en het verkoopssucces van Geox-schoenen, een eigen uitgavenbeleid op na. Een kort overzicht van de reeds verschenen albums: enkel de delen 1, 2 en 4 werden tot op heden vertaald in het Nederlands en het Engels. De delen 1, 2, 3, 4 en 5 verschenen allen in de vier overige talen. Onbekend is of de deeltjes 3 en 5 (en eventuele verdere nummers) ook in het Nederlands zullen verschijnen. Op het einde van het vijfde deeltje valt in ieder geval te lezen dat er Magic Geox nog meer avonturen zullen volgen. We houden jullie op de hoogte. (B/NL)

Gratis kennismakingsmonsters bij de Striepclub: ter promotie van een aantal bekende en mindere bekende stripreeksen bedachten uitgeverij Talent en de stripwinkelorganisatie 'De Striepclub' iets heel interessants om stripliefhebbers kennis te laten maken met een voor hen nieuwe reeks. Het betreft hier een welgekomen actie waarbij er gratis zogeheten 'monsters' worden verdeeld onder de geïnteresseerde klanten. Een dergelijk monster doet hierbij dienst als soort van voorsmaakje van het eigenlijke album. Elk totnogtoe verschenen monster bevat de eerste 16 pagina's van het album (het eerste katern dus) in kleur en op A4-formaat. Dit alles gedrukt op mooi glanzend papier en voorzien van een slappere kaft dan normaal. Op de voorkaft staat tevens telkens een logo met de tekst "Gratis monster". Een echte reclamestrip dus. Tot nog toe verschenen op dergelijke wijze vier verschillende gratis monsters:
1) Trollen van Troy: deel 3. *Trollen in de mist* (tek. Mourier, sc. Arleston)
2)Lanfeust van de sterren: deel 2. *De torens van Meirrion* (tek. Tarquin, sc. Arleston)
3)De aquanauten: deel 3. *Het verbond* (tek. Parnotte, sc. Mallié)
4)Merlin: deel 3. *De Cromm-Cruach* (tek. Lambert, sc. Istin)
Onnodig te vermelden dat

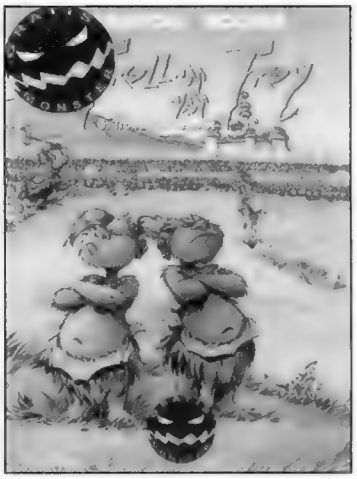

deze gratis nummers natuurlijk binnen de kortste keren de deur uit vliegen, dus je reppen is de boodschap!(B)

Dupuis-actie: ook bij Dupuis loopt momenteel een nieuwe actie bij maar liefst 6 verschillende titels van 5 verschillende reeksen, waar ook telkens gratis een ander album uit dezelfde reeks meeverpakt zit. Ook deze gratis albums zijn reclamestrips met speciale opdruk op de achterzijde. Onderstaande pakketten zijn voorradig:
1) Buck Danny deel 48: *Strijd boven de bergen* + gratis deel 44 *De deserteur*
2) Cédric deel 9: *Stoorzender* + gratis deel 5 *Korte sladood*
3) Papyrus deel 15 *Het kind van de tempel* + gratis deel 16 *De heer der krokodillen*
4) Robbedoes en Kwabbernoot deel 4 *Robbedoes en de erfgenamen* + gratis deel 9 *Het schuilhol van het zeemonster*
5) Robbedoes en Kwabbernoot deel 46 *Als in een droom* + gratis deel 42 *Robbedoes en Kwabbernoot in Moskou*
6) Vrouwen in 't Wit deel 10 *Van naaldje tot draadje* + gratis deel 14 *Gedeelde smart*
Op elk van deze pakketten is tevens een gele langwerpige sticker gekleefd met daarop informatie over de actie en dit onder de titel "2 strips voor de prijs van 1". Alvast dubbel zoveel leesplezier! (B)

Geen kraantjeswater drinken kan ernstige gevolgen hebben: deze educatieve strip over water wordt momenteel te koop aangeboden in de waterwinkel van Hidrodoe. Hidrodoe is een interactief water-doe-centrum gelegen aan het Netepark te Herentals. Hidrodoe is een project van Pidpa, de drinkwatermaatschappij van de provincie Antwerpen. De waterwinkel is dan weer een soort van souvenirshop die bij Hidrodoe hoort. Je kan hier alle soorten artikelen rond water vinden en dus nu ook deze informatieve strip. Het album werd ook te koop aangeboden aan een stand van de waterwinkel op de stripbeurs te Mechelen. Een voorpublicatie van het verhaal verscheen in de Gazet van Antwerpen. De strip is door Ivan Adriaenssens & Team getekend (bekend van de Boeboeks, Pit & Puf en Orphanimo!!). Helaas geen echte reclamestrip, aangezien hij in de waterwinkel gewoon verkocht wordt. Bij deze strip hoort ook een bladwijzer met daarop de cover van de strip afgebeeld. Meer info omtrent de strip en enkele fragmenten vind je op deze site : http://www.pidpa.be/nl/nieuws/strip.htm. (B)

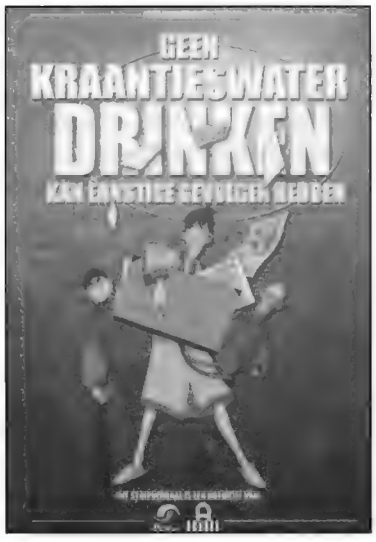

Curiosa
Cédric: bij aankoop van een Kids Menu in Pizza Hut, krijg je nu gratis één van de vier verschillende te verzamelen sleutelhangers van Cédric of zijn vriendjes cadeau. Bovendien mag je zeker ook niet vergeten om deel te nemen aan de kleurwedstrijd (kleurplaat van Cédric terug te vinden op de achterzijde van je placemat) waarbij je nog één van de talloze prijzen kunt winnen.(B)

Kuifje in Barcelona: zoals eerder vermeld, organiseert het Maritiem Museum van Barcelona van 5 juni 2003 tot 31 januari 2004 de Kuifjestentoonstelling "Llamp de rellamp". Op het strooibriefje staat een afbeelding van Kuifje en Haddock. Bij de krant *El Periódico* verscheen een speciale bijlage getiteld "El Periódico de l'expoició" helemaal gewijd aan de tentoonstelling. Het krantje van 12 pagina's verscheen in het Spaans en het Catalaans en is geïllustreerd met heel wat tekeningen uit Kuifje, naast foto's waarop Hergé zich heeft geïnspireerd.(SP)

De avonturen van de Blokker Holding: zo luidt de titel van een reeks van jaarverslagen van de Blokker Holding. In april van dit jaar hadden we het reeds over de jaarverslagen 1999, 2000 en 2001 met telkens een volledig nieuw stripverhaal door Eric Heuvel. Nu is het dus de beurt aan het Blokker Jaarverslag 2002. Ditmaal geen volledig stripverhaal bestaande uit meerdere opeenvolgende strippagina's, maar wel telkens een aparte pagina-grote tekening per bedrijfsafdeling van Blokker Holding. Geen reclamestrip dus, ware het niet dat er op pagina 7 toch één stripgagstrook staat. Alle tekeningen en de voorkaft zijn opnieuw afkomstig van één van Nederlands betere stripauteurs Eric Heuvel. Eventjes voor de volledigheid: het jaarverslag 2002 omvat de resultaten van Blokker Holding van het boekjaar 2001/2003, lopende van 27 januari 2002 tot en met 25 januari 2003. Samengevat mogen we stellen dat de vier jaarverslagen samen werkelijk juweeltjes zijn die echter enkel aan de weinige gegadigden zoals filiaalhouders, grote aandeelhouders, enz. werden geschonken. Opmerkelijk is ook de zienerboodschap die Eric Heuvel in het tweede jaarverslag verstopte, waarin in een bepaalde gag een stripverzamelaar wordt opgesloten na een poging het jaarverslag onrechtmatig te bemachtigen, omwille van het feit dat het zo'n verzamelobject geworden is. En dat zijn ze ook ondertussen! (NL)

Met dank aan Willem Gay, Hans Bijman, Peter en Wim François, www.dirkstallaert.be, www.striepclub.be, Martin van Meenen, Marco Bakker, Peter Vansteenbrugghe, Johan Van Ransbeeck en Jean-Pierre Legein.

De reclamestripclub is een zustervereniging van Brabant Strip die zich specialiseert in reclamestrips en alle bijzondere uitgaven waarover je anders pas zou horen als het te laat is. Alle leden zijn ook lid van Brabant Strip.
Nuttige adressen : het hoofdkwartier, zie de hoofding
Het **Nederlands secretariaat** : Patrick van de Kerkhof, Waterhoenhof 8, 5672 VH Nuenen, t.040-2839941
e-mail : De.Reclamestripclub@iae.nl
Wie nieuwtjes inzake reclamestripmateriaal opmerkt, kan deze steeds doorsturen naar : Stefaan.lezy@advalvas.be
Zo houden we samen deze rubriek zo volledig en zo actueel mogelijk. Ook de moeite waard : onze eigenste reclamestrip-webstek, te vinden op http://home.iae.nl/users/nuenen.

Uitgelezen

Een cultuurschok

Literatuur en poëzie omvormen tot strips om zo een groter publiek kennis te laten maken met grootheden als Proust en Baudelaire, dit dan nog via de stripwinkel en de reguliere boekhandel, het lijkt een ietwat hachelijke onderneming. De ware literatuurliefhebber haakt waarschijnlijk af en de stripliefhebber lust waarschijnlijk geen pap van de ietwat oubollige hoogdravende teksten. Uitgeverij Atlas beet op dit gebied de spits af met de verstripping van Proust. Niet direct de spannendste strip, maar de aanzet om een ander publiek te bereiken is in elk geval gegeven. Toch vormt dit soort van strips, als ik die oneerbiedige uitdrukking mag gebruiken, geen aanvulling op het stripgebeuren. Alles staat vooraf vast en tekenaar en scenarist kunnen niet echt buiten de lijntjes kleuren om geen afbreuk te doen aan het originele werk. Zo is het ook met *Verbeelde gedichten*, geen mens die de gedichten van Charles Baudelaire kan veranderen. Toch deden de diverse tekenaars en scenaristen hun best. De gedichten op de linkerpagina werden netjes omgezet in mooie strippagina's, in diverse stijlen, van klassiek tot experimenteel. De tekst lijkt van ondergeschikt belang, de meeste tekenaars en scenaristen wisten de gedichten mooi te omzeilen. Ze plaatsen wel de tekst keurig in de kadertjes en de ballonnetjes, waardoor het lijkt alsof tekst en strip elkaar mooi aanvullen. Maar dat is bedriegelijk : de zestien in beeld gebrachte gedichten kunnen bijna allemaal, met een zeldzame uitzondering, los van de tekst gelezen worden. Zo hebben beide partijen er wat aan, de poëzieliefhebber kan een gedichtenbundel toevoegen aan zijn literatuurkast en de stripliefhebber schaft zich een tot in de puntjes verzorgd stripboek aan. Met dit werkje lijkt een verzoening tussen strip- en literatuurhaters best mogelijk. De toekomst en de verkoopcijfers zullen het uitwijzen. Het A5 formaat kon best een A4 zijn, en de relatief hoge prijs ietwat lager. Kwestie van drempelverlagend te werken. *Willem.*

Charles Baudelaire. *Verbeelde gedichten*
diverse scenaristen en tekenaars
uitgeverij Atlas, hc 14.50.

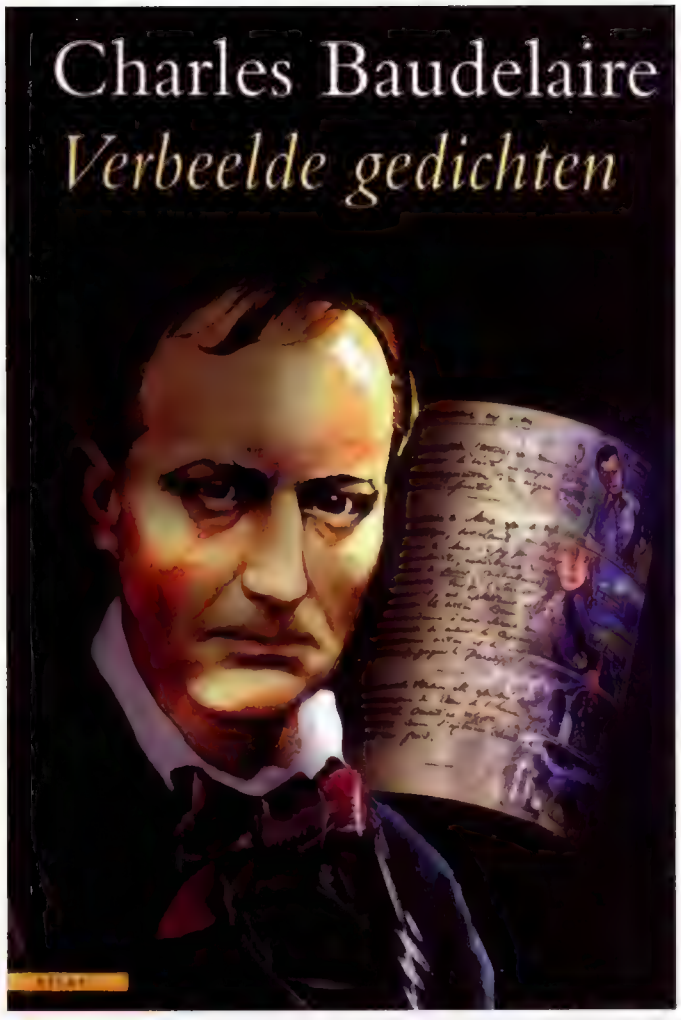

Kunst en vliegwerk

25 Mei 1999, Fort Detrick, Maryland. Een uiterst scherp bewaakt bacteriologisch laboratorium wordt tijdens een maanloze nacht gewelddadig overvallen. Vanuit het niets duiken goed geïnformeerde valschermspringers op. Hun razendsnelle actie schakelt bijna iedere vorm van verde-d-ging uit. Wanneer versterking opduikt, blijven alleen doden en gewonden achter. Bij nadere controle blijkt uit het labo een gevaarlijke virusstam ontvreemd, die eens losgelaten, een grote mensenmassa op korte tijd kan elimineren. Onbewust van dit alles landen zeven maanden later een aantal Franse jachtvliegers op de Nellis Air Force Base te Nevada. Zij nemen deel aan de wedstrijd Red Flag, de beroemdste luchtoefening voor jachtpiloten uit de ganse wereld. Net op dit ogenblik gaat het balletje aan het rollen. Majoor Allen, een vooraanstaand luchtmachtofficier gaat aan de haal met een F-117, een zogenaamd onzichtbaar vliegtuig. De majoor stelt niet langer zijn diensten in het belang van het volk maar van het terrorisme. Hij is de ideale persoon om met dit vliegtuig de virussen te lozen. Het ganse ministerie is in opperste paraatheid, maar alle diensten, waaronder CIA en FBI, tasten in het duister. Tekenaar en scenarist weten via vlotte tekeningen en uitge-kiende actie te boeien. Avontuur en spectaculaire vliegtuig-manoeuvres scheppen een explosieve sfeer. Voor éénmaal speelt supernatie Amerika niet direct op de bal. Met het schaamrood op de wangen moeten ze de eer laten aan het Franse team. De Franse lezers zullen wel blij zijn. Na Buck Danny, Dan Cooper en Tanguy en Laverdure, eindelijk weer een volwaardige en tevens lezenswaardig vliegerstrip. Alleen missen we een Sonny of Laverdure-figuur die wat schalkse humor toevoegt. In het volgende verhaal? *Willem.*

Fox One 1: *Armageddon*
Olivier Vidal & Renaud Garreta
Uitgeverij Arboris, sc 8,50.

Niet bijster geslaagd

Dargaud kondigt dit album als vernieuwend aan. *"Eindelijk eens een strip waarin de tegenstellingen tussen blank en zwart extra geaccentueerd worden. Heilige huisjes worden omgeschopt, niets wordt uit de weg gegaan. Problemen als racisme, drugs, geweld, vooroordelen van de blanken tegenover de zwarten en omgekeerd, aangevuld met opvoedingsproblemen en dies meer passeren de revue. En als klap op de vuurpijl worden bovenstaande items ook nog geestig gebracht"*, vermeldt het voorwoord. Ondanks deze uitgebreide lofuitingen, lijkt de werkelijkheid iets minder rooskleurig. Deze strip is een puur Amerikaans product, wat niet neerbuigend bedoeld is. Nee, deze strip spreekt niet tot de Europese verbeelding, speelt zich af in een continent waarbij wij ons hoe langer hoe minder betrokken voelen, zie ook de algemene kritiek op het land en zijn leiders. Maar dit terzijde.

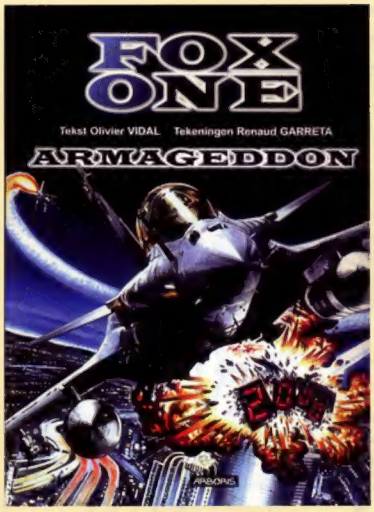

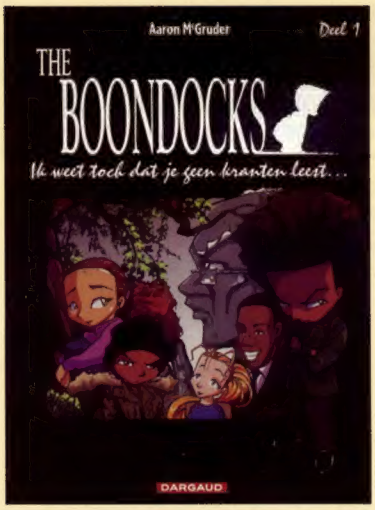

Waar het hier om draait, is dat een opa en zijn twee kleinzonen hun intrek nemen in een huis, gelegen in de betere stadswijk. Niets aan de hand, ware het niet dat de familie zwart gekleurd is en dit in een buurt, bijna uitsluitend bevolkt met blanken. Het zijn vooral de kleinzonen die kritiek leveren op het blanke bestand. De ene is een pienter baasje die ontdekt dat verbaal geweld pijnlijker overkomt dan fysieke klappen. Hij lanceert meer dan één geslaagde oneliner waar je als blanke van achterover valt. Zijn broer ziet het anders; hij is de harde, de gemene, die denkt alles op te kunnen lossen met zijn handen. Met de gepaste look en bijpassende grijns eist hij zijn plaats op binnen de blanke gemeenschap. Of er veel heilige huisjes om te schoppen zijn, is mij een raadsel. Het is om je in het verhaal in te leven. Vermoedelijk heeft de schrijver eveneens dit probleem. Meer dan eens wordt verwezen naar voetnoten onderaan de pagina, wat het lezen niet echt bevordert. En wat het geestige van de strip betreft... zelfs na meer dan één lezing blijft dit voor mij nog steeds een onopgelost raadsel. Of zie ik het allemaal te zwart? *Willem.*

The Boondocks 1: *Ik weet toch dat je geen kranten leest...*
Aroon Mc Gruder
Uitgeverij Dargaud, sc 4,99.

Een kat en muis-spel

Arkels vriendin Estel is een buitenbeentje. Niet alleen lapt ze de orders van de hemelraad aan haar laarzen, tevens gaat ze zich, volgens dezelfde raad, te buiten aan wilde dansorgieën in de keerzijde, bij ons gewone stervelingen beter be-kend als de hel. Die plaats is uiteraard taboe voor een engel. Voor zulke zware misstappen geldt slechts één straf: onmiddellijke verwijdering uit het hemelrijk. Na het verbranden van haar vleugels wordt Estel overgedragen aan de nietigverklaarder. Hij is een beul van de almachtige, hij verjaagt de gevallen engelen uit het paradijs na omvorming tot demonen. Maar Estel zou Estel niet zijn als ze dit zomaar over zich zou laten gaan. Samen met Arkel ontsnapt ze naar de diepten van de keerzijde. Een tocht vol vreemde, beangstigende avonturen breekt aan. Zal Estel de dans ontspringen of wordt ze omgetoverd tot een afzichtelijk gedrocht? Marc Hardy en Stephen Desberg scheppen een eigen universum. Aan de ene kant de hemel, die helemaal niet het paradijs is zoals wij het ons voorstellen. Geen rijstebrij met gouden lepeltjes of harpspelende engeltjes. De minste fout wordt hier streng bestraft. Aan de andere zijde ontdekken we de hel, bevolkt met gedrochten, muggen en angstaanjagende tracemodoms, levend in dorre woestijnen en angstaanjagende grotten. Wee de sterveling of engel die hier verdwaalt. Het geheel wordt mooi gebracht in zwart-wit, met wisselende schaduwen, donkere hoekjes en leuke duivelinnetjes in de schaarse herbergen. Waarom Dupuis deze reeks nooit zelf in album bracht, blijft onbegrijpelijk, maar gelukkig is er uitgeverij Arcadia die de stripliefhebber reeds meerdere malen wist te verrassen. Zulk initiatief verdiend alleen maar lof. Hopelijk brengt de toekomst nog meerdere van zulke pareltjes. We kijken er alvast naar uit. *Willem.*

Arkel 4: *Estel*
Marc Hardy & Stephen Desberg
Uitgeverij Arcadia, sc & hc.

Een verrassende kerst

Kim is een levenslustige jonge tiener, klaar om de toekomst rooskleurig tegemoet te zien. Ware het niet dat haar beschermengel Lorenzo, werkzaam voor de firma Pro Tecto, haar één seconde uit het oog verloor. Na het kerstspel, waarin Kim en haar zus Alicia fungeerden als engelen, hollen beiden naar een snackbar. Net op dat ogenblik komt een zwarte DS op de proppen, bestuurd door Mevrouw vergezeld van haar acoliet Currulicum. Na een harde, niet te stuiten klap, rijdt de DS door, Kim voor dood achterlatend. Lorenzo ondergaat lijdzaam een fikse bolwassing van de directeur van Pro Tecto, Kim behoorde immers tot een hogere orde. Lorenzo, heimelijk verliefd op Kim, neemt het heft in handen. Samen met Alicia en een geflipte vriend, beschermengel van een Formule I coureur, ontvoeren ze Kim met een ambulance uit het ziekenhuis. Een woeste race tegen de tijd begint. Mevrouw schort immer al haar andere werk op, Kim is topprioriteit. Aan haar zeis ontsnappen alzo enkele zieltjes. Tot na een zoveelste ontsnapping Alicia een soort gameboy vindt, in de haast verloren door Currulicum. Op dit speeltje bevindt zich Kims ganse levensloop. Blijkt dat Mevrouw een klein foutje maakte, niet Kim maar Alicia moest sterven. Zidrou, bekend als scenarist van series als Vlooienbaal, De Kannibrallen, De Boss en Dokus voegt weer een nieuwe reeks toe aan zijn palmares. Samen met de in Venetië wonende tekenaar Matteo, een voormalig werknemer bij een architectenbureau, geeft hij een nieuwe dimensie aan de humoristische thriller. Zij weten de lezer tot de laatste pagina te verrassen en te amuseren zonder in goedkope herhalingen te vervallen. Puur klasse. *Willem.*

Spotlight Dupuis: Requiem 1: *Kim*
Matteo & Zidrou
Uitgeverij Dupuis, sc 4,50.

Stripantiquariaat
De ijzeren kolonel
Berlarij 46
2500 Lier

Volledig stripantiquariaat
(van Alex tot Zwartkijken)

verzamelalbums Robbedoes-Kuifje-Wham-Wordt vervolgd - compleet ;
stripinformatie en -documentatie jaren '60, '70 en '80
van Stripschrift tot Humocovers

Open : dinsdag t/m zaterdag van 14 tot 19 uur.

VOLG ARKEL EN ESTEL OP HUN HELLETOCHT!
© 2003 MARC HARDY & STEPHEN DESBERG
VERSCHIJNT OP 30 & 31 AUGUSTUS 2003 OP HET BRABANTS STRIPSPEKTAKEL TE VALKENSWAARD
ARKEL DEEL 4
ESTEL

ARCADIA vzw
BORGERSTEINLEI 60
B 2860 SINT-KATELIJNE-WAVER
INFO • TEL|FAX 015 55 14 88
INFO@ARCADIASTRIPS.BE • WWW.ARCADIASTRIPS.BE

Stripwinkel Adhemar
Kammerstraat 25, 9000 Gent

Geopend
woensdag t/m vrijdag:
10.30uur-19.00uur
zaterdag:
10.00uur-18.00uur
zondag:
10.00uur-12.30uur
tel. 09/224.32.39

In-en verkoop oude stripverhalen, zeefdrukken, curiosa, luxe's,

Tevens alle nieuwe strips in voorraad!

DE STRIPOMAAN

STRIPS - HOUTEN SPEELGOED
KINDER- EN JEUGDBOEKEN

NINOOFSESTEENWEG 33 -1500 HALLE
02/356.15.89

OPENINGSUREN : DINSDAG TOT EN MET ZATERDAG VAN 9 TOT 18 UUR.

Zoekertjespagina

GEZOCHT:

* Ragebol 1 (1° druk) ; De rode ridder 1 ; Les aventures de Felix (Tillieux), uitg M. Deligne (4 delen) ; Gekartonneerde albums : Largo Winch 2&3 + Jeremiah nrs. 12, 13,14, 17 + Blueberry : Oorlog of vrede, De man met de ijzeren vuist, De man die &500000 dollar waard was, De outlaws van Missouri ; Humoradio vanaf 1936 t/m 1940. Alles in mooie staat graag
Rik De Leeuw 03/324.76.07 (110)
* **CAPRICORNUS** 1, Het Ding
Alain Heylen Tel 0049 6584 99 25 84 of koenig-heylen@t-online.de (110)
* Wie heeft er kerstkaarten te koop of te ruil. Ik heb mooi en veel ruilmateriaal.
Sascha Van Laeken Mercatorstripbeurs@yahoo.com (110)
* In zo perfect mogelijke staat: Piet Pienter en Bert Bibber nrs 3, 6, 14, 15, 17, 18, 20; Jommeke nrs 1 tot 15; Kari Lente nrs 10, 12, 16, 18, 20; Grappen van Lambik nrs 5 en 7;
Jean-Paul Vonck. Tel. na 19.00h 053/77.08.01 (110)
* **Robbedoes** verzamelde nrs. 35-42-44 ; Jeugdalbum 1943 ; Almanak 1944. Alleen in uitstekende staat.
Joop Schut tel 0348/501821 (NL) joopschut@hotmail.com (110)
* **Zonneland** 1944: alle nummers ; 1945: nr. 5, nr. 12 t.e.m. 21 en nr. 31 ; 1946: nrs 5, 6, 8, 12, 14, 30 ; 1964: nrs 40, 48 ; 1965: nrs 28, 29, 31, 32, 36 ; 1967: nrs. 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 39 ; 1968: nr. 36 ; Kerstboeken 1944&1945 ; Vakantieboeken 1952&1953 ; Reeks Verre Landen: nrs 1, 7, 10, 16, 20, 23, 24, 25
Sandra Liessens 052 41 24 67 (109)
* **Suske en Wiske** 1e druk Stalen bloempot, Tijl Uilenspiegel deel 1 en 2 beide in 1 e druk. Uitsluitend in zeer goede staat, (matige/ slechte zijn al in mijn bezit).
Reacties naar milleflotte@hotmail.com (109)
* **Averbode :** folders en reclame voor uitgaven die in de jaren '50 in de Kerst-en Vakantieboeken van Nonkel Fons zaten ; Zonneland 1945-1946-1947 ; TamTam van 1945 t/m 1959 ; Mickey magazine nrs. 1,48,53 ; Mickey bundeling 18 ; Sprint nrs. 12,22,23 ; Decalco's van Bessy
Paul de Bont 014/65.73.79 (109)
* **Kuifje weekblad:** 1958: 26,28,42,53. / 1959: 1p,6p,7p,12,13,19p,22,23k,41,46,49,50,51 / 1960: 52p./ 1961: 13, 23p,24p,25p,27,33,36p,37p,38p,39p,41p,42p,43p,44p,47p,48p,49 / 1962: 1,5p,7,8,11p,26p,29p,38,39,40p,44,45p, 47p,50. Als er een "p" achter staat, bezit ik dit nr. zonder kuifjepunt.
* **Robbedoes** weekblad: 600,608,640,650,652,653,654,659,672,673,682,684,697,717,801,802,803,807,809,810,812, 813,814,815, 816,821,834,986,1000,1003,1004,1014,1019,1027,1042,1069,1070,1071,1081,1098,1100,1104,1105, 1107,1110,1116,1117,1126,1136,1138,1164,1184,1374,1375,1377,1379,1381,1382,1383,1384,1385,1387,1392,1393, 1394.
Mike van der veer mike.vanderveer@yucom.be Tel: 03/440.75.48 (108)
* **Kari Lente** : ik zoek nog 2 reklameboekjes van Kari Lente uitgegeven voor de firma Knorr, nl.: Alles om zeep en Boeven in de rimboe
Paul Matthijs, 053.78.46.53 - 0478.25.61.46, Paul.matthijs@skynet.be (108)
* **Kuifje** losse nrs : 4de jaar (1949) nrs. 11,12,14,15,16 ; **Vlaamse Filmkes** *(met prijs 50 centiem)* 78,101,117,155,166, 190,193,197,207 217,220,233,237,245,283,340,341,353,363,378,391,418,422,429,444,445,446,468,469,477; *(met prijs in frank)* 7,13,15,20,77,103,104,105,106,108,113,161,164,166,168,172,176,185,232,259,275,295,301,307, 345,352,365 ; **OHEE** 15,20,92,184 in goede staat; **Suske&Wiske** tweekleuren in mooie staat: *Het sprekende testament, De geverniste zeerovers* ; **Bob et Bobette** oude reeks ; **Tintin** in kleur of zwart-wit tot 1946; 't **Kapoentje** 1948 : 23,25,26, 27,29,30,31,33 t/m41,43,44,45,51,52 ; 1949 : 1-21, 38,39,41,42,44 t/m 50; **PEP** 1963: 1,2,4 - 1964: 16,20 - 1965: 4, 22,28,49 ; Robbedoes 1155,1156,1159,1170,1197,1198, 1205,1208, 1354, 1368
Patrick Vranken 052/31.23.46 of brabant.strip@worldonline.be

AANGEBODEN :

* **Weekblad Humo(radio)** van 1944 tot 1980 (bijna compleet), +/- 1750 nrs. Liefst ruilen tegen oude weekbladen of kranten. Nog 30 setjes van 2 boeken met vroeg werk van Edward de Rop : De blaffende stopnaald, Geschipper
* naast Mathilde , De zwarte Boeddha (genummerd en gesigneerd, 250ex.)
Rik De Leeuw 03/324.76.07 (110)
* **Zeefdruk van de tamme tumi** (niet ingekaderd) nr 117/199 met echtheid certficaat van 1997
Van in eric 0497/54.44.34 (110)
* **Groot lot tijdschriften** : Sjors jaren '60 , Kapoentje 1964 tot 1982 , Robbedoes jaren '60 (waarvan velen met microverhaal). Ideaal voor mancolijsten. Chris Mouton , Tel. 09/369 69 91 (110)
* **Kiekeboe** : luxe Blond en blauw in valiesje op 45 exemplaren ; Luxe Blond en blauw in witte doos op 10 exemplaren.
Email: marc.baldewijns@pandora.be of gsm 0477323510. (109)
* **Olidin** : 3 ingebonden jaargangen,1957/1958/1959 mits men mij de volgende losse nummers kan leveren 1957:7,8 1958:4 en 1959:8 ; tevens aangeboden:crea duck 2002
KDeKrijger@cs.com, tel NL 0229-201927 (vanuit belgie 00 31 229 201927) (107)
* **Ons Volkske en 't Kapoentje** : losse nummers uit 1946-1947-1948, te ruilen : zie boven.
Patrick Vranken 052/31.23.46 of brabant.strip@worldonline.be

Zoekertjes schriftelijk meedelen (brief of e-mail). Telkens naam en telefoonnr. vermelden a.u.b.

STRIPWINKEL

BEO

HOPLAND 15 2000 ANTWERPEN
TEL: 03/233.25.26 FAX: 03/231.29.78
OPEN DI-ZA 10-18.30 U. ZO 10-14 U.

INKOOP - VERKOOP

STRIPWINKEL BEO

Tel:03/233 25 36

WWW.STRIPWINKELBEO.BE